ქართული ენა

10

სახელმძღვანელო გრიფირებულია
საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

თბილისი 2013

ქართული ენის მეათე დონის სახელმძღვანელო განკუთვნილია არაქართულენოვანი სკოლების/სექტორების მოსწავლეებისათვის.
სახელმძღვანელოს კომპლექტი შედგება მოსწავლის წიგნის, მოსწავლის რვეულისა და მასწავლებლის წიგნისაგან კომპაქტ დისკთან ერთად.

სახელმძღვანელო შეიქმნა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სსიპ მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის მიერ სახელმწიფო პროგრამის „ქართული ენა მომავალი წარმატებისათვის“ ფარგლებში.

ავტორები: მაია მელიქიძე
თინათინ ცერაძე

რედაქტორები: ირმა ტაველიძე
დალი გვენცაძე-კაკაბაძე

მხატვარი: მაკა ჯებირაშვილი

ფოტოგრაფი: გელა ბედიანაშვილი

დიზაინერ - დამკაბადონებელი: თეონა კერესელიძე

© საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, 2013
© მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი, 2013

სარჩევი

პირველი ნაბიჯები ....4-54 გვ.

თემა 1 – ეს ჩემი ცხოვრებაა!

1. ყველაფერი ჩემ შესახებ.....................................55-64 გვ.
2. სტრესი და ბიორიტმი...65-85 გვ.
3. არაორდინალური ადამიანები ....86-92 გვ.

თემა 2 – მოდა და სტილი

1. ზღაპრული ჰოლივუდი .... 93-100 გვ.
2. მოდა საზღვრებგარეშე ....101-115 გვ.
3. სილამაზე და მისი სტანდარტები ....116-69 გვ.

შემოწმება I. ....122-123 გვ.

თემა 3 – არქიტექტურა

1. უძველესი საცხოვრებლები ....124-132 გვ.
2. რას გვიამბობენ შენობები ....133-142 გვ.
3. ძველი და ახალი თბილისი.....................................143-154 გვ.

თემა 4 – ტურიზმი

1. „80 დღე დედამიწის გარშემო“ ....155-167 გვ.
2. ზღაპრულ ქვეყანაში...168-183 გვ.
3. ვიზიტი უცხოეთში...184-201 გვ.

შემოწმება II. ....202-203 გვ.

პირველი ნაბიჯები

ჩვენი უფლებები

1. **მოძებნე პასუხები წიგნში და ჩაწერე.**
   1. რას დღესასწაულობენ პირველ ივნისს? ____________________
   2. რომელი წლიდან დღესასწაულობენ მას? ____________________
   3. რომელ წელს დაარსდა ეს დღე? ____________________
   4. გაიხსენე, სად ზეიმობენ ამ დღეს ბავშვები თბილისში? ____________________
   5. რატომ არის ეს დღესასწაული საერთაშორისო? შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

      იმიტომ, რომ:

      ა. ის სხვა ქვეყანაში დაარსდა.

      ბ. ის გაერთიანებული ერების ორგანიზაციამ დააარსა.

      გ. მას მსოფლიოს ბევრი ქვეყანა აღნიშნავს.
   6. რას ეხება ბავშვთა უფლებების კონვენცია? ____________________
   7. ვინ მიიღო ეს კონვენცია და როდის? ____________________

      ____
   8. როდიდან აღიარებს საქართველო ამ კონვენციას? ____________________
   9. საქართველოს გარდა, კიდევ რამდენი ქვეყანა აღიარებს მას? ____________________

2. **გადახაზე არასწორი სიტყვათშეხამება.**

   აზრის გამოთქმა
   აზრის გაზიარება
   აზრის გამოხატვა
   აზრის ქონა
   აზრის მიღება
   აზრის მიცემა

3. **შეცვალე ნიმუშის მიხედვით.**

   მას შეუძლია **გამოთქვას აზრი**. ⟶ *მას შეუძლია **აზრის გამოთქმა**.*
   1. მას შეუძლია გამოხატოს აზრი. ____________________
   2. მას შეუძლია გაუზიაროს აზრი. ____________________
   3. მას შეუძლია მიიღოს განათლება. ____________________
   4. მას შეუძლია ილაპარაკოს. ____________________
   5. მას შეუძლია იცხოვროს. ____________________
   6. მას შეუძლია დაისვენოს. ____________________
   7. მას შეუძლია ითამაშოს ბურთი. ____________________
   8. მას შეუძლია მიიღოს მონაწილეობა. ____________________

   მას შეუძლია **აზრის გამოთქმა**. ⟶ *მას აქვს **აზრის გამოთქმის** უფლება.*
   1. მას შეუძლია აზრის გამოხატვა. ____________________
   2. მას შეუძლია აზრის გაზიარება. ____________________
   3. მას შეუძლია განათლების მიღება. ____________________
   4. მას შეუძლია ლაპარაკი. ____________________
   5. მას შეუძლია ცხოვრება. ____________________
   6. მას შეუძლია დასვენება. ____________________

7. მას შეუძლია ბურთის თამაში. ____________________

8. მას შეუძლია მონაწილეობის მიიღება. ____________________

4. წაიკითხე წერილი (მოსწავლის წიგნი, გვ. 5, დავალება № 2) და შეასრულე მოცემული დავალებები.

I. განსაზღვრე წერილის საკომუნიკაციო სიტუაცია (წერილის ავტორი, ადრესატი, წერილის მიზანი).

ა. ვინ არის წერილის ავტორი? ____________________

ბ. ვინ არის წერილის ადრესატი? ____________________

გ. რა არის წერილის მიზანი? ____________________

1. აინტერესებს, როგორ არიან ძველი კლასელები.
2. აცნობს ახალ კლასელებს.
3. ითხოვს რჩევას, როგორ მოიქცეს.

II. წაიკითხე და მიუწერე, რომელ აბზაცშია:

ა. მოკითხვა __________

ბ. საკუთარი მდგომარეობისა და ემოციების აღწერა __________

გ. კონკრეტული დახმარების თხოვნა __________

დ. საკუთარი საქმიანობის შესახებ საუბარი __________

ე. ახალ კლასელებზე საუბარი __________

III. მეორე აბზაცის მიხედვით შეავსე ცხრილი.

რას აკეთებდა სოფო ახალ სკოლაში გადმოსვლამდე?	რას აკეთებს სოფო ახალ სკოლაში გადმოსვლის შემდეგ?

IV. მოიძიე ინფორმაცია წერილში და უპასუხე შეკითხვებს.

ა. რატომ გაუჭირდა სოფოს ახალ სიტუაციასთან შეგუება? ____________________

____

ბ. რატომ ფიქრობს სოფო, რომ გოგონებს ის არ მოსწონთ? ____________________

____

გ. გაიხსენე დიალოგი და დაწერე, რა ჰქვიათ იმ გოგონებს, რომლებზეც სოფო საუბრობს? ____________________

დ. რის გაკეთებას ფიქრობს სოფო იმისათვის, რომ სიტუაცია გამოასწოროს?

____

____

V. ამოწერე ფრაზები, რომლებშიც ჩანს სოფოს სულიერი მდგომარეობა და ემოცია. დააზუსტე მეწყვილესთან ერთად მათი მნიშვნელობა და გააცანი კლასელებს.

____

____

____

____

VI. როგორ გესმის ფრაზა: **„ცხვირს მაღლა სწევს"**

ა. ზემოთ იყურება
ბ. ურთიერთობა არ სურს
გ. დამცინავად უყურებს

VII. წარმოიდგინე, რომ შენ ხარ სოფოს ადგილას. როგორ მოიქცევი ასეთ სიტუაციაში? დაასაბუთე შენი გადაწყვეტილება არგუმენტების გამოყენებით. იმსჯელეთ ერთმანეთის გადაწყვეტილებების შესახებ.

1. წაიკითხე და გადახაზე არასწორი სიტყვათშეხამებები.

ა. ითხოვს დახმარებას.
ბ. ეკითხება დახმარებას.
გ. ითხოვს აზრს.
დ. ეკითხება აზრს
ე. ითხოვს რჩევას
ვ. ეკითხება რჩევას

2. წაიკითხე და გაასწორე წინადადებები.

ა. სოფოს ორი გოგოები ცუდად უყურებს. ____________________
ბ. მან ბევრი წიგნები უკვე წაიკითხა. ____________________
გ. ზოგი ბიჭები ცუდად იქცევიან. ____________________
დ. რამდენიმე ბავშვები მთაში წასვლას აპირებს. ____________________
ე. ორი ბიჭები ეზოში ჩხუბობენ. ____________________

3. დააკვირდი სქემას და მოცემული წინადადებები გადაიყვანე წარსულში. გამოიყენე უწყვეტლის ფორმა: რას აკეთებდა?

უწყვეტელი

-დ	**-ოდ**
ჩურჩულ-**ებს**	ე-ჩურჩულ-**ება**
ჩურჩულებ-**დ**-ა	ეჩურჩულებ-**ოდ**-ა

1. დათო ბევრს ჩურჩულებს. ____________________
2. ლია ეჩურჩულება დათოს. ____________________
3. ის თავისთვის ლაპარაკობს. ____________________
4. ის ელაპარაკება მამას. ____________________
5. ანა სულ კითხულობს: რატომ? ____________________
6. დედა ანას ეკითხება. ____________________
7. ის ეჩხუბება რეზოს. ____________________
8. რეზო არასოდეს ჩხუბობს. ____________________

4. მისწერე სოფოს წერილი და ურჩიე, როგორ მოიქცეს. ყურადღება მიაქციე წერილის ფორმალურ მხარეს. დაასაბუთე, რატომ უნდა მოიქცეს ის ასე და არა – სხვაგვარად. გაამყარე შენი პოზიცია შესაბამისი არგუმენტებით.

____
____
____
____
____

____
____
____

5. წაიკითხეთ მეწყვილეებმა ერთმანეთის ნაწერები და გაასწორეთ.

1. შინაარსობრივი თვალსაზრისით:
   შემოხაზე **კი** ან **არა** და, საჭიროებისამებრ, მიუთითე, კონკრეტულად რა აკლია.
   - დაცულია თუ არა წერილის ფორმალური მხარე?
     კი **არა:** ____
   - დასაბუთებულია თუ არა მისი შეთავაზება? **კი** **არა**
   - მოყვანილია თუ არა სათანადო არგუმენტები? **კი** **არა**
2. ენობრივი თვალსაზრისით:
   ამოწერე შეცდომები და გვერდით მიუწერე სწორი ფორმები.

შეცდომაა!	უნდა იყოს!

6. გაასწორე შეცდომები, რომლებსაც ეთანხმები და წაიკითხე წერილი კლასში. დააზუსტე ნაწერი მასწავლებელთან ერთად.

7. წაიკითხე წერილი (მოსწავლის წიგნი, გვ.5 , დავალება №4) და შეასრულე მოცემული დავალებები.

I. განსაზღვრე წერილის საკომუნიკაციო სიტუაცია (წერილის ავტორი, ადრესატი, წერილის მიზანი).
   ა. ვინ არის წერილის ავტორი? ______________________________
   ბ. ვინ არის წერილის ადრესატი? ______________________________-
   გ. რა არის წერილის მიზანი? ______________________________
      1. აინტერესებს, როგორ შეეწყო სოფო ახალ სიტუაციას.
      2. აძლევს მას რჩევას, როგორ მოიქცეს.
      3. უყვება კლასის ამბებს.

II. საიდან ჩანს, რომ თამუნას წერილი არის მეგობრის წერილის პასუხი? ამოწერე შესაბამისი წინადადება.
____
____

III. წაიკითხე და მიუწერე, რომელ აბზაცში:
   ა. საუბრობს თამუნა ყოფილი კლასელების შეფასებებზე სოფოს მიმართ. ______
   ბ. გამოხატავს იმედს, რომ ყველაფერი კარგად იქნება. _________
   გ. აძლევს მას რჩევას, თუ როგორ მოიქცეს. _________
   დ. ამშვიდებს მეგობარს. _________
   ე. გადასცემს დამატებით ინფორმაციას. _________

IV. მოიძიე ინფორმაცია წერილში და უპასუხე შეკითხვებს.

ა. საიდან ჩანს, რომ ყოფილ კლასელებს უყვართ სოფო? ____________________
____
____

ბ. შენი აზრით, რატომ ამაყობს თამუნა, რომ სოფო მისი საუკეთესო მეგობარია?
____
____

გ. საიდან ჩანს, რომ თამუნა განიცდის სოფოს მდგომარეობას? ამოწერე შესაბამისი ფრაზა. ____________________

დ. რას ურჩევს თამუნა მეგობარს? ____________________
____

ე. შენი აზრით, ნამდვილი მეგობარია თუ არა თამუნა? რატომ ფიქრობ ასე? დაასაბუთე წერილის მიხედვით. ____________________
____

ვ. როგორი მოსწავლეა სოფო? დაასაბუთე შენი პასუხი წერილის მიხედვით. ____________________
____
____

1. დაალაგე სოფოს ისტორია ქრონოლოგიური თანამიმდევრობით – რა იყო ჯერ და რა – შემდეგ. წაიკითხე და შეადარე სხვების ნაწერს.

ა. სოფომ წერილი გაუგზავნა თავის მეგობარს. ____
ბ. მან გაიმარჯვა კონკურსში. __1__
გ. გოგონამ ხატვა დაიწყო. ____
დ. ის ახალ სკოლაში გადავიდა. ____
ე. თამუნამ სოფოს წერილი მიიღო. ____
ვ. სოფოს უჭირს ახალ გარემოსთან შეგუება. ____
ზ. თამუნა პასუხს სწერს სოფოს. ____
თ. სოფომ მეგობრის წერილი წაიკითხა. ____

2. გადმოეცი სოფოს ისტორია თავიდან ბოლომდე. წერილებთან ერთად გაითვალისწინე გვანცას, სალომესა და სანდროს დიალოგიც.

3. გაეცანი წინადადებებს. წაიკითხე შეკითხვები და უპასუხე.

1. ეს ნიკას ჩანთაა, ის – გვანცასი. ნიკამ გვანცას ჩანთა აიღო.
ვისი ჩანთა აიღო ნიკამ – **თავისი** თუ **მისი**?

2. ადრე ეს კომპიუტერი ლაშას მამის იყო, ახლა ლაშასია. ის მამამ აჩუქა ლაშას.

ა. რომელია სუბიექტი მეორე წინადადებაში? ____________________
ბ. ვინ არის ლაშა? ____________________
გ. რა აჩუქა მამამ შვილს? ____________________
დ. ვისი კომპიუტერი აჩუქა მამამ მას – **თავისი** თუ **მისი**?

4. წაიკითხე ტექსტი და ჩასვი კონტექსტის მიხედვით: *თავისი* **თუ** *მისი***?**

სოფო და თამუნა მეგობრები არიან. თამუნამ წერილი გაუგზავნა ______________ მეგობარს. სოფომ ______________ წერილი მიიღო და სასწრაფოდ პასუხი დაწერა. სოფომ ______________ პასუხი მეორე დღეს გაუგზავნა თამუნას. თამუნამ ______________ პასუხი სამი დღის შემდეგ მიიღო.

5. დააკავშირე პირობა შედეგთან და ისე გადაწერე წინადადებები.

პირობა	შედეგი
1. თუ ყველაფერი გაიგე,	ა. საღამოს კინოში წავალთ.
2. თუ კარგად მოიქცევი,	ბ. კარგად უნდა ისწავლოს.
3. თუ ყურადღებით მოუსმენს,	გ. მაშინ ყველაფერს გაიგებს.
4. თუ უნდა, რომ კარგი ნიშანი მიიღოს,	დ. მაშინ უშეცდომოდ გააკეთე.

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________

6. შეუცვალე პირობასა და შედეგს ადგილები და ისე გადაწერე წინა დავალებაში მოცემული წინადადებები.

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________

7. სწორად შეავსე გამოტოვებული ადგილები (თუ / მაშინ) და წაიკითხე.

ა. __________ წვიმამ გადაიღო, __________ უკვე შეგვიძლია წავიდეთ.
ბ. __________ შენ ტელევიზორს უყურებ, __________ მე დავჯდები კომპიუტერთან.
გ. ყველაფერი კარგად იქნება, __________ ასე მოიქცევი.
დ. დაღლილი __________ ხარ, __________ უნდა დაისვენო.

8. წინა დავალებაში მოცემულ ზმნებს შეუწყვე პირები და ისე გაანაწილე ცხრილში სწორად.

აწმყო (რას აკეთებს?)	
წყვეტილი (რა გააკეთა?)	
მყოფადი (რას გააკეთებს?)	
II კავშირებითი (რა უნდა გააკეთოს?)	

Done-10_RVEULI _ 9

1. წაიკითხე ტექსტი და შეასრულე მოცემული დავალებები.

ჩემი აზრით, წიგნსაც და კომპიუტერსაც ერთნაირი მნიშვნელობა აქვს. მთავარია, რისთვის იყენებ. მე კომპიუტერს, ძირითადად, ინფორმაციის მოსაძიებლად ან გასართობად ვიყენებ ხოლმე. როცა რაღაც საკითხი მაინტერესებს, ან რაღაცის დაზუსტება ან განმარტება მინდა, ინტერნეტში შევდივარ და სწრაფად და მარტივად ვაგვარებ პრობლემას. ისე, საკითხავი მასალის კითხვა კომპიუტერში არ მიყვარს. კომპიუტერს წიგნი მირჩევნია. თავს კარგად ვგრძნობ, როცა მოხერხებულად ვზივარ ტახტზე ან სავარძელში და ჩემს საყვარელ წიგნს ვკითხულობ. თან, კომპიუტერთან დიდხანს ჯდომასაც ვერ ვიტან, ვილლები და თვალებიც მტკივდება.

I. უპასუხე შეკითხვებს.

1. როგორია თამუნას პოზიცია?
2. რა შემთხვევაში ანიჭებს ის უპირატესობას წიგნს და რა შემთხვევაში – კომპიუტერს?
3. როდის გრძნობს თავს კომფორტულად?
4. რატომ ვერ იტანს თამუნა კომპიუტერთან დიდხანს ჯდომას?

II. დაახარისხე ტექსტში ხაზგასმული ზმნები ნიმუშის მიხედვით. დაასახელე, რომელ პირში დგას სუბიექტი და ობიექტი **ვ**ინიან და **მ**ანიან ზმნებთან.

ვინიანი ზმნები	*იყენებ შენ მას;*
მანიანი ზმნები	*აქვს მას ის;*

III. გამოიყენე მოცემული ფუნქციები და დაასახელე, რას გამოხატავს კონკრეტული ზმნა.

გამოხატავს:
1. მოქმედებას;
2. მდგომარეობას;
3. გრძნობას, ემოციას, ინტერესს, სურვილს;
4. ვინმეს ან რაიმეს ქონას / ყოლას.

IV. წაიკითხე და მონიშნე შესაბამისი უჯრა.

	სწორია	არ არის სწორი	არ ჩანს ტექსტიდან
1. თამუნა ხშირად უგზავნის იმეილს თავის მეგობრებს. 2. კომპიუტერი თამუნასთვის, ძირითადად, ინფორმაციის წყაროა. 3. თამუნას უჭირს კომპიუტერის გამოყენება.			

2. ქვემოთ მოცემულია თეონასა და სანდროს მოსაზრებები წიგნსა და კომპიუტერთან დაკავშირებით. წაიკითხე ისინი და შეასრულე მოცემული დავალებები.

1. შეავსე გამოტოვებული ადგილები ტექსტებში. წაიკითხე და შეამოწმე.

I.

(ა) წიგნები არ წავიკითხოთ
(ბ) წიგნი შეუცვლელია
(გ) ვერაფერი შეცვლის
(დ) კომპიუტერში ვერ ნახავ

მე ძალიან მიყვარს წიგნების კითხვა და ვთვლი, რომ წიგნს (1) ______________________________. მართალია, კომპიუტერთან მუშაობა დღეს ყველამ უნდა იცოდეს, მაგრამ ეს არ ნიშნავს იმას, რომ (2) ______________________________. პირიქით, მე ვფიქრობ, რომ წიგნიდან ბევრი ისეთი ინფორმაციის გაგება შეგიძლია, რომელსაც (3) ______________________________. მოკლედ, ჩემი აზრით, (4) ______________________________.

II.

(ა) ინტერნეტით გაიგებ და ისწავლი
(ბ) დღეს ვერაფერს მიაღწევ
(გ) კომპიუტერი უფრო მნიშვნელოვანია
(დ) დღეს ყველაფერს გააკეთებ

ჩემი აზრით, (1) ______________________________ იმიტომ, რომ კომპიუტერის საშუალებით (2) ______________________________. რაც გაინტერესებს, წიგნზე უფრო სწრაფად, მარტივად და მოხერხებულად (3) ______________________________. მოკლედ, კომპიუტერის გარეშე (4) ______________________________.

2. დაუბრუნდი თეონას მოსაზრებებს და უპასუხე შეკითხვებს.

ა. თვლის თუ არა თეონა, რომ კომპიუტერი ზედმეტია? ______________________________

ბ. საიდან ჩანს ეს? ამოწერე შესაბამისი ინფორმაცია ტექსტიდან. ______________________________

გ. რას ნიშნავს თეონასათვის წიგნი? შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

1. გართობას
2. სიამოვნების მიღებას
3. ინფორმაციის წყაროს

Done-10_RVEULI _ 11

3. გაეცანი თეონას პოზიციას და ამოწერე შესაბამისი არგუმენტი ტექსტიდან. როგორ ფიქრობ, ძლიერ არგუმენტს ასახელებს თუ არა თეონა? დაასაბუთე, რატომ ფიქრობ ასე.

პოზიცია: *ჩემი აზრით, წიგნს ვერაფერი შეცვლის.*

1. ______________________
2. ______________________
3. ______________________

4. რას ფიქრობს სანდრო? წაიკითხე მოცემული წინადადებები და შემოხაზე სწორი ინფორმაცია. გაასწორე მცდარი ინფორმაცია.

ა. სანდრო ეთანხმება თეონას.
ბ. სანდროს აზრით, კომპიუტერი წიგნთან ერთად ძალიან მნიშვნელოვანია.
გ. მისი აზრით, კომპიუტერი ცოდნის მიღების საუკეთესო საშუალებაა.
დ. მარტო კომპიუტერით ვერაფერს მიაღწევ.

1. ______________________
2. ______________________
3. ______________________

5. რას ნიშნავს სანდროსთვის კომპიუტერი?

ა. ის ინფორმაციის მიღების ერთადერთი გზაა.
ბ. ყველაფერია.
გ. ის ცოდნის მიღების ერთ-ერთი საშუალებაა.

6. გაეცანი სანდროს პოზიციას და ამოწერე შესაბამისი არგუმენტები ტექსტიდან. შეაფასე ისინი და დაასაბუთე, რატომ ფიქრობ ასე.

პოზიცია: *კომპიუტერი უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე წიგნი.*

1. ______________________
2. ______________________
3. ______________________

7. ჩაწერე ცხრილში – რაში ეთანხმები სანდროსა და თეონას და რაში – არა.

ვეთანხმები იმაში, რომ	
არ ვეთანხმები იმაში, რომ	

8. გააცანით ერთმანეთს თქვენი ნაწერები და იმსჯელეთ მათ შესახებ. საჭიროების შემთხვევაში, გაამყარე მოსაზრებები კონკრეტული მაგალითებით პირადი გამოცდილებიდან.

1. მოცემული წინადადებები გადაიყვანე უწყვეტელში და წაიკითხე. რას აკეთებდა?

1. გიორგი მუსიკას უსმენს. ______
2. დათო ერთობა. ______
3. გვანცა წერილს აგზავნის. ______
4. სანდრო პასუხს ამოწმებს. ______
5. ლია ინფორმაციას ეძებს. ______
6. თეონა წიგნს კითხულობს. ______
7. ანა მეგობართან რეკავს. ______
8. რეზო ფოტოებს იღებს. ______
9. თამუნა სურათს ხატავს. ______
10. ლელა ლექსს წერს. ______

2. გამოიყენე მოცემული ფორმულა, ყურადღება მიაქციე საწყისებს და მოცემული ზმნები გადაიყვანე ხოლმეობითში.

ზმნისწინი + უწყვეტელი = ხოლმეობითი

1. **მო**სმენა: უსმენდა ______
2. **გა**რთობა: ერთობოდა ______
3. **გა**გზავნა: აგზავნიდა ______
4. **შე**მოწმება: ამოწმებდა ______
5. **და**რეკვა: რეკავდა ______
6. **გადა**ღება: იღებდა ______
7. **და**ხატვა: ხატავდა ______
8. **და**წერა: წერდა ______

დაიმახსოვრე! მოძებნა: ეძებდა – მოძებნიდა
წაკითხვა: კითხულობდა – წაიკითხავდა

3. გამოიყენე წინა დავალება და გამოტოვებული ადგილები შეავსე კონტექსტის მიხედვით. რას გააკეთებდა?

1. გიას მობილური თან არ აქვს. რომ ჰქონოდა, ჩემთან ______.
2. რეზოს კომპიუტერი რომ ჰქონოდა, ამ ინფორმაციას ინტერნეტით ______.
3. ის რომ მწერალი იყოს, მოთხრობებს ______.
4. ნანა აქ რომ იყოს, ამ სურათს აუცილებლად ______.
5. მას რომ კარგი ფოტოაპარატი ჰქონდეს, კარგ ფოტოებს ______.
6. დათო აქ რომ იყოს, პასუხებს ______.

4. მოცემული ფორმები გადაანაწილე ცხრილში (გვ. 14).

1. სწავლობს – სწავლობდა – ისწავლიდა
2. თამაშობს – თამაშობდა – ითამაშებდა
3. სეირნობს – სეირნობდა – ისეირნებდა
4. უყურებს – უყურებდა — უყურებდა
5. მიდის – მიდიოდა – წავიდოდა

საწყისი	აწმყო რას აკეთებს?	უწყვეტელი რას აკეთებდა?	ხოლმეობითი რას გააკეთებდა?
სწავლა თამაში სეირნობა ყურება **წა**სვლა			

1. გამოიყენე წინა დავალება, წაიკითხე მოცემული წინადადებები და შეავსე გამოტოვებული ადგილები კონტექსტის მიხედვით. ჩაწერე, რა არის გადმოცემული კონკრეტულ წინადადებაში – ფაქტი, სურვილი თუ ვარაუდი.

1. მთელი საღამო გიორგი ტელევიზორს ______________________. (______________________)
2. წვიმა რომ არ იყოს, ეზოში ბურთს ______________________. (______________________)
3. გუშინ მთელი დღე ეზოში ბურთს ______________________. (______________________)
4. ლია ცოტა ხნის წინ სადღაც ______________________. (______________________)
5. ლია ალბათ უკვე ______________________. (______________________)

2. გაეცანი დავალებებს, აირჩიე ერთ-ერთი მათგანი, გამოიყენე მოცემული შეკითხვები და დაწერე. დაასაბუთე შენი პოზიცია სათანადო არგუმენტებით და გაამყარე შესაბამისი მაგალითებით.

I. **რას იზამდი კომპიუტერი რომ არ არსებობდეს?**
- რითი გაერთობოდი, რას გააკეთებდი თავისუფალ დროს, სად წახვიდოდი და ა.შ.

II. **გადაწყვიტე შენი საყვარელი მწერლის ახალი ნაწარმოებების წაკითხვა. რას აირჩევდი – წიგნს თუ ინტერნეტს და რატომ?**
- რატომ აირჩევდი ერთს და არ აირჩევდი მეორეს?

III. **შენ რომ პროგრამისტი იყო, რა ტიპის საიტს შექმნიდი, ვისთვის და რატომ?**
- ვისთან ერთად გააკეთებდი?
- როგორი საიტი იქნებოდა (გასართობი, შემეცნებითი, სპორტული და ა.შ.)?
- რას განათავსებდი იქ?

3. მეწყვილეებმა წაიკითხეთ და შეასწორეთ ერთმანეთის ნაწერი შემდეგი მოთხოვნების მიხედვით:

- გადმოსცემს თუ არა ყველა საჭირო ინფორმაციას (თუ – არა, მიუთითე, რა აკლია – არგუმენტი, მაგალითი.);
- გასაგებია თუ არა მოცემული ინფორმაცია (თუ – არა, მიუთითე, რომელი ადგილია გაუგებარი);
- გამართულია თუ არა ნაწერი ენობრივად (თუ აქვს შეცდომა, მიუთითე).

4. გაასწორე ნაწერი მეწყვილის შენიშვნების გათვალისწინებით და წაიკითხე.

5. გამოიყენე მოცემული ცხრილი და უპასუხე შეკითხვებს.

აწმყო		**მყოფადი**		**წყვეტილი**
1. ვაძლევ (მე მას მას)	–	მივცემ	–	მივეცი
2. ვამბობ (მე მას)	–	ვიტყვი	–	ვთქვი
3. ვეუბნები (მე მას მას)	–	ვეტყვი	–	ვუთხარი

ა. რომელი ზმნებია სამპირიანი? ______________________

ბ. დააკვირდი, რითი განსხვავდება „ვამბობ" და „ვეუბნები" ზმნების ფორმები მყოფადში და დაასახელე.

გ. რამდენპირიანი ზმნის წყვეტილია „ვუთხარი"? ______________________

დ. როგორ არის წყვეტილში ზმნა „ვამბობ"? ______________________

ე. რამდენპირიანია ზმნა „ვაძლევ"? ______________________

ვ. რით განსხვავდება ამ ზმნის აწმყოს ფორმა მყოფადისა და წყვეტილისაგან?

ზ. დააკვირდი და დაასახელე, რა აქვს საერთო ამ ზმნის მყოფადისა და წყვეტილის ფორმებს.

6. შეავსე ნაკლული ფორმები და შეასრულე დავალებები.

მე	*ვაძლევ*	მას მას
შენ	________	მას მას
ის	________	მას მას
ჩვენ	________	მას მას
თქვენ	________	მას მას
ისინი	________	მას მას

მე	*მივცემ*	მას მას
შენ	________	მას მას
ის	________	მას მას
ჩვენ	________	მას მას
თქვენ	________	მას მას
ისინი	________	მას მას

მე	*მივეცი*	მას ის
შენ	________	მას ის
მან	________	მას ის
ჩვენ	________	მას ის
თქვენ	________	მას ის
მათ	________	მას ის

I. <u>ჩაწერე მოცემული ზმნის შესაბამისი ფორმა კონტექსტის მიხედვით.</u>

ა. დათო აუცილებლად ________________ ნიკას წიგნს.

ბ. ლიამ და ნანამ უკვე ________________ გიას საღებავები.

გ. – როდის ________________ თქვენ იას რვეულს?

დ. მე და სანდრო ხვალ ________________ გაგას ველოსიპედს.

II. შეცვალე სუბიექტი და ობიექტი შესაბამისი პირისა და რიცხვის ნაცვალსახელებით და ისე გადაწერე წინადადებები.

ა. ____________________

ბ. ____________________

გ. ____________________

დ. ____________________

1. შეავსე ნაკლული ფორმები და შეასრულე დავალებები.

მე	*ვამბობ*	მას
შენ	________	მას
ის	________	მას
ჩვენ	________	მას
თქვენ	________	მას
ისინი	________	მას

მე	*ვიტყვი*	მას
შენ	________	მას
ის	________	მას
ჩვენ	________	მას
თქვენ	________	მას
ისინი	________	მას

მე	*ვთქვი*	ის
შენ	________	ის
მან	________	ის
ჩვენ	________	ის
თქვენ	________	ის
მათ	________	ის

I. ჩაწერე მოცემული ზმნის შესაბამისი ფორმა კონტექსტის მიხედვით.

ა. დათო აუცილებლად ________________ ამას.

ბ. ლიამ და ნანამ უკვე ________________ ამის შესახებ.

გ. – როდის ________________ თქვენ ამას?

დ. მე და სანდრო ხვალ ________________ ამის შესახებ.

II. შეცვალე სუბიექტი და ობიექტი შესაბამისი პირისა და რიცხვის ნაცვალსახელებით და ისე გადაწერე წინადადებები.

ა. ____________________

ბ. ____________________

გ. ____________________

დ. ____________________

2. შეავსე ნაკლული ფორმები და შეასრულე დავალებები.

მე	*ვეუბნები*	მას მას
შენ	________	მას მას
ის	________	მას მას
ჩვენ	________	მას მას
თქვენ	________	მას მას
ისინი	________	მას მას

მე	*ვეტყვი*	მას მას
შენ	________	მას მას
ის	________	მას მას
ჩვენ	________	მას მას
თქვენ	________	მას მას
ისინი	________	მას მას

მე	*ვუთხარი*	მას ის
შენ	________	მას ის
მან	________	მას ის
ჩვენ	________	მას ის
თქვენ	________	მას ის
მათ	________	მას ის

I. ჩაწერე მოცემული ზმნის შესაბამისი ფორმა კონტექსტის მიხედვით.

ა. – დათო, რატომ ________________ ნიკას ამას?

ბ. ლიამ და ნანამ რატომ არ ________________ გიას ამის შესახებ?

გ. – როდის ________________ თქვენ იას ამას?

დ. მე და სანდრო ხვალ ________________ გაგას ამის შესახებ.

II. შეცვალე სუბიექტი და ობიექტი შესაბამისი პირისა და რიცხვის ნაცვალსახელებით და ისე გადაწერე წინადადებები.

ა. ______________________________

ბ. ______________________________

გ. ______________________________

დ. ______________________________

3. გამოიყენე ტექსტები (მოსწ. წიგნი, გვ.7), წაიკითხე და მონიშნე სწორი ვარიანტი. დაასაბუთე შენი პასუხი ტექსტზე დაყრდნობით.

ვინ ჰყვება ამ ამბავს:

პირველ ტექსტში?	მეორე ტექსტში?
1. ლამარა ალულიშვილი 2. თენგიზ მირზაშვილი 3. მთხრობელი არ ჩანს.	1. ლამარა ალულიშვილი 2. თენგიზ მირზაშვილი 3. მთხრობელი არ ჩანს.
საიდან ჩანს: ______________________________ ______________________________ ______________________________	საიდან ჩანს: ______________________________ ______________________________ ______________________________

4. გამოიყენე ორივე ტექსტი და შეავსე ცხრილი. მონიშნე, რომელ ტექსტშია მოცემული ინფორმაცია.

	I ტექსტში	II ტექსტში
1. თენგიზ მირზაშვილი იყო მხატვარი.		
2. ლამარა ალულიშვილი დიმიტრი ალულიშვილის შვილიშვილია.		
3. ფიროსმანს დიმიტრი ალულიშვილთან დუქანი ჰქონდა.		
4. ალულიშვილების საოჯახო ალბომში ფიროსმანთან ერთად გადაღებული ფოტო ინახებოდა.		
5. ქალბატონმა ლამარამ ერთი წლის განმავლობაში ეძება ის ფოტო.		
6. თენგიზ მირზაშვილმა ტელეფონით შეიტყო ფოტოსურათის ამბავი.		
7. მხატვარი ტაქსით მივიდა ალულიშვილებთან.		
8. მირზაშვილმა საკუთარი თვალით ნახა, როგორ ქრებოდა ფიროსმანის პორტრეტი.		

5. უპასუხე შეკითხვებს ტექსტის მიხედვით.

ა. რატომ გაქრა ფიროსმანის პორტრეტი?

ბ. რა დაექცა ფოტოზე ალულიშვილის ძმას?

გ. როგორ ფიქრობ, უშველეს თუ არა ფიროსმანის პორტრეტს? რატომ ფიქრობ ასე?

6. წაიკითხე და შემოხაზე წინადადებები, რომლებსაც თენგიზ მირზაშვილი ამბობს. შემოხაზე ის სიტყვები, რომლებიც ამაზე მიანიშნებს.

ა. ჩემი თვალით ვუყურე, როგორ ქრებოდა ფიროსმანის პორტრეტი.

ბ. თენგიზ მირზაშვილმა სასწრაფოდ მიირბინა მათთან.

გ. ლამარა ალულიშვილმა მითხრა, ჩვენ ჯგუფური ფოტოსურათი გვქონდაო.

დ. – რა მოხდა? – ჰკითხა თენგიზმა.

1. მოცემულ ზმნებს შეუწყვე პირები და შეავსე ცხრილი.

	სუბიექტი	ობიექტი	დრო	მწკრივი
1. მითხრა _______________ 2. მირეკავს ______________ 3. ვუყურე _______________ 4. გავვარდი ____________ 5. გვქონდა ______________ 6. ეძება ________________				

2. გაეცანი ნიმუშს და შეასრულე დავალებები.

– თქვენ იცნობთ ძმებს ზდანევიჩებს? → სიტყვასიტყვით ნათქვამი

მკითხა მან უეცრად. → ავტორის / მთხრობელის სიტყვები.

I. შემოხაზე წინადადებები, რომლებშიც სხვისი სიტყვაა გადმოცემული.

ა. ალუღიშვილმა მითხრა, ჩვენ ფოტოსურათი გვქონდა, იქ ნიკოც იყოო.
ბ. ჩემი თვალებით ვუყურებდი, როგორ ქრებოდა პორტრეტი.
გ. ნიკომ მითხრა: – ბოდიშს ვიხდი, რომ ლიმონათი არ მაქვს.
დ. ნიკომ მკითხა: – როდისაა გამოფენა?
ე. ერთი წლის შემდეგ მან მირზაშვილს დაურეკა.
ვ. მან დამირეკა და მითხრა, თენგიზ, დავილუპეთო.
ზ. – რატომ-მეთქი? – ვკითხე მას.

II. ვინ გადმოსცემს სხვის ნათქვამს? გაუსვი ხაზი მთხრობელის, ავტორის სიტყვებს.

III. მოძებნე წინადადებებში სხვათა სიტყვის ნაწილაკები და შემოხაზე.

IV. წაიკითხე წინადადებები, რომლებშიც სხვათა ნათქვამი სიტყვასიტყვით არის გადმოცემული.

მავნე ჩვევები და ჯანსაღი ცხოვრება

3. გამოიყენე წიგნში მოცემული მავნე ჩვევების ჩამონათვალი და შეადგინე მათი რეიტინგი მოცემული კრიტერიუმების მიხედვით. შეადარეთ ერთმანეთის ვარიანტები და იმსჯელეთ მათ შესახებ.

I. **შენს თანატოლებში რომელი დგას:**

ა. პირველ ადგილზე? ____________________

ბ. ბოლო ადგილზე? ____________________

გ. არ არის გავრცელებული? ____________________

II. **შენი აზრით, რომელია ჯანმრთელობისათვის:**

ა. ყველაზე საშიში? ____________________

ბ. ნაკლებად საშიში? ____________________

გ. უსაფრთხო? ____________________

4. დააკავშირე ერთმანეთთან.

ფრჩხილების	ღეჭვა
სიგარეტის	ხმარება
საღეჭი რეზინის	კვნეტა
სიტყვების	ქნევა
ხელების	მოწევა

5. მოცემული ზმნები დააკავშირე შესაბამის საწყისებთან და შეუწყვე პირები.

ყრის ეწევა იკვნეტს იკვებება ღეჭავს საუბრობს ჭორაობს ხმარობს იყენებს ამბობს ზარმაცობს იგინება ყვირის წუწუნებს

მოწევა ____________________ (მო)კვნეტა ____________________

(და)ღეჭვა ____________________ სიზარმაცე ____________________

ჭორაობა ____________________ ხმარება ____________________

გამოყენება ____________________ კვება ____________________

დაყრა ____________________ საუბარი ____________________

ყვირილი ____________________ თქმა ____________________

(შე)გინება ____________________ წუწუნი ____________________

6. გამოიყენე წინა დავალება და შეავსე წინადადებაში გამოტოვებული ადგილები კონტექსტის მიხედვით. ყურადღება მიაქციე სუბიექტის პირსა და რიცხვს. წაიკითხე შენი დავალება და შეადარე სხვების ნაწერებს.

ა. მე და ჩემი და ჯანსაღად ____________________.

ბ. ექიმები ჯანსაღი კვების შესახებ ____________________.

გ. ეზოში ვიღაც ბიჭები ცუდ სიტყვებს ____________ და ____________.

დ. ჩემი და გაუთავებლად ____________________ ტელეფონზე.

ე. ნანას ეს საჭმელი არ მოსწონს და ____________________.

ვ. დათო არ არის ზარმაცი და ის არასოდეს ____________________.

ზ. ის ძალიან მოუწესრიგებელია და თავის ნივთებს ყოველთვის აქეთ-იქით ____________________.

თ. მამაჩემი სიგარეტს არ ____________________.

ი. როცა ჩემი მეგობარი ნერვიულობს, ფრჩხილებს ____________________ ხოლმე.

1. **გადაანაწილე წინა დავალებაში მოცემული ზმნები ცხრილში და, საჭიროებისამებრ, დააზუსტე მათი მნიშვნელობები.**

ერთპირიანი	ორპირიანი

2. **წაიკითხე და მონიშნე სათანადო პასუხი პირველ სვეტში. გამოიყენე: არასოდეს / იშვიათად / ხშირად / ყოველთვის.**

	მე	ჩემი მეწყვილე
1. ყველგან ვყრი ჩემს ნივთებს.		
2. ვიკვნეტ ფრჩხილებს.		
3. დიდ დროს ვატარებ ტელევიზორთან.		
4. მიჯაჭვული ვარ კომპიუტერზე.		
5. ვეწევი სიგარეტს.		
6. დაუკითხავად ვიღებ სხვის ნივთებს.		
7. გაუთავებლად ვღეჭავ.		
8. საუბრის დროს ვიქნევ ხელებს.		
9. ვწუწუნებ, როცა რამე არ მომწონს.		
10. საათობით ვჭორაობ ტელეფონზე.		
11. ვამბობ ტყუილს.		
12. ყველგან ვიგვიანებ.		
13. ვზარმაცობ.		
14. ვამბობ ცუდ სიტყვებს და ვიგინები.		

3. **შეავსე ცხრილის მეორე სვეტი მეწყვილის პასუხებით. დაუსვით ერთმანეთს შეკითხვა და უპასუხეთ ნიმუშის მიხედვით:**

ნიმუში: – ყრი შენს ნივთებს ყველგან?
– არასოდეს ვყრი / იშვიათად ვყრი.

4. **შეადარე შენი და შენი მეწყვილის პასუხები, დაწერე და გააცანი კლასელებს.**

ნიმუში: ა. მე იშვიათად ვყრი ჩემს ნივთებს, დათო **კი** არასოდეს ყრის.
ბ. **ორივე** ვყრით ჩვენს ნივთებს.
გ. **არცერთი არ** ვყრით ჩვენს ნივთებს.

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________
6. ______________________________
7. ______________________________
8. ______________________________
9. ______________________________
10. ______________________________
11. ______________________________
12. ______________________________
13. ______________________________
14. ______________________________

5. გაანაწილე მოცემული ფორმები ნიმუშის მიხედვით და წაიკითხე. საჭიროებისამებრ, დააზუსტე მათი მნიშვნელობები ცხრილის მესამე სვეტში.

დაყარო/დაყრი. მოწიო / მოწევ. მოიკვნეტ / მოიკვნიტო. დალეჭავ /დალეჭო. იყვირო / იყვირებ. იქნიო / იქნევ. იჭორაო / იჭორავებ. იხმარ / იხმარო. გამოიყენო / გამოიყენებ. შეაგინებ / შეაგინო. იზარმაცო / იზარმაცებ. იწუწუნებ / იწუწუნო. იტყვი / თქვა.

არ დაყარო!	*ნუ დაყრი!*	
______	______	
______	______	
______	______	
______	______	
______	______	
______	______	
______	______	
______	______	
______	______	
______	______	
______	______	
______	______	

1. გამოიყენე წინა დავალებები და შენ მიერ შევსებულ ცხრილზე დაყრდნობით შეადგინე წინადადებები ნიმუშის მიხედვით.

დააკვირდი!

ვიცი, რომ **არ უნდა გავაკეთო,**	მაგრამ	ზოგჯერ მაინც **ვაკეთებ**.

ნიმუში: ვიცი, რომ არ უნდა დავიძინო გვიან, მაგრამ ზოგჯერ მაინც გვიან ვიძინებ.

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________
6. ______________________________
7. ______________________________
8. ______________________________
9. ______________________________

2. დაუბრუნდი შენი და შენი მეწყვილის მიერ შევსებულ ცხრილს და დაწერე შენი მეწყვილის შესახებ ნიმუშის მიხედვით.

დათომ არ უნდა დაყაროს ნივთები!	*დათო, ნუ დაყრი ნივთებს!*

3. შეადგინე კითხვები და შემდეგ ქვემოთ მოცემულ ფრაზებში მოძებნე თითოეული შეკითხვის პასუხი. შეავსე რეპლიკები და წაიკითხე. მოისმინე და შეამოწმე შენი დავალება.

ა. არ / შენ / ვცდილობ / გგონია,

____?

ბ. რა / გავაკეთო / მასწავლი, / უნდა

____?

გ. უნდა / გამოვიმუშავო, / რომ / რა / გავაკეთო / ნებისყოფა

____?

დ. ამის / ძალიან / მიღწევა / ძნელია

____-?

1. – ____

– საკუთარ თავთან უნდა იმუშავო.

2. – ____

– რა თქმა უნდა, გასწავლი.

3. – ____

– კიდევ ერთხელ სცადე!

4. – ____

– სულაც არა, ოღონდ უნდა მოინდომო.

4. მოძებნე წინა დავალებაში ფრაზები, რომლებშიც გამოხატულია აუცილებლად შესასრულებელი მოქმედება და მონიშნე. შეასრულე მოცემული დავალებები.

I. დაასახელე, რომელი მწკრივის ფორმით არის გადმოცემული ეს მოქმედებები?

II. დაასახელე მოქმედების შესრულების დრო.

III. შეუწყვე მოცემულ ზმნებს პირები, დაასახელე, რამდენპირიანია და მიუთითე, რომელია სუბიექტი და რომელი – ობიექტი.

მასწავლი ______________________________

გასწავლი ______________________________

IV. მოცემული წინადადებები შეცვალე შესაბამისი მითითებების მიხედვით და წაიკითხე.

ა. კიდევ ერთხელ უნდა სცადო!
ბ. საკუთარ თავზე უნდა იმუშავო!
გ. ნებისყოფა უნდა გამოიმუშავო!

1. **გამოხატე სურვილი:**

ა. ____

ბ. ____

გ. ____

2. **გამოხატე რჩევა:**

ა. ______________________________

ბ. ______________________________

გ. ______________________________

3. **გამოხატე შესაძლებლობა:**

ა. ______________________________

ბ. ______________________________

გ. ______________________________

1. წაიკითხე რეპლიკები და შეუწყვე ზმნებს პირები. ყურადღება მიაქციე მოცემულ სქემას და უპასუხე შეკითხვებს.

S O შენ მე	S O მე შენ
მიკეთებ	გიკეთებ
მასწავლი	გასწავლი
მიჯერებ	გიჯერებ

	S	O
– **დამიჯერე,** სოფო!	________	________
– კარგი, მაკა, **დაგიჯერებ.**	________	________
– მე **გასწავლი**, რაც უნდა გააკეთო.	________	________
– მართლა **მასწავლი**?	________	________
– რა თქმა უნდა, **გასწავლი**.	________	________

ა. დაასახელე, კონკრეტულ რეპლიკაში ვინ არის სუბიექტი და ვინ – ობიექტი?

დამიჯერე: სუბიექტი ____________, ობიექტი ____________

დაგიჯერებ: სუბიექტი ____________, ობიექტი ____________

გასწავლი: სუბიექტი ____________, ობიექტი ____________

მასწავლი: სუბიექტი ____________, ობიექტი ____________

ბ. რომელ პირში დგას სუბიექტი და რომელში – ობიექტი? შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

სუბიექტი:

ა. პირველ პირში
ბ. მეორე პირში
გ. მესამე პირში

ობიექტი:

ა. პირველ პირში
ბ. მეორე პირში
გ. მესამე პირში

გ. შემოხაზე, რა არის I და II **ობიეტური** პირების ნიშანი **ვინიან** ზმნაში?

I ობიექტური პირის ნიშანია:
ვ - მ - გ -

II ობიექტური პირის ნიშანია:
ვ - მ - გ -

2. გაანაწილე მოცემული ფორმები და დაასახელე, რომელია სუბიექტი და რომელი – ობიექტი.

მხატავ / გხატავ

ა. მე შენ ______________________

ბ. შენ მე ______________________

გწერ / მწერ

ა. მე შენ ______________________

ბ. შენ მე ______________________

გელაპარაკები / მელაპარაკები

ა. მე შენ ______________________

ბ. შენ მე ______________________

მჩუქნი / გჩუქნი

ა. მე შენ ______________________

ბ. შენ მე ______________________

3. შეავსე რეპლიკები. ჩასვი მოცემული ზმნის საწყისი სათანადო ფორმაში და წაიკითხე.

ა. – გიორგი, ამ ნახატს მე ______________________? (**ჩუქება**)
– არა, შენ არ ______________________.

ბ. – ნანა, მე ______________________? (**დარეკვა**)
– კი, შენ ______________________.

გ. – თათია, მე ______________________? (**ლაპარაკი**)
– რა თქმა უნდა, შენ ______________________.

დ. – ნიკა, მე ______________________ ამ სურათს? (**დახატვა**)
– კი, შენ ______________________.

4. შეავსე რეპლიკები და წაიკითხე.

ა. – მე უნდა დაგირეკო?
– კი, შენ უნდა ________________.

ბ. – მე უნდა დაგიწერო?
– კი, შენ უნდა ________________.

გ. – მე უნდა გაგიკეთო?
– კი, შენ უნდა ________________.

დ. – მე უნდა დაგიხატო?
– კი, შენ უნდა ________________.

ე. – მე უნდა გაჩუქო?
– კი, შენ უნდა ________________.

ვ. – მე უნდა მოგცე?
– კი, შენ უნდა ________________.

ზ. – მე უნდა გკითხო?
– კი, შენ უნდა ________________.

თ. – მე უნდა გიპასუხო?
– კი, შენ უნდა ________________.

ა. – შენ დამირეკე?
– კი, მე ________________.

ბ. – შენ დამიწერე?
– კი, მე ________________.

გ. – შენ გამიკეთე?
– კი, მე ________________.

დ. – შენ დამიხატე?
– კი, მე ________________.

ე. – შენ მაჩუქე?
– კი, მე ________________.

ვ. – შენ მომეცი?
– კი, მე ________________.

ზ. – შენ მკითხე?
– კი, მე ________________.

თ. – შენ მიპასუხე?
– კი, მე ________________.

1. **დაუბრუნდი სოფოს პრობლემას. გაიხსენე სოფოსა და მაკას დიალოგი, მოცემული ინ-ფორმაციით შეავსე ცხრილი ნიმუშის მიხედვით და გააცანი კლასელებს.**

   ა. არაჯანსაღად იკვებება;
   ბ. არ მოსწონს, რომ მსუქანია;
   გ. ნებისყოფა უნდა გამოიმუშავოს;
   დ. მისი ჯანმრთელობისათვის საშიშია;
   ე. ზედმეტად ბევრს ჭამს;
   ვ. ჯანსაღი საკვები უნდა მიიღოს;
   ზ. საშინლად იქცევა;
   თ. უფრო ლამაზად რომ გამოიყურებოდეს;
   ი. ზომიერად უნდა იკვებოს;
   კ. თავს ვერ იკავებს;
   ლ. ჯანმრთელი რომ იყოს.

რა არის სოფოს მავნე ჩვევა?	*არაჯანსაღად იკვებება,*
როგორია სოფოს პოზიცია?	
რატომ უნდა დაანებოს სო-ფომ ამ მავნე ჩვევას თავი?	
რა უნდა გააკეთოს ამისათ-ვის?	

2. **შენი აზრით, როგორ უნდა მოიქცეს სოფო? დაიყავით მცირე ჯგუფებად, გამოიყენეთ თქვენი გამოცდილება და ჩამოწერეთ კონკრეტული აქტივობები.**

რა უნდა გააკეთოს!	**რა არ უნდა გააკეთოს!**
________________	________________
________________	________________
________________	________________
________________	________________
________________	________________
________________	________________
________________	________________
________________	________________

3. **გააცანით ერთმანეთს თქვენი აქტივობები და შეადარეთ. დაასაბუთეთ, რატომ ფიქრობთ, რომ თუ სოფო ასე მოიქცევა და ამას შეასრულებს, ძლიერი ნებისყოფა ექნება?**

4. **გაინტერესებს, შენ როგორი ნებისყოფა გაქვს? შეასრულე მოცემული ტესტი და გაე-ცანი შედეგებს (მოსწ. წიგნი, გვ.124).**

ტესტის შევსების წინ გაეცანი პირობას:

- წაიკითხე მოცემული კითხვა და სამი სავარაუდო პასუხიდან მონიშნე შენთვის ყველაზე მისაღები.
- შეკრიბე მიღებული ქულები, დაითვალე და შესაბამისი შედეგი მოძებნე დანართში (მოსწ. წიგნი, გვ. 124).

შეამოწმე შენი ნებისყოფა!

I. **რომელი უფრო მიესადაგება შენს ხასიათს?**

ა. მზად ხარ, ყველას მოუსმინო. – 3
ბ. ხარ ძალიან მშვიდი. შენი გამოყვანა წონასწორობიდან არავის შეუძლია. – 1
გ. ნებისმიერ წვრილმანს შეუძლია, მდგომარეობიდან გამოგიყვანოს. – 2

II. **წარმოიდგინე, რომ უცხო ადამიანმა შემოგთავაზა დახმარება შენს გარეგნობასთან დაკავშირებით. რას ფიქრობ ამის შესახებ?**

ა. ფიქრობ, რომ ცუდი არ იქნება. – 2
ბ. ბოლოს და ბოლოს, დაადგენ, რა უფრო გიხდება. – 3
გ. არ აპირებ, მის რჩევას მოუსმინო. – 1

III. **რას ფიქრობ პრინციპული და მტკიცე ხასიათის მქონე ადამიანების შესახებ?**

ა. ისინი აუცილებლად გახდებიან ცნობილი ადამიანები. – 1
ბ. რა თქმა უნდა, მათ ძლიერი ხასიათი აქვთ, მაგრამ არ შეუძლიათ გადაწყვეტილების მიღება. – 2
გ. მიიღებენ ნებისმიერ გადაწყვეტილებას ნებისმიერ შემთხვევაში. – 3

IV. **მოულოდნელად გაიგე, რომ ხვალ მიდიხარ იმ ქვეყანაში სამოგზაუროდ, რომლის ნახვაზეც დიდი ხანია ოცნებობდი.**

ა. ფიქრობ, რომ ერთ დღეში ვერ მოემზადები. – 3
ბ. ჯერ გადაუდებელი საქმე გაქვს დასამთავრებელი. – 2
გ. არც კი დაფიქრდები, ისე წახვალ. – 1

V. **მოულოდნელად გაიგე, რომ საღამოს აუცილებლად უნდა იყო ზეიმზე, მაგრამ შესაფერისი ტანსაცმელი არ გაქვს.**

ა. ეცდები, რომ შენი ტანსაცმლიდან შეარჩიო რამე. – 2
ბ. სასწრაფოდ ახალ ტანსაცმელს იყიდი. – 1
გ. მეგობარს სთხოვ დახმარებას. – 3

VI. **ვარჯიშობ თუ არა ყოველდღე?**

ა. დიახ და ფიქრობ, რომ ეს ძალიან კარგია! – 1
ბ. დიდი სიამოვნებით ივარჯიშებდი, მაგრამ დრო არ გაქვს. – 2
გ. არ ვარჯიშობ და არც აპირებ ვარჯიშს. – 3

ქულების საერთო რაოდენობა:

5. ჩამოწერე ცალ-ცალკე: ა) რა არ მოსწონთ შენში სხვებს? ბ) შენ თვითონ რა არ მოგწონს საკუთარ თავში? შეადარე, რა დაემთხვა და რა – არა.

ა. მათ არ მოსწონთ ის, რომ	ბ. მე არ მომწონს ის, რომ
მე ______	მე ______
მე ______	მე ______
______	______
______	______
______	______
______	______
______	______
______	______

1. მოიძიე მიზეზი, რატომ ხარ ასეთი და ჩაწერე ნიმუშის მიხედვით.

როგორი ვარ?	რატომ ვარ ასეთი?
1. მე ვარ ზარმაცი.	*1. მეცადინეობაზე მეტად გართობა მიყვარს; კომპიუტერთან რომ ვჯდები, ადგომა მავიწყდება; კითხვა არ მიყვარს.*

2. იფიქრე, რა უნდა გააკეთო იმისათვის, რომ უკეთესი გახდე და ჩაწერე. შეგიძლია, გამოიყენო წინა დავალებებიც.

დაიმახსოვრე: **ყველაფერს მიაღწევ, თუ მტკიცე ნებისყოფა გექნება!**

ნიმუში: 1. აუცილებლად უნდა დავინიშნო დრო მეცადინეობისთვის, გართობისთვის;

2. ეს დრო მკაცრად უნდა ვაკონტროლო;

3. ყოველდღე უნდა წავიკითხო ერთი გვერდი იქიდან, რაც არ მომწონს და არ მაინტერესებს .

3. **გაეცანი შეკითხვების პაკეტს და მონიშნე ცხრილში შესაბამისი უჯრა. ვის რომელი შეკითხვა შეგიძლია, დაუსვა?**

	სპორტსმენი	ტელეწამყვანი	წარმატებული მოსწავლე	ყველა
1. რამდენი წელია თამაშობ?				
2. ბავშვობაში რომელ პროფესიაზე ოცნებობდი?				
3. როგორ მიაღწიე წარმატებას?				
4. ვინ არის შენი საუკეთესო მეგობარი?				
5. რა გახსოვს ბავშვობიდან ყველაზე უკეთ?				
6. კვირაში რამდენ საათს ვარჯიშობ?				
7. რას ურჩევ შენს თანატოლებს?				
8. რას აკეთებ თამაშის წინ?				
9. რა იყო ყველაზე დიდი ჯილდო, რომელიც მიიღე?				
10. როგორ გამოიმუშავე ნებისყოფა?				
11. რას აკეთებ თავისუფალ დროს?				
12. რომელია შენი საყვარელი წიგნი?				
13. რომელი საგანი გიყვარს ყველაზე ძალიან?				
14. როგორ ავარჯიშებ გონებას?				
15. რომელი გადაცემა მიგყავს?				
16. რატომ აირჩიე ტელეწამყვანობა?				
17. თავისუფალ დროს თუ უყურებ ტელევიზორს?				

4. **გამოიყენე წინა დავალება და მეწყვილისაგან აიღე ინტერვიუ.**

- გაინაწილეთ როლები – ვინ იქნება ინტერვიუერი და ვინ – რესპონდენტი;
- შეთანხმდით, ვინ არის რესპონდენტი – სპორტსმენი, ტელეწამყვანი თუ მოსწავლე.
- მოამზადე შეკითხვები (ან მოიფიქრე პასუხები).
- დაალაგე შეკითხვები სწორი თანამიმდევრობით.
- შეგიძლია, შეცვალო შეკითხვა, ან დაამატო სხვაც.
- ინტერვიუს დამთავრების შემდეგ გაცვალეთ როლები.

1. ყურადღებით წაიკითხე წიგნში მოცემული სიტუაციები (გვ.10 , დავალება №2) და შეასრულე მოცემული დავალებები.

I. ცალკეული სიტუაციისათვის მოიფიქრე ის აუცილებელი ინფორმაცია, რომელიც დაგჭირდება ინტერვიუსათვის, კერძოდ:

სიტუაცია I.

1. როდის მოხდა?
2. რას თამაშობდნენ?
3. რა დაიზიანა?
4. საშიშია თუ არა დაზიანება?
5. ახლა სად იმყოფება და ა.შ.

სიტუაცია II.

1. რა ჰქვია და რამდენი წლისაა?
2. ახლა სად ცხოვრობს?
3. როდის დაამთავრა სკოლა და ა.შ.

სიტუაცია III.

1. როგორ ემზადებიან ზეიმისთვის?
2. ვინ ეხმარება მათ?
3. რის გაკეთებას აპირებენ?
4. როდის არის ზეიმი დაგეგმილი?
5. ვის მოწვევას აპირებენ ზეიმზე და ა.შ.

II. გამოიყენე წინა დავალების რეკომენდაციები, მოამზადე და დაალაგე შეკითხვები სწორი თანამიმდევრობით.

III. გაეცანი შემოთავაზებულ ერთ-ერთ ხერხს რესპონდენტის პასუხების ჩასანიშნად. შეგიძლია, მოიფიქრო სხვა, შენთვის უკეთესი ვარიანტიც.

<u>რესპონდენტის პასუხების ჩანიშვნა</u>

1. ჩამოწერე შეკითხვები ფურცელზე და კითხვებს შორის დატოვე ადგილი პასუხებისათვის.
2. პასუხების ჩაწერისას შეამოკლე სიტყვები. მაგალითად,

ა. ვცხოვრ. თბ. (= ვცხოვრობ თბილისში)

ბ. 25 (= ვარ 25 წლის)

გ. მოვიწ. მასწ. და მშობ. (= მოვიწვევთ მასწავლებლებსა და მშობლებს)

IV. წაიკითხე მოპოვებული მასალა, შეასწორე და გადაწერე რვეულში. მიუთითე, რომელი სიტუაციაა. გააცანი კლასელებს შენი ინტერვიუ.

სიტუაცია _______

1. გამოიყენე წიგნში მოცემული სქემა და რეკომენდაციები (მოსწ. წიგნი, გვ.11 , დავალე-ბა № 3), დაწერე ინტერვიუს მიხედვით საგაზეთო სტატია და გააცანი კლასელებს.

მეამწოხე თაოწა

1. **უკეთ გააცანი შენი თავი კლასელებს. მოამზადე ინფორმაცია შენ შესახებ და წარადგ-ინე მათ წინაშე.**

   I. მოკლედ ისაუბრე შენი ოჯახის შესახებ (ვინ გყავს, რამდენი წლისანი არიან და რას საქმიანობენ).

   II. რა გაინტერესებს, რა გინდა და რაზე ოცნებობ?

   III. დაახასიათე საკუთარი თავი – როგორი ხარ ბუნებით (მოიყვანე სათანადო მაგ-ალითები). გამოკვეთე:
   ა. დადებითი თვისებები;
   ბ. უარყოფითი თვისებები;
   გ. შენი სუსტი მხარეები;
   დ. შენი ძლიერი მხარეები.

   IV. ისაუბრე შენს ურთიერთობებზე ოჯახის წევრებთან:
   ა. არიან თუ არა ისინი შენი მეგობრები?
   ბ. ატარებ თუ არა მათთან ერთად თავისუფალ დროს და რას აკეთებთ ერთად?
   გ. ვისთან გრძნობ თავს ყველაზე კარგად და რატომ?
   დ. ვის ჰგავხარ ყველაზე მეტად და რით?

   V. გაიხსენე ერთი ჩვეულებრივი დღე შენს ოჯახში და გადმოეცი მოკლედ. გამოკვე-თე ოჯახის წევრებთან შენი ურთიერთობის ამსახველი ეპიზოდები.

2. **გაიხსენე, როგორი იყავი ბავშვობაში, შეავსე მოცემული ცხრილი და გააცანი კლასელებს. თქვი, რა შეიცვალა და რა – არა.**

	ადრე	**ახლა**
გარეგნობა		
ხასიათი		
ინტერესები		
საყვარელი საქმიანობა		

3. **კარგად იცნობ თუ არა შენს თავს? უპასუხე მოცემულ შეკითხვებს.**

- შენი აზრით, ხარ თუ არა მშვიდი და გაწონასწორებული ადამიანი?
- ადვილად ბრაზდები თუ არა?
- უსამართლოდ ექცევი თუ არა სხვებს?

4. დაახარისხე მოცემული სიტყვები დადებითი და უარყოფითი ნიშნის მიხედვით.

საყვარელი ალერსიანი ბრაზიანი თბილი ცივი
აგრესიული მშვიდი გაწონასწორებული უხეში

დადებითი	უარყოფითი

5. საჭიროებისამებრ, დააზუსტე წინა დავალებაში მოცემული უცნობი სიტყვების მნიშვნელობები და ჩაწერე.

ქართულ ენაზე	ჩემს მშობლიურ ენაზე

6. გამოიყენე წინა დავალება, შეავსე გამოტოვებული ადგილები და წაიკითხე. შეადარეთ ერთმანეთის ნაწერები.

ა. ის ყველასთან ჩხუბობს. ძალიან ____________________ ბიჭია.

ბ. უფროსებთან ____________________ ლაპარაკი უზრდელობაა.

გ. ის ძალიან თბილი და ____________________ ბავშვია. ყველას ეფერება.

დ. არ შეიძლება ასეთი ყვირილი. მშვიდი და ____________________ უნდა იყო!

7. აირჩიე და ჩაწერე სათანადო ფორმა.

ეკამათება / კამათობს:

I. ა. ის ყველასთან ____________________.

ბ. დათო გიორგის ____________________.

ეჩხუბება / ჩხუბობს:

II. ა. გიგა უცხო ბიჭებს ____________________.

ბ. გიგა ყოველთვის ასე ____________________.

ელაპარაკება / ლაპარაკობს:

III. ა. ნინო ტელეფონზე ______________________________.

ბ. ის მეგობარს ___________________________________.

ეპასუხება / პასუხობს:

IV. ა. ის მასწავლებლის შეკითხვას ________________________.

ბ. ის მასწავლებელს უხეშად ____________________________.

1. დააკავშირე ერთმანეთთან. მიუწერე სათანადო ფორმა: *პასუხობს / ეპასუხება.*

შეპასუხება ___________________________________

პასუხის გაცემა ___________________________________

2. გაიხსენე ნიკას დედის საუბარი და აღადგინე ტექსტში გამოტოვებული ზმნები. მოისმინე და შეამოწმე შენი ნაწერი.

ამ ბოლო დროს ნიკა ძალიან ________________________. საერთოდ ველარ ___________________. ადრე ძალიან საყვარელი და ალერსიანი ბავშვი იყო. ახლა კი ისეთი უხეში და აგრესიული ____________________, ვერაფერზე __________________________. ყველაფერზე ____________________________, __________________________, __________________________. ყოველთვის უნდა, რომ თავისი გაიტანოს. ვერ გაიგებ, რას ________________________ და რა უნდა. სწავლითაც ისე აღარ ______________________________, გაკვეთილებსაც უკვე ხშირად ________________________, შუაღამემდე ინტერნეტში _________________. ერთხანს სპორტი ___________________________, შემდეგ მეგობრებთან ერთად რაღაც როკ-ჯგუფის შექმნა __________________________. მერე ამაზეც უარი თქვა. არაფრის გაკეთება არ უნდა. მთელი დღე გარეთ, მეგობრებთან ერთადაა და დროს ტყუილად ფლანგავს.

3. უპასუხე შეკითხვებს ტექსტის მიხედვით.

ა. რატომ ვერ ცნობენ ნიკას ბოლო დროს?
ბ. როგორი ბავშვი იყო ნიკა ადრე და როგორი გახდა ის ახლა?
გ. საიდან ჩანს, რომ ნიკა უხეში და აგრესიული გახდა?
დ. რას ცდილობს ნიკა?
ე. როგორი მოსწავლე იყო ის ადრე და როგორი გახდა ახლა?
ვ. რით არის ნიკა დაკავებული?

4. წაიკითხე და მონიშნე სწორი ვარიანტი.

თავისნათქვამა არის ის:

ა. ვინც ბევრს ლაპარაკობს;
ბ. ვისაც თავისი გააქვს;
გ. ვინც ყველაფერზე გეპასუხება.

5. ჩასვი სათანადო ფორმა.

გააქვს / გაიტანა:

ა. ნიკას თავისი ______________________. ბ. ნიკამ თავისი ______________________.

6. გადაიყვანე მოცემული ზმნები პირველ პირში და შეუწყვე პირები. მიუთითე, რომელია სუბიექტი და რომელი – ობიექტი. შემოხაზე სუბიექტური პირის ნიშანი.

ა. გააქვს მას: ____

ბ. გაიტანა მან: ____

7. გამოიყენე ტექსტი ნიკას შესახებ (მოსწავლის რვეული, გვ.34 , დავალება № 2). ამოწერე სათანადო ინფორმაცია და წაიკითხე.

როგორი იყო?	როგორი გახდა?

8. დაუბრუნდი მე-2 დავალებას (მოსწავლის რვეული, გვ. 32), მოძებნე მსგავსება და განსხვავება შენსა და ნიკას შორის, ჩაწერე და წაიკითხე.

მსგავსება	განსხვავება

1. თავიდან მოისმინე ტექსტები და მონიშნე სათანადო უჯრა. რას ფიქრობენ ისინი შვილებისა და მშობლების ურთიერთობების შესახებ.

	ლიკა	მანანა	გურამი	ნიკა
ა. მას თავისუფალი ურთიერთობა აქვს შვილებთან.				
ბ. მას სერიოზული პრობლემები აქვს მშობლებთან.				
გ. მას არ მოსწონს თანამედროვე ახალგაზრდობა.				
დ. მას მშობლებთან ურთიერთობა არ უჭირს.				

2. გაიხსენე და მონიშნე სწორი ვარიანტები. მოისმინე თავიდან და შეამოწმე.

ა. ლიკას არასოდეს მოსდის კონფლიქტი მშობლებთან იმიტომ, რომ:
1. ისინი კარგი ადამიანები არიან;
2. ლიკას არ ზღუდავენ;
3. ლიკა ისე იქცევა, როგორც მათ სურთ.

ბ. ბებია ლიკას ეჩხუბება:
1. ჭურჭლის გარეცხვის გამო;
2. ლოგინის ალაგების გამო;
3. სახლის დალაგების გამო.

გ. მანანა არ მისცემს შვილს უფლებას:
1. გაკვეთილები გააცდინოს;
2. იჩხუბოს და იკამათოს;
3. შეცდომები დაუშვას.

დ. გურამს ძალიან მოსწონს, რომ ახალგაზრდები:
1. მათზე უფრო გახსნილები არიან მშობლებთან;
2. მათზე უფრო დამოუკიდებლები არიან;
3. უფრო მეტად უჯერებენ მშობლებს, ვიდრე ისინი უჯერებდნენ.

ე. ნიკას უნდა, რომ:
1. მარტო იცხოვროს;
2. ჯაზ-კლუბში იმღეროს;
3. თავისუფალი და დამოუკიდებელი იყოს.

ვ. ნიკას მშობლებს ავიწყდებათ, რომ:
1. ნიკა აღარ არის ბავშვი;
2. თვითონაც იყვნენ ბავშვები;
3. ნიკა უკვე შეიცვალა.

3. შეცვალე ზმნური ფორმები მოცემული პირისა და რიცხვის გათვალისწინებით და წაიკითხე. დააზუსტე დავალების სისწორე მასწავლებლის დახმარებით.

ისინი მე	**მე მათ**
მესაუბრებიან	________
მთვლიან	________
მზღუდავენ	________
მიგებენ	________
მიკრძალავენ	________
მენდობიან	________

4. შეცვალე ნიმუშის მიხედვით და წაიკითხე.

ა. უნდა დაიწყოს! ⟶ დაიწყე!
ბ. უნდა გაატაროს! ________
გ. უნდა დაანებონ! ________
დ. უნდა მოუსმინონ! ________
ე. უნდა გაუგოს! ________
ვ. უნდა დაეხმარონ! ________
ზ. უნდა გაარკვიონ! ________
თ. უნდა მოუხადოს! ________
ი. უნდა დაუთმოს! ________
კ. უნდა დაინტერესდნენ! ________

5. დააკავშირე ერთმანეთთან და გადაწერე.

დაანებე	ბოდიში	________
გაარკვიე	ყურადღება	________
მოუხადე	თავი	________
დაუთმე	სიტუაცია	________

6. აირჩიე შესაბამისი ზმნა წინა დავალებიდან და ჩაწერე სათანადო ფორმით.

ა. ნიკამ კამათს თავი ________.
ბ. ბიჭებმა სიტუაცია ________.
გ. გოგონამ ქალს ბოდიში ________.
დ. მან ბავშვებს ყურადღება ________.

7. მოძებნე შეცდომები და გაასწორე.

ა. ისინი მე მეგობრად გთვლიან.
ბ. მათ ცუდად მესმის თავისუფლება.
გ. დედა მე ყველაფერს უკრძალავს.
დ. მე ზუსტად ვიცი, რა უნდა.
ე. შვილი დედას უნდა დაეხმარე!
ვ. მან სიტუაცია კარგად უნდა დაუთმოს.
ზ. ნუ ეჩხუბები გიორგის, თავი მოუხადე!

1. ამოწერე ხაზგასმული ზმნები (მოსწ. წიგნი, გვ. 13, დავალება №5) და შეუწყვე პირები. მიუთითე, რომელია სუბიექტი და რომელი – ობიექტი.

1. ______
2. ______
3. ______
4. ______
5. ______
6. ______
7. ______
8. ______
9. ______
10. ______

2. გადაიყვანე სუბიექტი I პირში და ისე გადაწერე წინა დავალების ზმნები ცხრილში. ყურადღება მიაქციე ნიმუშს.

ჩვენ გვიჩხუბია	მე ავსულვარ

3. დააკავშირე ერთმანეთთან, გადაწერე და წაიკითხე.

მე	გაგვიბრაზებია	მე	ამდგარხართ
შენ	გაუბრაზებია	შენ	ამდგარან
მას	გაუბრაზებიათ	**ის**	ავმდგარვარ
ჩვენ	გამიბრაზებია	ჩვენ	ამდგარხარ
თქვენ	გაგიბრაზებია	თქვენ	ამდგარა
მათ	გაგიბრაზებიათ	**ისინი**	ავმდგარვართ

I. ______ II. ______

4. შეავსე სათანადო ფორმებით და წაიკითხე.

I. მე *დამიძინია*

შენ ______________________
მას ______________________
ჩვენ ______________________
თქვენ ______________________
მათ ______________________

II. მე *მიყურებია*

შენ ______________________
მას ______________________
ჩვენ ______________________
თქვენ ______________________
მათ ______________________

III. მე *ვყოფილვარ*

შენ ______________________
ის______________________
ჩვენ ______________________
თქვენ ______________________
ისინი ______________________

IV. მე *წავსულვარ*

შენ ______________________
ის ______________________
ჩვენ ______________________
თქვენ ______________________
ისინი ______________________

5. ჩასვი ფრჩხილებში მოცემული საწყისები სათანადო პირისა და რიცხვის ფორმაში და წაიკითხე წინადადებები.

ა. – დათო, შენ______________________ ბავშვობაში? (*ჩხუბი*)
ბ. – არა, არ ______________________ (*ჩხუბი*), მარტო ______________________(*კამათი*)
გ. – ბიძაშენს ბავშვობაში ______________________ გაკვეთილები? (*გაცდენა*)
დ. – თქვენ ______________________ მშობლები? (*გაბრაზება*)

6. შეავსე ცხრილი შენი და შენი მეწყვილის პასუხებით (კი / არა).

	მე	ჩემი მეწყვილე
1. გიჩხუბია ბავშვობაში?		
2. გიკამათია მეგობრებთან?		
3. დაგიგვიანია გაკვეთილზე?		
4. გაგიცდენია სკოლა უმიზეზოდ?		
5. ხშირად გაგიბრაზებია მშობლები?		
6. ხშირად დაგიძინია გვიან?		
7. გვიანობამდე გითამაშია კომპიუტერით?		
8. საათობით გიყურებია ტელევიზორისთვის?		
9. ამდგარხარ დილის 6 საათზე?		
10. ყოფილხარ უცხო ქვეყანაში?		
11. დაგისვენია ზღვაზე?		
12. წასულხარ სკოლაში ავტობუსით?		
13. გიჭამია ხინკალი და ხაჭაპური?		
14. დაგილევია ანანასის წვენი?		

1. შეადარე შენი და შენი მეწყვილის პასუხები და გააცანი კლასელებს ნიმუშის მიხედვით.

ა) მე და დათოს არ გვიჩხუბია ბავშვობაში.
ბ) ჩვენ ორივეს გვიჭამია ხინკალი.
გ) მე გვიანობამდე მითამაშია, დათოს არ უთამაშია.

2. ჩამოაყალიბე წერილობით შენი პოზიცია მოცემულ საკითხზე და გააცანი კლასელებს. შეადარეთ ერთმანეთის მოსაზრებები და იმსჯელეთ მათ შესახებ.

ზოგიერთ შენს თანატოლს მიაჩნია, რომ შეუძლებელია მშობლებთან მეგობრობა. ზოგი კი ფიქრობს, რომ ისინი საუკეთესო მეგობრები არიან.

3. შემოხაზე სწორი სიტყვათშეხამება.

I.
ა. გადაწყვეტილების გაკეთება
ბ. გადაწყვეტილების მიღება
გ. გადაწყვეტილების არჩევა

II.
ა. არჩევანის მიღება
ბ. არჩევანის შესრულება
გ. არჩევანის გაკეთება

III.
ა. წარმატების გაკეთება
ბ. წარმატების მიღება
გ. წარმატების მიღწევა

IV.
ა. ნაბიჯის გადადგმა
ბ. ნაბიჯის გაკეთება
გ. ნაბიჯის არჩევა

4. მოძებნე შეცდომები და გაუსვი ხაზი. სწორად გადაწერე წინადადებები და წაიკითხე.

ა. გუშინ ჩემმა პატარა ძმამ პირველი ნაბიჯები გააკეთა.
ბ. გიორგი დიდ წარმატებას მიიღებს.
გ. ჩვენ ჩვენი არჩევანი შევასრულეთ.
დ. დედამ მკაცრი გადაწყვეტილება გააკეთა.

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________

5. დააკავშირე ერთმანეთთან ისე, რომ გამართული წინადადება მიიღო, გადაწერე და წაიკითხე.

1. რთული გადასაწყვეტია,	ა. ის ძალიან უნდა გიყვარდეს.
2. მან თავად უნდა გადაწყვიტოს,	ბ. სადმე ჩავაბარო.
3. კარგად უნდა დაფიქრდე, რომ	გ. რომელ პროფესიას აირჩევ.
4. პროფესია რომ აირჩიო,	დ. რა უნდა.
5. ჩემთვის მთავარია,	ე. მერე არ ინანო.

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________

6. გაიხსენე ლიკას მოსაზრება და შეავსე ტექსტში გამოტოვებული ადგილები. მოისმინე თავიდან და შეამოწმე შენი ნაწერი. შეასრულე მოცემული დავალებები.

ძალიან რთული გადასაწყვეტია, რომელ ______________________. საკმაოდ ხშირად ვფიქრობ და მინდა, რომ სწორი ______________________, მერე რომ არ ვინანო. ძალიან მინდა, რომ მიზანს ______________ და ______________ გავხდე. გადაწყვეტილების მიღება ძალიან ______________ ______, ამიტომ, ალბათ, ჩემს ______________________.

I. უპასუხე შეკითხვებს.

ა. რას ვერ წყვეტს ლიკა? ______________________

ბ. რისი ეშინია მას? ______________________

გ. რა შემთხვევაში შეიძლება, ინანოს მან? შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

1. არასწორ ნაბიჯს თუ გადადგამს;
2. სწორ ნაბიჯს თუ გადადგამს;
3. გადაწყვეტილებას თუ მიიღებს.

დ. რა სურს ლიკას ყველაზე ძალიან? ______________________

____

II. წაიკითხე მოცემული წინადადება და შეასრულე დავალებები.

ხშირად ვფიქრობ და მინდა, რომ სწორი ნაბიჯი გადავდგა, მერე რომ არ ვინანო.

ა. რამდენი ინფორმაციაა მოცემული წინადადებაში? დაასახელე და ამოწერე ცალ-ცალკე.

1. ______________________________

____

____

____

ბ. საიდან ჩანს, რომ ლიკა სწრაფად არ იღებს გადაწყვეტილებას? ამოწერე წინადადებიდან შესაბამისი ფრაზა.

____

გ. შეუწყვე მოცემულ ზმნებს პირები და მიუთითე, რომელია სუბიექტი და რომელი – ობიექტი.

ვფიქრობ ______________________________

მინდა ______________________________

გადავდგა ______________________________

ვინანო ______________________________

III. წარმოიდგინე, რომ ლიკას მოსაზრებას გადასცემ შენს მეგობარს. გადაწერე ტექსტი მესამე პირში (მოსწ. რვეული, გვ. 41, №6) და წაიკითხე.

ლიკასთვის ______________________________

____

____

____

____

____

____

____

____

1. გაიხსენე ზურას მოსაზრება. გაეცანი მოცემულ ინფორმაციას და შემოხაზე ის წინადადებები, რომლებსაც ზურა ამბობს. თავიდან მოისმინე ტექსტი და შეამოწმე.

ა. ადამიანმა თვითონ უნდა გადაწყვიტოს, რა უნდა.
ბ. ის პროფესია უნდა აირჩიო, რომელშიც წარმატებული იქნები.
გ. მთავარია, სადმე ჩააბარო.
დ. საკუთარი გზა თვითონ უნდა განსაზღვრო.
ე. კარგად უნდა დაფიქრდე.
ვ. მნიშვნელობა არ აქვს, ვინ იქნები, მთავარია, პროფესია გქონდეს.
ზ. სწორი გადაწყვეტილების მიღება ბევრ რამეზეა დამოკიდებული.
თ. ის საქმე უნდა აირჩიო, რომელიც გეხერხება და გაინტერესებს.

2. წაიკითხე და გადახაზე არასწორი წინადადება. დაასახელე, რა იყო წინადადებაში ზედმეტი.

ა. ის უნდა გააკეთო, რაც გიყვარს.
ბ. მთავარია, ის გააკეთო, რაც გიყვარს.
გ. მთავარია, ის უნდა გააკეთო, რაც გიყვარს.

3. დაუბრუნდი დავალებას № 1 (გვ. 42), მონიშნე, მოცემული მოსაზრებებიდან რომელს ეთანხმები (+) და რომელს – არა (–) და გააცანი კლასელებს.

გამოიყენე!

მეც ვფიქრობ, რომ ...
ზურა მართალია, როცა ამბობს, რომ ...
ზურას ვეთანხმები იმაში, რომ ...

მე არ მიმაჩნია სწორად ის, რომ ...
მე ვფიქრობ, რომ არ არის მთავარი ...
ჩემი აზრით, მნიშვნელობა არ აქვს იმას, ...

4. წაიკითხე, რას ამბობს ზაზა და შეასრულე დავალებები.

პატარაობიდანვე მეც ხშირად მიფიქრია ჩემს მომავალ პროფესიაზე და აზრიც არაერთხელ შემიცვლია.

ა. ვის პროფესიაზე უფიქრია ზაზას ხშირად? მონიშნე სწორი ვარიანტი.

1. მის 2. თავის 3. მომავალ

ბ. როდიდან ფიქრობს ის თავის პროფესიაზე? ________________________

გ. საიდან ჩანს, რომ მას სხვადასხვა პროფესია აინტერესებდა? ამოწერე შესაბამისი ფრაზა წინადადებიდან.

____

დ. შეუწყვე მოცემულ ზმნებს პირები და მიუთითე, რომელია სუბიექტი და რომელი – ობიექტი. შემოხაზე სუბიექტური პირის ნიშანი.

მიფიქრია ________________________
შემიცვლია ________________________

ე. დაუბრუნდი ზმნებს და განსაზღვრე, რომელი მწკრივია და რას გამოხატავს. წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

რომელი მწკრივია?	რას გამოხატავს?
ა. უწყვეტელი	ა. წარსულში მრავალჯერ შესრულებულ მოქმედებას;
ბ. წყვეტილი	ბ. წარსულში ერთხელ მომხდარ ფაქტს;
გ. I თურმეობითი	გ. შესრულებული მოქმედების შედეგს.

5. უპასუხე შეკითხვებს შენ შესახებ.

ა. პასუხისმგებლობით ეკიდები თუ არა მომავალი პროფესიის არჩევას? ნებისმიერი პასუხის შემთხვევაში, დაასაბუთე შენი პოზიცია.
ბ. არის თუ არა შენი მოწოდება ის პროფესია, რომელზედაც ფიქრობ?
გ. რა არის, შენი აზრით, საჭირო წარმატებისათვის?
დ. როგორ ფიქრობ, ყველაფერს აკეთებ თუ არა იმისათვის, რომ წარმატებას მიაღწიო? რა არის კიდევ საჭირო?

Done-10_RVEULI _ 43

1. წაიკითხე წინადადება და უპასუხე შეკითხვებს.

მიუხედავად იმისა, რომ ჩემს მშობლებს არ უნდათ, რომ მათ გზას გავყვე, მე მაინც ექიმობაზე ვფიქრობ.

ა. თქვი, რამდენი ინფორმაციაა მოცემულ წინადადებაში? დაასახელე და დაწერე ისინი ცალ-ცალკე.

____

____

ბ. რა ლოგიკური კავშირი არსებობს ამ ინფორმაციებს შორის? წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

ა. მიზეზი და შედეგი;

ბ. პირობა და შედეგი;

გ. ერთმანეთთან დაპირისპირება

გ. დააკონკრეტე, ვინ იგულისხმება ნაცვალსახელში – „**მათ**"? ______________________

2. დააკავშირე ერთმანეთთან ისე, რომ სრული წინადადება მიიღო და წაიკითხე.

1. მიუხედავად იმისა, რომ ექიმობა მომწონს,	**ა.** როცა კარგად დავფიქრდები.
2. თუ კარგად ისწავლი,	**ბ.** მიუხედავად ამისა, მაინც ექიმობა მინდა.
3. მაშინ მივიღებ გადაწყვეტილებას,	**გ.** მაინც ჟურნალისტობა მინდა.
4. ექიმობა ჩემი მოწოდება არ არის,	**დ.** ბევრს მიაღწევ.

1. _______ 2. _______ 3. _______ 4. _______

3. დაუბრუნდი წინა დავალებას. წაიკითხე და უპასუხე შეკითხვებს. ჩაწერე შესაბამისი წინადადებების ნომრები.

ა. რომელ წინადადებებშია გამოხატული პირობა? __________________________

ბ. რომელ წინადადებებში ეწინააღმდეგება მოცემული ინფორმაციები ერთმანეთს? ________

სამოტივაციო წერილი

4. უპასუხე შეკითხვებს წიგნში მოცემული სამოტივაციო წერილის მიხედვით (გვ. 15).

ა. ვინ არის ლელა ბახტაძე? ____________________

ბ. რომელ წელს დაიბადა ის? დაწერე სიტყვიერად. ____________________

____

გ. სად ცხოვრობს ლელა? ____________________

დ. რა გადაწყვიტა მან? ____________________

ე. რატომ აირჩია ლელამ ტურიზმი მომავალ პროფესიად? ____________________

____

ვ. რას მიიჩნევს ლელა თავის ძლიერ მხარედ? ____________________

____

ზ. როდის არის წერილი გაგზავნილი? დაწერე სიტყვიერად. ____________________

____

თ. ვინ არის გურამ ბერიძე? ____________________

____

5. წაიკითხე მოცემული ინფორმაცია და დააკავშირე წერილის შესაბამის აბზაცთან. ჩაწერე, რომელ აბზაცშია მასზე საუბარი.

ა. კოლეჯში სწავლის სურვილის გამოხატვა: ____________________

ბ. დამოკიდებულება მომავალ პროფესიასთან: ____________________

6. ამოწერე სამოტივაციო წერილიდან თავაზიანობის გამომხატველი ფორმულები და ჩაწერე სათანადო ადგილას.

ა. მადლობის გადახდა: ____________________

ბ. მიმართვა: ____________________

გ. დამშვიდობება: ____________________

7. გაასწორე ენობრივი შეცდომები, გადაწერე წინადადებები და წაიკითხე.

ა. მინდა, სწავლა გავაგრძელო მუსიკის მიმართულებაზე.

ბ. მე ბევრი რამეების გაკეთება შემიძლია.

გ. კარგად ვიცნობ ჩვენი ქვეყანას ისტორიას.

დ. მადლობას მოგახსენებთ ყურადღების გამო.

ე. ამ სფეროს ძალიან მომწონს.

ვ. მშობლიურ ენასთან ვფლობ რუსულსა და ინგლისურს.

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________
6. ______________________________

1. თავიდან გაეცანი პროფესიული კოლეჯის რეკლამას, აირჩიე შენთვის სასურველი სპეციალობა და დაწერე სამოტივაციო წერილი კოლეჯის ხელმძღვანელის სახელზე. ყურადღება მიაქციე სამოტივაციო წერილის სტრუქტურასა და შესაბამის რეკომენდაციებს.

გაასწორე ნაწერი და გააცანი კლასელებს.

განცხადებები

2. განსაზღვრე წიგნში მოცემული (გვ. 16) განცხადებების საკომუნიკაციო სიტუაციები.

ა. ვინ არის განცხადების ავტორი;
ბ. ვინ არის ადრესატი;
გ. რა არის განცხადების მიზანი.

1

2

3

3. წაიკითხე და უპასუხე შეკითხვებს.

ა. რომელ განცხადებაში არ არის წარმოდგენილი ავტორის შესახებ ინფორმაცია? ____
ბ. რატომ არ არის მეორე განცხადებაში მითითებული ადრესატის ვინაობა? ____
გ. რომელ განცხადებაშია წარმოდგენილი:
1. მიზეზი, რატომ გააკეთა ეს? ____
2. მიზეზი, რატომ უნდა ეს? ____
დ. როდის არის დაწერილი ლია ბერიძის განცხადება? ____
ე. სად იყო გელა რაზმაძე 15 თებერვალს? ____

4. დაუბრუნდი წიგნში მოცემულ I განცხადებას და შეასრულე დავალებები.

ა. შეავსე განცხადების ავტორის ანკეტა კონკრეტული ინფორმაციით. დაასახელე, რა არის განცხადების მიზანი.

სახელი და გვარი: ____
დაბადების თარიღი: ____
მისამართი: ____
ოჯახი: ____
განათლება: ____
საქმიანობა: ____
ინტერესები: ____
მომავლის გეგმები: ____

ბ. ანკეტის მიხედვით, დაუსვით ერთმანეთს შეკითხვები და უპასუხეთ.
გ. გამოიყენე ანკეტა და ისაუბრე ლია ბერიძის შესახებ.

5. სწორად გადაწერე მოსწავლის წიგნში არასწორად მოცემული განცხადება (გვ. 16) და წაიკითხე.

6. გაეცანი მოცემულ სიტუაციებს, დაწერე შესაბამისი განცხადებები და წაიკითხე. ყურადღება მიაქციე განცხადების ფორმალურ მხარესა და შინაარსს.

I. განცხადება ეხება მომავალ კვირას ჩასატარებელ ზეიმს. განცხადების ავტორია ქართულის მასწავლებელი.

II. მომავალ კვირას აპირებ სკოლის გაცდენას. მიუთითე სათანადო მიზეზი და სწორად განსაზღვრე განცხადების ადრესატი.

III. გინდა პარალელურ კლასში გადასვლა. განცხადების ადრესატია სკოლის დირექტორი.

რეზიუმე

7. უპასუხე შეკითხვებს საბა გოცირიძის რეზიუმეს მიხედვით (მოსწ. წიგნი, გვ.17).

ა. სადაურია საბა? ______

ბ. სად ცხოვრობს ის თბილისში? ______

გ. როდის დაიბადა საბა? ჩაწერე სიტყვიერად. ______

______

დ. რომელ წელს დაამთავრა საბამ მეცხრე კლასი? ჩაწერე სიტყვიერად. ______

______

ე. რომელ სკოლაში სწავლობს ის? ______

ვ. რა დაამთავრა მან 2010 წელს? ______

ზ. რა მოხდა 2010 წლის მარტში? ______

______

თ. ხატვის გარდა, კიდევ რა აინტერესებს საბას? ______

______

______

ი. რას აკეთებდა ის 2007 და 2008 წლებში? ______

______

______

______

8. გაეცანი სიტუაციებს, შეასრულე დავალებები და გააცანი კლასელებს.

I. საბამ გადაწყვიტა, ისწავლოს ხელოვნების სკოლაში. ამისათვის მან განცხადებით უნდა მიმართოს სკოლის დირექტორს.

დაწერე განცხადება საბას სახელით და ახსენი, რატომ უნდა მას იქ სწავლა.

______

______

______

______

______

______

II. საბამ გადაწყვიტა, რომ მეცხრე კლასის დასრულების შემდეგ სწავლა პროფესიულ კოლეჯში გააგრძელოს.

დაუბრუნდი წიგნში მოცემულ კოლეჯის რეკლამას (გვ. 15), შეარჩიე საბასთვის შესაფერისი პროფესია და კოლეჯის დირექტორის სახელზე დაწერე სამოტივაციო წერილი (საბას სახელით).

ყურადღება მიაქციე წერილის ფორმატს და წიგნში მოცემულ რეკომენდაციებს.

1. მეწყვილეებმა ერთმანეთს გაუცვალეთ ნაწერები და გაასწორეთ.
   1. შინაარსობრივი თვალსაზრისით:
      - დაცულია თუ არა სამოტივაციო წერილის სტრუქტურა;
      - გადმოსცემს თუ არა ყველა საჭირო ინფორმაციას (თუ – არა, მიუთითე, რომელი აკლია);
      - გასაგებია თუ არა მოცემული ინფორმაცია (თუ – არა, მიუთითე, რომელი ადგილია გაუგებარი).
   2. ენობრივი თვალსაზრისით:

      ამოწერე შეცდომები და გვერდით მიუწერე სწორი ფორმები.

შეცდომაა!	უნდა იყოს!

2. გაასწორე შეცდომები, რომლებსაც ეთანხმები და წაიკითხე კლასში. დააზუსტე ნაწერი მასწავლებელთან ერთად.

3. გამოიყენე მოსწავლის წიგნში მოცემული რეზიუმეს (CV-ს) სტრუქტურა და რეკომენდაციები, შეადგინე შენი CV და გააცანი კლასელებს.

ეს ჩვენი საქართველოა!

4. გამოიყენე წიგნში მოცემული რუკა, შეავსე წინადადებებში გამოტოვებული ადგილე-ბი ნიმუშის მიხედვით და წაიკითხე.

ნიმუში:

1. ჯავახეთი მდებარეობს სამხრეთ საქართველოში.
2. ცხინვალი მდებარეობს შიდა ქართლში.
3. ქუთაისი არის იმერეთის მთავარი ქალაქი.

ა. რაჭა-ლეჩხუმი მდებარეობს ____________________

ბ. გორი არის ____________________

გ. ახალქალაქი მდებარეობს ____________________

დ. ბოლნისი მდებარეობს ____________________

ე. ზუგდიდი არის ____________________

ვ. მესტია მდებარეობს ____________________

ზ. მესტია არის ____________________

5. წინა დავალების მიხედვით შეადგინე 6 წინადადება და წაიკითხე.

1. ____________________
2. ____________________
3. ____________________
4. ____________________
5. ____________________
6. ____________________

1. დაუსვით ერთმანეთს შეკითხვები და უპასუხეთ.

ნიმუში:

1. სად მდებარეობს კახეთი?
2. საქართველოს რომელ კუთხეში მდებარეობს ხაშური?
3. სად მდებარეობს დედოფლისწყარო?

2. გამოიყენე წიგნში მოცემული რუკა და სქემა (გვ. 18), შეავსე სქემა ნიმუშის მიხედვით და წაიკითხე.

კუთხე	წარმომავლობა (ადამიანის)	წარმომავლობა (არაადამიანის)
მესხეთი	მესხი	მესხური

3. გამოიყენე წინა დავალება და დაასრულე წინადადებები ნიმუშის მიხედვით.

ნიმუში:

1. მთიულები არიან *მთიულეთიდან.*
2. მთიულეთიდან არიან *მთიულები.*

ა. კახელები არიან ________________________________

ბ. ხევსურეთიდან არიან ____________________________

გ. აფხაზები არიან ________________________________.

დ. მესხები არიან ________________________________

ე. იმერეთიდან არიან ____________________________

ვ. აჭარიდან არიან ______________________________

ზ. ფშავიდან არიან ______________________________

თ. მეგრელები არიან ____________________________.

4. შეავსე მოცემული რუკა სათანადო ინფორმაციით და გააცანი კლასელებს. იმუშავე მეწყვილესთან ერთად.

- მოძებნე რუკაზე, სად არის შენი რეგიონი და შემოხაზე.
- მიაწერე, რა ჰქვიათ შენს რეგიონში მცხოვრებ ქართველებს.
- მოსახლეობენ თუ არა საქართველოს სხვა კუთხის წარმომადგენლები შენს რეგიონ-ში? მოიძიე ინფორმაცია და მიაწერე.
- მიუთითე შენი ქალაქი / სოფელი რუკაზე.

5. წაიკითხე და უპასუხე შეკითხვებს წიგნის გამოყენებით (გვ.18, დავალება №3).

ა. სად მდებარეობს საქართველო? ____

____

____

ბ. რა ესაზღვრება მას:

- ჩრდილოეთიდან? ________________________________
- სამხრეთიდან? ________________________________
- სამხრეთ-აღმოსავლეთიდან? ______________________

გ. რას აკავშირებს ერთმანეთთან საქართველო? _______________________

____

დ. რისი გზა გადის საქართველოზე? ___________________________________

საქართველო მათი სახლია!

1. მოიძიე სათანადო ინფორმაცია ინტერნეტით, შეავსე მოცემული რუკა (გამოიყენე 53-ე გვერდზე მოცემული რუკაც) და გააცანი კლასელებს.

- რომელ რეგიონებში სახლობენ არაქართველები კომპაქტურად?
- ჩაწერე, რა ჰქვიათ ამ რეგიონებს და მიაწერე, ვინ არიან იქ მოსახლე არაქართველები.
- რა ვითარებაა ამ მხრივ შენს რეგიონში?

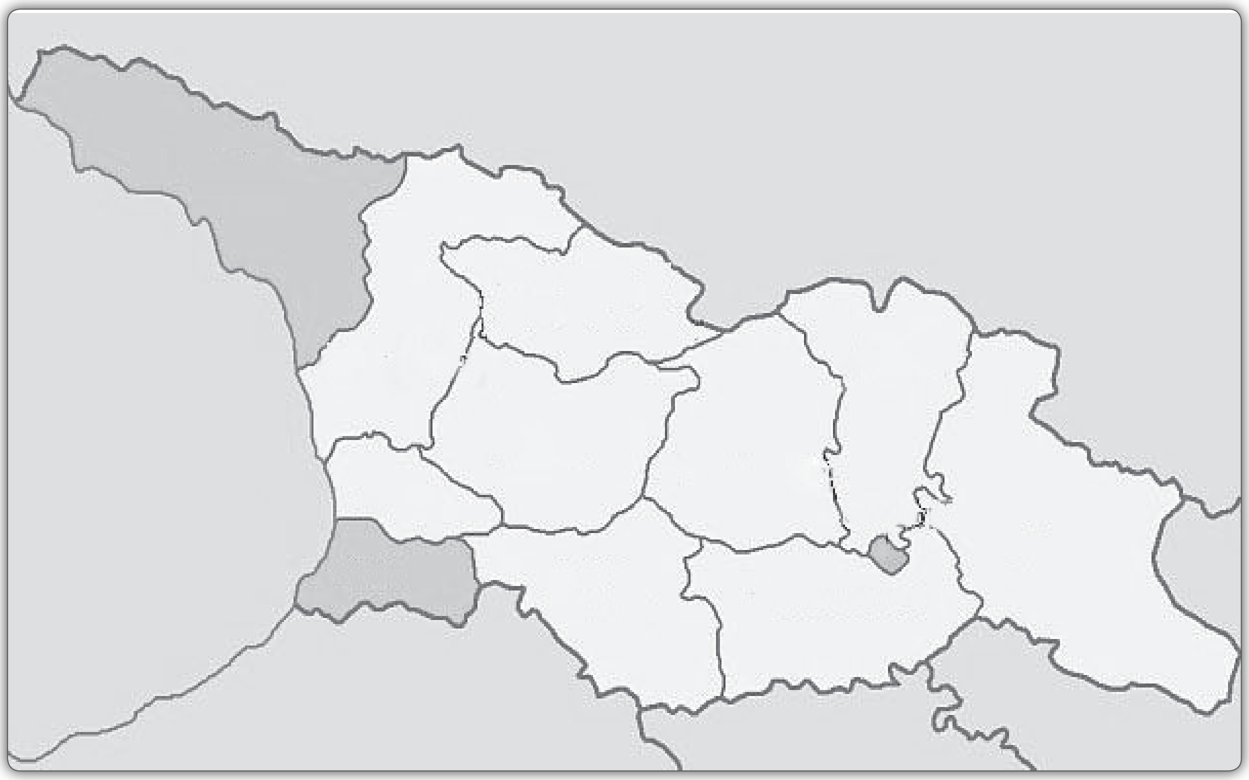

ეს ჩემი ცხოვრებაა!

1. ყველაფერი ჩემ შესახებ

1. გაიხსენე, ვის შესახებ რა ინფორმაციას გვაწვდის ვაჟა, შეავსე შესაბამისი უჯრა და გააცანით ერთმანეთს. თავიდან მოისმინე მისი საუბარი და შეამოწმე.

	საკუთარი თავის შესახებ	შვილების შესახებ	ძმიშვილის შესახებ	შვილის მეგობრის შესახებ
1. <u>პირადი მონაცემები</u>: ა. ვინაობა ბ. ასაკი გ. საცხოვრებელი ადგილი				
2. საქმიანობა				
3. ინტერესები				
4. დამატებითი ინფორმაცია				

2. ხაზგასმული ნაცვალსახელების ნაცვლად ჩაწერე, ვინ არის. ყურადღება მიაქციე ფორმის სიზუსტეს.

ა. ის (________________) პროფესიით იურისტია.

ბ. მას (________________) სამი დედმამიშვილი ჰყავს.

გ. ის (________________) ორი წელია, თბილისში ცხოვრობს.

დ. მან (________________) თეატრალურ ინსტიტუტში ჩააბარა.

ე. მის (________________) მეგობარს გაგა ჰქვია.

ვ. ის (________________) ჭკვიანია, მაგრამ – ზარმაცი.

ზ. მას (________________) ეშინია ობობისა.

თ. მას (________________) მოსწონს სოსოს ურთიერთობები მშობლებთან.

ი. მან (________________) სოსო ინსტიტუტში გაიცნო.

კ. მათ (________________________) ძალიან უყვართ მუსიკა.

1. **შეავსე სათანადო ინფორმაციით ბავშვების ნაწერების მიხედვით (მოსწ. წიგნი, გვ. 21, დავ. № 8).**

კონკრეტულად რის შესახებ საუბრობენ ისინი?

I ნაწერი	II ნაწერი
სახლის შესახებ: **უბნის შესახებ:** **უბნელების შესახებ:**	**სოფლის შესახებ:** ა. სად მდებარეობს? ბ. რა ჰქვია? გ. რა არის სოფელში? **თედო რაზიკაშვილის შესახებ:** **სოფლის დაარსების შესახებ:**

2. **წაიკითხე განმარტებები, მოძებნე შესაბამისი სიტყვები ბავშვების ნაწერებში (მოსწ. წიგნი, გვ.21) და ამოწერე. ჩაწერე, რა ჰქვია მას შენს მშობლიურ ენაზე.**

განმარტება	**რა არის?**	**რა ჰქვია მას შენს მშობლიურ ენაზე?**
1. ქვებით დაფარული		
2. ადამიანი თავისი წინაპრების (ძველ დრო-ში მცხოვრები ნათესავების) მიმართ		
3. მაღალი ხე ნაცრისფერი ქერქით		
4. ქალაქის ან სოფლის ერთ-ერთი კუთხე, ნაწილი		
5. ადგილი დაბლობში, სადაც დამდგარი წყალია.		
6. მდინარის ღრმა კალაპოტი (მთებში)		

3. **დააკავშირე ერთმანეთთან.**

ულრანი →	ტყე
დაბლობი	ხევი
ღრმა	ქუჩა
გაუვალი	ჭაობი
მოკირწყლული	ადგილი

4. წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

წინათ ადრე ერთხელ – მიუთითებს:

ა. კონკრეტულ დროს

ბ. ზოგად (არაკონკრეტულ) დროს

გ. მოქმედების ადგილს

დ. მოქმედების დროსა და ადგილს ერთდროულად

5. აირჩიე და ჩაწერე კონტექსტის მიხედვით.

I. შენ / შენი; თქვენ / თქვენი

ა. – ნანა, ეს არის ___________ მისამართი?

ბ. – აი, ინებეთ, ეს _____________ ბილეთია!

გ. ეს დავალება ___________ თვითონ უნდა შეასრულო!

დ. – ___________ გეკითხებით და მიპასუხეთ!

II. შენ / შენს; თქვენ / თქვენს

ა. – უკაცრავად, შეიძლება _____________ ოთახში დაველოდო?

ბ. მოულოდნელად _____________ სკამზე დავჯექი.

გ. – _____________ათხოვე გიას ჩემი წიგნი?

დ. – ლიას უნდა, რომ _____________ წაიყვანოთ!

III. მოძებნე და გაასწორე შეცდომები.

ა. თქვენ არ იცნობთ ჩემ მეგობარს?	______________________
ბ. ჩემი მეგობარი შენ უბანში ცხოვრობს.	______________________
გ. ჩემ სახლს არაფერი მირჩევნია.	______________________
დ. თქვენ ჩემ შემდეგ იქნებით!	______________________
ე. რა ჰქვია თქვენ სოფელს?	______________________
ვ. ჩემი ჩანთა შენ ჩანთაზე დიდია.	______________________
ზ. შენ რატომ არ თამაშობ ჩვენ ეზოში?	______________________

6. ჩაწერე კონტექსტის მიხედვით სათანადო კითხვითი სიტყვები.

ა. – _________ ცხოვრობს აქ?
– მე ვცხოვრობ.

ბ. – შენ __________ ცხოვრობ?
– თბილისში.

გ. – ______________________ცხოვრობ?
– დედასთან ერთად.

დ. – ________________ ქუჩაზე ცხოვრობ?
– გორგასლის ქუჩაზე.

1. დაასრულე შეკითხვები მოცემული წინადადებების გარშემო, წაიკითხე და შეადარე სხვების ვარიანტებს.

I. გიორგიმ არ იცოდა, სად ცხოვრობდა მისი მეგობარი.

ვინ ____?

რა ____?

II. ფოტოდან ვიქტორს ორი ბიჭი შეჰყურებდა.

ვინ ____?

ვის ____?

რამდენი ____?

საიდან? ____?

III. როცა ბიჭმა მაღაზიის კარი შეაღო, მის თავზე უამრავი პატარა ზარი აწკრიალდა.

ვინ ____?

რა ____?

რისი ____?

როდის ____?

ვის ____?

რამდენი ____?

როგორი? ____?

2. წაიკითხე და დააკავშირე წიგნში მოცემულ შესაბამის დოკუმენტთან (საბუთთან) (გვ. 22). მიუწერე სათანადო ნომერი.

ა. მკითხველის ბილეთი ________
ბ. სტუდბილეთი ________
გ. პირადობის მოწმობა ________
დ. სავიზიტო ბარათი ________

3. უპასუხე შეკითხვებს მოცემულ ბარათებზე (საბუთებზე) დაყრდნობით.

ა. ვის ეკუთვნის:

1. სტუდბილეთი? ____________________
2. მკითხველის ბილეთი? ____________________
3. პირადობის მოწმობა? ____________________

ბ. რომელ წელს არის გაცემული? (ჩაწერე სიტყვიერად)

1. სტუდბილეთი? ____
2. მკითხველის ბილეთი? ____
3. პირადობის მოწმობა? ____

4. შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

I. **— ვერ შეგიშვებ, შენს ბილეთს**

ა. დრო გაუვიდა;
ბ. ვადა გაუვიდა;
გ. ვადა გაუჩერდა.

II. **– ჩემს ბილეთს ვადა გაუვიდა,**

ა. ბილეთის გაცემა მინდა;
ბ. ბილეთის მიღება მინდა;
გ. ბილეთის განახლება მინდა.

5. შეავსე ფრაზებში გამოტოვებული ადგილები.

ა. – შენს ბილეთს ვადა გაუვიდა.
– სად უნდა ____________________ ბილეთი?

ბ. – ახლა შესვენებაა, ცოტა ხანს მოცდა ____________________.

გ. – აქ ________________ პირადობის მოწმობებს?

6. ჩაწერე ყველა შესაძლო ვარიანტი. წაიკითხე და შეადარე. 🎧 მოისმინე და შეამოწმე.

აღება გასვლა განახლება გაცემა ამოწურვა

ბილეთის ____

მოწმობის ____

თანხის ____

ვადის ____

7. წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

I. **– შენც ექვს ნომერს ელოდები?**

ა. კი, საეჭვოდ იგვიანებს;
ბ. არა, უკვე იგვიანებს;
გ. კი, მაგრამ საეჭვოდ იგვიანებს.

II. **– დიდი ხანია, ელოდები?**

ა. 15 წუთი მაინც იქნება, რაც ველოდები;
ბ. კი, 15 წუთს ველოდები;
გ. არა, დიდი ხანია, ველოდები.

III. **– გინდა, ეს შევუკვეთოთ?**

ა. მე მგონი, არ შევუკვეთეთ.
ბ. რატომაც არა, მოდი, შევუკვეთოთ!
გ. არა, მოდი შევუკვეთოთ!

1. **ამოწერე ხაზგასმული ზმნები მოსწავლის წიგნში მოცემული ტექსტებიდან (გვ. 26) და შეუწყვე პირები. მიუთითე, რომელია სუბიექტი (S) და რომელი – ობიექტი (O). დაასახელე, როგორი ზმნებია – ვინიანი თუ მანიანი.**

ნიმუში: *გიყვარს – შენ ის* (S, O)

1. ______
2. ______
3. ______
4. ______
5. ______
6. ______
7. ______
8. ______
9. ______

2. **დაუბრუნდი წინა დავალებას და ნაცვალსახელების ნაცვლად ჩაწერე სათანადო არსებითი სახელები ტექსტების მიხედვით. მიუწერე, რომელი ბრუნვაა და წაიკითხე.**

1. ______
2. ______
3. ______
4. ______
5. ______
6. ______
7. ______
8. ______
9. ______

3. **წაიკითხე განმარტებები და დააკავშირე ქვემოთ მოცემულ წინადადებებთან. დაასახელე, რომელი მნიშვნელობით არის ზმნა „მერიდება“ კონკრეტულ შემთხვევაში ნახმარი.**

<u>მორიდება არის:</u>

ა. რიდი, კრძალვა, მოკრძალება;
ბ. მოცილება, მოშორება (ვინმესგან ან რამესგან), თავის დაღწევა, განზრახ (სპეციალურად) წასვლა საიდანმე.

I. *როცა ცუდ ხასიათზე ვარ, ის ყოველთვის მერიდება ხოლმე.*
II. *ვერ შევალ ოთახში, ძალიან მერიდება მისი.*

4. დაუბრუნდი წინადადებებს. გაითვალისწინე კონტექსტი და შეუწყვე პირები. დაასახელე სუბიექტი და მიუთითე, რომელია ვინიანი და რომელი – მანიანი ზმნა.

I. მერიდება ____________________

II. მერიდება ____________________

5. წაიკითხე მოცემული წინადადება და დაასახელე, რომელი მნიშვნელობით არის ნახმარი ხაზგასმული სიტყვა.

„ბუფეტში ვერ შევდიოდით, გვერიდებოდა, მსახიობებისა გვრცხვენოდა“.

6. გაანაწილე სწორად.

მე / ჩემი:

ა. ის მერიდება __________

ბ. მას ერიდება __________

7. აირჩიე და ჩაწერე სათანადო ფორმა.

ა. არ მიყვარს უსიამოვნება. ყოველთვის ____________________ (მერიდება / ვერიდები) მას.

ბ. ძალიან მორცხვი ბავშვია. ყოველთვის ____________________ (ერიდება / მერიდება) ჩემი.

8. აირჩიე და ჩაწერე კონტექსტის მიხედვით.

მორიდება	ერიდება	მორიდებით

ა. ამ უსირცხვილო ბიჭს არაფრისა ____________________.

ბ. გიორგიმ ____________________ დააკაკუნა კარზე.

გ. უფროსის კრძალვა და ____________________ უნდა გვქონდეს!

9. გაეცანი განმარტებას და შემოხაზე სწორი რეპლიკები.

ემართება, ანუ მოსდის (ჩვეულებრივ, ცუდი, უსიამოვნო შემთხვევა)

– რა მოხდა, რა დაემართა ლიას?

ა. წაიქცა და ფეხი მოიტეხა.

ბ. ველოსიპედით ბევრი ისეირნა.

გ. ჩანთა სკოლაში დარჩა.

დ. დასველდა და გაცივდა.

ე. გვიანობამდე ტელევიზორს უყურა.

ვ. შემთხვევით კაბა გაეხა.

1. წაიკითხე წინადადება და შეასრულე მითითებები.

მეოთხე კურსზე ვიყავით მე და ჩემი და, როცა დაგვირეკეს.

ა. მიუთითე, რომელი პირია და რომელი ნაცვალსახელი.

მე ____________________ **ჩემი** ____________________

ბ. ვინ იგულისხმება „მე“-ში ტექსტის მიხედვით? ვინ ჰყვება ამბავს? ____________

გ. შეცვალე ხაზგასმული სიტყვები ერთი ნაცვალსახელით და მიუთითე, სუბიექტია (S) თუ ობიექტი (O).

მე და ჩემი და ______________________________

დ. შეუწყვე პირები ქვემოთ მოცემულ ზმნას და დაასახელე, რომელია სუბიექტი და რომელი – ობიექტი. მიუთითე, რომელ ბრუნვაში დგას ისინი.

დაგვირეკეს ____

2. გამოიყენე ტექსტი მერილ სტრიპის შესახებ (მოსწ. წიგნი, გვ. 27) და ჩაწერე, ვინ ან რა იგულისხმება ხაზგასმულ ნაცვალსახელებში. ყურადღება მიაქციე ჩასასმელი სიტყვების ფორმათა სიზუსტეს.

ა. **მან** (____________________) მასთან ერთად მთავარი როლი შეასრულა ფილმში, რომელმაც ოსკარი მიიღო.

ბ. **ისინი** (__________________________) ესპანელი ებრაელები იყვნენ.

გ. **მათ** (____________________) განსაკუთრებული დამოკიდებულება ჰქონდათ მასთან.

დ. **ის** (____________________) უცებ მოვიდა **მის** (______________________) ცხოვრებაში.

ე. **მათ** (____________________) აღფრთოვანება ვერ დამალეს **მისი** (__________ ____________) ნიჭის გამო.

ვ. **მათ** (______________________________________) ოთხი შვილი ჰყავთ.

ზ. **ისიც** (______________________) მსახიობი გახდა.

3. დააკავშირე ერთმანეთთან.

ამ ბიჭის	მაგის
იმ ბავშვის	იმით
მაგ ძაღლის	ამით
იმ წიგნით	ამის
ამ კალმით	მაგით
მაგ კოვზით	იმის

4. ჩაწერე ერთი სიტყვით ნიმუშის მიხედვით.

ჩემი და თქვენი	ჩვენი
ამის და იმის	____________
შენი და მისი	____________
ჩემი და შენი	____________
ჩემი და მისი	____________
შენი და ამის	____________

5. დაუბრუნდი მერილ სტრიპის ცხოვრების დეტალებს და გაიხსენე, რა მოვლენებს უკავშირდება მოცემული თარიღები. დააკავშირე ერთმანეთთან. წაიკითხე და შეადარე სხვების ვარიანტებს. შეამოწმე დავალება წიგნის დახმარებით.

1. 1979 წელი	ა. შეიცვალა საცხოვრებელი.
2. 1949 წელი	ბ. დაოჯახდა.
3. 1975 წელი	გ. გახდა პირველი ოსკარის მფლობელი.
4. 1978 წელი	დ. მოევლინა ქვეყანას.

1. ________
2. ________
3. ________
4. ________

6. მოძებნე ტექსტში (გვ.27) მსგავსი მნიშვნელობის სიტყვები და მიუწერე.

ა. დაოჯახდა, ______________________________

ბ. მოევლინა ქვეყანას, ______________________

7. შეუწყვე ზმნებს პირები და შეასრულე მოცემული დავალებები.

- მიუთითე, რომელია სუბიექტი (S) და რომელი – ობიექტი (O).
- გადაიყვანე ზმნა I პირში და ჩაწერე, რომელი ტიპის ზმნაა.

ნიმუში: *არის ის (S); ვარ მე (ვინიანი)*

იყო ____

მიიღო ____

ასრულებს ____

დაიბადა ____

მოვიდა ____

მუშაობდა ____

შეარქვეს ____

ჰქონდა ____

იქორწინა ______________________________

მღეროდა ______________________________

აირჩია ______________________________

ფიქრობდა ______________________________

მალავდნენ ______________________________

გადავიდა ______________________________

1. შეასრულე წიგნში მოცემული მე-5 დავალება (გვ.27).

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________
6. ______________________________
7. ______________________________
8. ______________________________
9. ______________________________
10. ______________________________
11. ______________________________
12. ______________________________
13. ______________________________
14. ______________________________
15. ______________________________
16. ______________________________

2. მეწყვილეებმა ერთმანეთს დაუსვით თქვენი შეკითხვები და უპასუხეთ.

3. შეადგინე ინტერვიუ მერილ სტრიპთან და გაითამაშე მეწყვილეთან ერთად. დაალაგე შეკითხვები სწორი თანამიმდევრობით.

2. სტრესი და რიტმი

4. წაიკითხე მოცემული ფრაზები და შეასრულე დავალებები.

I. დააკავშირე ფრაზები შესაბამის პიროვნებებთან. შენი აზრით, რომელი ფრაზა რომელს ეკუთვნის? მიუწერე სავარაუდო მთქმელის ნომერი. წაიკითხე და შეადარე სხვების ვარიანტებს.

1

2

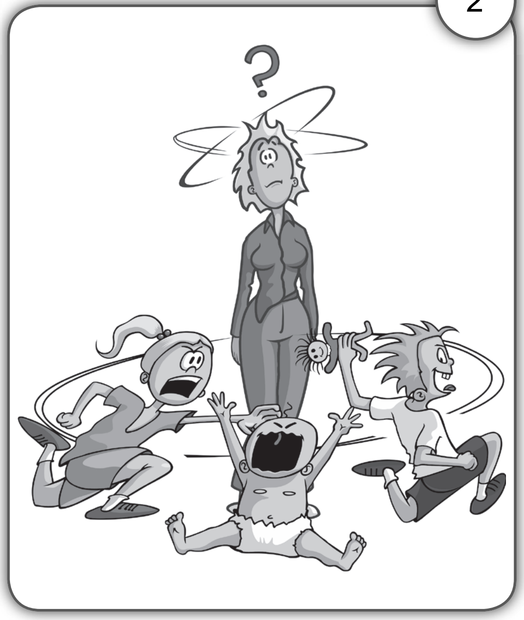

3

ა. გამუდმებით მარტო ვარ. ________

ბ. დილაობით ყოველთვის ვვარჯიშობ. _________

გ. უკვე მომბეზრდა, ყოველი დღე ერთმანეთს ჰგავს. ___________

დ. ვერასოდეს ვახერხებ ფეხით სეირნობას. _________

ე. ძალიან ცოტა დრო მაქვს დასვენებისთვის. _________

ვ. ძალიან მინდა, შევცვალო ჩემი გრაფიკი. _________

ზ. აღარ ვიცი, დრო რით გავიყვანო. _________

თ. მომბეზრდა სულ ერთი და იმავეს კეთება. _________

ი. დავიღალე ამდენი უსაქმურობით. _________

კ. როგორც წესი, ვცდილობ, საკუთარ თავს მეტი დრო დავუთმო. ________

ლ. ყოველთვის იმას ვაკეთებ, რაც მსურს. _________

II. დააკვირდი ხაზგასმულ სიტყვებს და მიუთითე, რით ჰგავს ისინი ერთმანეთს.

ა. გამოხატავენ მოქმედების დროს;
ბ. მიუთითებენ მოქმედების სიხშირეზე;
გ. გამოხატავენ დამოკიდებულებას.

III. დაუბრუნდი წინადადებებს და შემოხაზე, რომელ წინადადებაში ჩანს საკუთარი მდგომარეობით უკმაყოფილება და რატომ?

IV. თავიდან დააკვირდი სურათებს, გამოიყენე მოცემული სიტყვები და დაასახელე, ვინ როგორ გამოიყურება.

დაღლილი ბედნიერი მოწყენილი შეწუხებული დასვენებული გაბრაზებული მხიარული

V. განმარტე, როგორ გესმის სიტყვები:

ა. დრო რით გავიყვანო, ანუ: ______________________

____

ბ. საკუთარ თავს მეტი დრო დავუთმო, ანუ: ______________________

____

1. გამოიყენე წინა ქვეთემაში მოცემული ინფორმაცია რუსკა მაყაშვილის შესახებ და შეავსე მეწყვილესთან ერთად. წაიკითხე და შეადარე სხვების ნაწერებს.

პირადი მონაცემები

ა. სახელი და გვარი:
ბ. დაბადების თარიღი:
გ. საცხოვრებელი ადგილი:
დ. ოჯახური მდგომარეობა:
ე. ჰოროსკოპი:

პროფესიული მოღვაწეობა და წარმატებები

პიროვნული თვისებები

გატაცებები, სურვილები და ოცნებები

დამატებითი ინფორმაცია

ა. საყვარელი მსახიობი:
ბ. საყვარელი წიგნი:
გ. საყვარელი ადამიანი:
დ. საყვარელი როლი:

2. გამოიყენე მოცემული ზედსართავები და შეასრულე დავალებები.

შრომისმოყვარე გულჩათხრობილი არაკომუნიკაბელური აქტიური ამბიციური
გულახდილი მეგობრული მოსიყვარულე მხიარული თამამი ემოციური
უცნაური ხიფათიანი ქარაფშუტა თავშეკავებული ცელქი

ა. წაიკითხე და დააკავშირე შესაბამის ზედსართავებთან.

ადამიანი:

1. რომელიც თავის თავშია ჩაკეტილი. ______
2. რომელსაც სხვებთან ურთიერთობა უჭირს. ______
3. რომელიც თავის აზრებს, გრძნობებს არ მალავს. ______
4. რომელსაც საკუთარ თავზე დიდი წარმოდგენა აქვს. ______
5. რომელიც თავისუფლად, ლაღად მოქმედებს. ______
6. რომელიც მუდმივად საფრთხეში, განსაცდელში ვარდება. ______
7. რომელიც არასერიოზულად იქცევა. ______
8. რომელიც მეტისმეტად თამამი და შეუპოვარია (ითქმის გოგოზე). ______
9. რომელიც ძალიან მოუსვენარი და მოძრავია (ითქმის უმეტესად ბავშვზე). ______

ბ. მოძებნე მსგავსი მნიშვნელობის ზედსართავი და ამოწერე.

1. გულჩახვეული, გულჩათხრობილი, ______
2. გულწრფელი, გულღია, ______
3. გაბედული, მოურიდებელი, ______
4. თავქარიანი, ცერცეტი, ______
5. თავდაჭერილი, ______
6. ანცი, დაუდეგარი, ______

გ. დაახარისხე ზედსართავი სახელები დადებითი და უარყოფითი ნიშნის მიხედვით და გააცანი კლასელებს. შეადარეთ ერთმანეთის ვარიანტები.

ა. დადებითი: ______

ბ. უარყოფითი: ____________________

____

____

____

დ. დააჯგუფე სხვადასხვა ნიშნის მიხედვით:

- მსგავსი მნიშვნელობების მქონე (სინონიმები)

____

____

____

- საპირისპირო მნიშვნელობების მქონე (ანტონიმები)

____

____

____

1. გამოიყენე მეორე დავალებაში (გვ. 67) მოცემული სიტყვები და ამოწერე ის თვისებები, რომლებიც, შენი აზრით, მსახიობ რუსკა მაყაშვილს ახასიათებს. გამოიყენე მისი ინტერვიუ და დედის მოგონებები (მოსწ. წიგნი, გვ. 26) და გაამყარე შენი პოზიცია სათანადო არგუმენტებით. იმუშავე მეწყვილესთან ერთად.

____

____

____

____

____

____

ის არის 1. ____________________. ეს ჩანს მისი (/დედამისის) ____________

____

____

____

____

____

____

____

2. შეცვალე მოცემული ფრაზები ნიმუშის მიხედვით.

I. **ნიმუში:** *სპორტის შემთხვევაში ⟶ თუ (როცა) სპორტი მაქვს, მაშინ*

ცუდად თამაშის შემთხვევაში ⟶ თუ (როცა) ცუდად ვთამაშობ, მაშინ

ა. კარგად გამოძინების შემთხვევაში → ____________________

ბ. ცუდად ყოფნის შემთხვევაში → ____________________

გ. მეგობრებთან კამათის შემთხვევაში → ____________________

დ. კარგად მეცადინეობის შემთხვევაში → ____________________

ე. გვიან დაძინების შემთხვევაში → ____________________

ვ. გაკვეთილების შემთხვევაში → ____________________

ზ. რეპეტიციების შემთხვევაში → ____________________

II. **ნიმუში:** *თუ (როცა) ხასიათზე არ ვარ, მაშინ → უხასიათობის შემთხვევაში*

თუ (როცა) წიგნს ვკითხულობ, მაშინ → წიგნის კითხვის შემთხვევაში

ა. თუ სიცხე მაქვს, მაშინ → ____________________

ბ. როცა დაძაბული გრაფიკი მაქვს, მაშინ → ____________________

გ. როცა ეზოში ვთამაშობ, მაშინ → ____________________

დ. როცა თავი მტკივა, მაშინ → ____________________

ე. თუ ბევრი დავალება მაქვს, მაშინ → ____________________

ვ. თუ ტელევიზორს ვუყურებ, მაშინ → ____________________

1. გამოიყენე ტექსტში მოცემული ინფორმაცია რუსკა მაყაშვილის შესახებ (მოსწ. წიგნი, გვ. 29) და უპასუხე შეკითხვებს სრულად. ყურადღება მიაქციე შეკითხვის ფორმას.

I.

ა. რით იწყება მისი დილა?

ბ. საიდან ჩანს, რომ დატვირთული გრაფიკი აქვს?

გ. რით მგზავრობს ის ძირითადად?

დ. რით მთავრდება მისი დღე?

ე. რას აკეთებს ზაფხულში?

ვ. როგორია ზაფხულში მისი ცხოვრების რიტმი?

II.

ა. რა შემთხვევაში დგება ის ჩვეულებრივზე ადრე?

ბ. რა შემთხვევაში გრძნობს თავს საშინლად?

გ. თუ დატვირთული გრაფიკი აქვს, მაშინ რით მგზავრობს ის?

დ. თუ დაღლილი ბრუნდება, მაშინ რას აკეთებს ის საღამოს?

ე. რას აკეთებს ის კარგად გამოძინების შემთხვევაში?

2. ყურადღება მიაქციე კითხვის ფორმულირებას და უპასუხე შეკითხვებს შენ შესახებ.

რა შემთხვევაში:	რას აკეთებ მაშინ, როცა (თუ):
1. დგები ცუდ ხასიათზე? 2. იგვიანებ გაკვეთილზე? 3. დგები გვიან? 4. ამბობ უარს გართობაზე / ჭამაზე / სკოლაში წასვლაზე / ადრე დაძინებაზე? 5. გრძნობ თავს კარგად?	1. ცუდ ხასიათზე ხარ? 2. გაკვეთილზე იგვიანებ? 3. გაბრაზებენ? 4. არ გიშვებენ სასეირნოდ? 5. სკოლაში წასვლა არ გინდა? 6. კომპიუტერთან დაჯდომას გიკრძალავენ?

I.

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________

II.

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________
6. ______________________________

3. დაუსვით ერთმანეთს მსგავსი შეკითხვები და უპასუხეთ.

4. დაწერე, რით იწყება და როგორ გრძელდება შენი ერთი ჩვეულებრივი დღე და გააცანი კლასელებს.

____

5. მოისმინე კლასელების ნაწერები და განსაზღვრე, ყოველდღიური ცხოვრების როგორი რიტმი აქვთ მათ.

6. მოცემული სიტყვებიდან შეარჩიე შესაფერისი ვარიანტი და შეავსე წინადადებებში გამოტოვებული ადგილები სათანადო ფორმით.

დეპრესია, შფოთვა, საკუთარ თავში ჩაკეტვა, აგრესია, მეხსიერების დაკარგვა, შოკი, არაკომფორტული, გაღიზიანება, სიბრაზე, უძილობა, უმადობა, დისკომფორტი.

ა. ამ კაბაში თავს კარგად ვერ გრძნობს. მას აქვს ____________________, თავს გრძნობს ____________________.

ბ. მას არავისთან არ სურს ურთიერთობა. ის ____________________, მას აქვს ____________________

გ. მთელი კვირაა, ჩემი შვილი არაფერს ჭამს. მას სჭირს ____________________

დ. მის ძმას ყველაფერი დაავიწყდა, არაფერი ახსოვს. მან ____________________

ე. ეს ბიჭი ყველას საშინლად უყვირის და ეჩხუბება. ის არის ____________________

ვ. ვერ ისვენებს, მუდმივად რაღაცაზე წუხს. ის ძალიან ____________________.

1. შეავსე ცხრილი შენი და შენი მეწყვილის პასუხებით და გააცანი კლასელებს.

	შენ	შენი მეწყვილე
1. ხშირად კარგავ წონასწორობას? 2. ხშირად გჭირს თუ არა უძილობა, უმადობა? 3. როდის არ გაქვს მადა? 4. რა შემთხვევაში ვერ იძინებ ხოლმე? 5. ხარ თუ არა აგრესიული? 6. რა შემთხვევაში ხდები აგრესიული? 7. ხშირად ვარდები თუ არა დეპრესიაში? 8. ხშირად განიცდი თუ არა დისკომფორტს? 9. რა შემთხვევაში გრძნობ თავს არაკომფორტულ მდგომარეობაში? 10. ღიზიანდები თუ არა ადვილად? 11. რა გაღიზიანებს ყველაზე მეტად?		

2. ჩაწერე ფრჩხილებში მოცემული სახელები ხაზგასმული ნაცვალსახელების ნაცვლად. ყურადღება მიაქციე ნაცვალსახელის ბრუნვასა და რიცხვს.

ა. **მისი** (________________________) განმარტებით, სტრესი ორგანიზმის პასუხია წაყენებულ მოთხოვნაზე (*ჰანს სელიე*).

ბ. **მის** (____________________) დროს სისხლში დიდი რაოდენობით ადრენალინი გამოიყოფა (*სტრესი*).

გ. ხანგრძლივ სტრესს შეუძლია **მათი** (____________________________________) გამოწვევა (*მძიმე დაავადება*).

დ. ასეთი მიზეზები შეიძლება იყოს **ისინი** (____________________________________) (*ოჯახური კონფლიქტი*).

ე. ნეგატიური სტრესფაქტორები განსაკუთრებით დიდ საფრთხეს უქმნის **იმათ** (_____________________________), რომლებიც ამ ასაკში დიდი მგრძნობელობით გამოირჩევიან (*ის მოზარდი*).

ვ. **მას** (____________________) შეიძლება ჰქონდეს მკვეთრი **ისინი** (______________________), როდესაც აღნიშნავენ მის ნაკლს (*მოზარდი / რეაქცია*).

ზ. **ისინი** (________________________) გულჩათხრობილები და დეპრესიულები ხდებიან (*მოზარდი*).

3. დაუბრუნდი წინა დავალებას და შეასრულე მოცემული მითითებები.

ა. დაასახელე ხაზგასმული ნაცვალსახელების ბრუნვა და რიცხვი.

ბ. მოძებნე წინადადებებში ჩვენებითი ნაცვალსახელები და გაუსვი ქვეშ ხაზი. დაასახელე:

1. რომელ პირთან მყოფობას მიუთითებს?

2. რომელ ბრუნვაშია?

4. გამოიყენე მოცემული სიტყვები, დააკვირდი ფოტოებს და დაასახელე, ვინ რომელ ემოციას გამოხატავს? მიუთითე, ვინ რით გამოხატავს ამ ემოციას – მიმიკით თუ მოქმედებით?

გაბრაზებას შიშს სიძულვილს აღშფოთებას მწუხარებას დაღლილობას
სასოწარკვეთილებას გაღიზიანებას მარტოობას აღფრთოვანებას გაოცებას
უკმაყოფილებას შურისძიებას გულგრილობას გაკვირვებას სიხარულს

5. დაუბრუნდი წინა დავალებაში მოცემულ სიტყვებს და დააჯგუფე ისინი სხვადასხვა ნიშნის მიხედვით.

1. დადებითი: ______________________________
____
____
2. უარყოფითი: ______________________________
____
____
3. სინონიმები: ______________________________
____
____
4. ანტონიმები: ______________________________
____
____

1. შეავსე ცხრილი ნიმუშის მიხედვით.

	აწმყო	უწყვეტელი	წყვეტილი	მყოფადი
ჯავრი (ჯავრობა) სიბრაზე (ბრაზობა) შფოთვა წუხილი	ჯავრობს ბრაზობს შფოთავს წუხს	ჯავრობდა	იჯავრა	იჯავრებს
	აწმყო	**უწყვეტელი**	**წყვეტილი**	**მყოფადი**
გაბრაზება **აღ**შფოთება **გა**ჯავრება **შე**წუხება **გა**ღიზიანება	ბრაზდება __________ ჯავრდება წუხდება ღიზიანდება	ბრაზდებ**ოდა**	გაბრაზდა	გაბრაზდება

2. გამოიყენე ცხრილი და შეავსე წინადადებაში გამოტოვებული ადგილები შესაბამისი ზმნების სათანადო ფორმებით.

ა. მე სერიოზულად არასოდეს ______________________ (გაბრაზება).
ბ. ბავშვობაში ხშირად ______________________ (სიბრაზე) ჩემს დაზე.
გ. დედა აუცილებლად ______________________ (გაბრაზება) შენს საქციელზე.
დ. გუშინ ის ძალიან ______________________ (გაღიზიანება) იმიტომ, რომ მუშაობაში ხელი შევუშალე.
ე. მთელი დღე ______________________ (წუხილი) იმის გამო, რომ არ ვიცოდი, რა მექნა.
ვ. თავი მეტკინა, ______________________ (შეწუხება) ამდენი ლაპარაკით.

3. ამოწერე ტექსტიდან (მოსწ. წიგნი, გვ. 31) შესაბამისი ინფორმაციები და გააცანი კლასელებს.

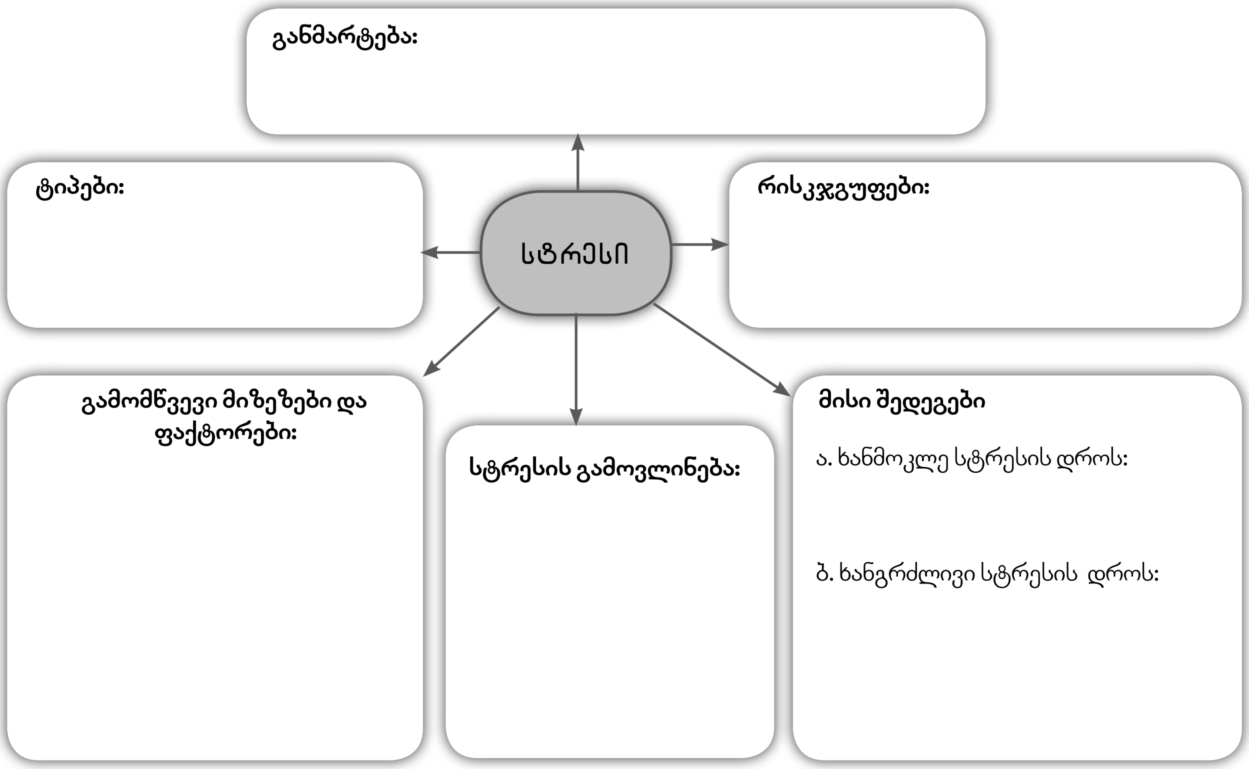

Done-10_RVEULI _ 74

4. გამოიყენე წინა დავალება და ისაუბრე სტრესის შესახებ მოცემული შეკითხვების გათვალისწინებით.

ა. რა არის სტრესი?
ბ. რა იწვევს მას?
გ. როგორი შედეგები აქვს ხანმოკლე / ხანგრძლივ სტრესს?
დ. რას იწვევს ნეგატიური (უარყოფითი) სტრესფაქტორები მოზარდებში?

5. ამოწერე ტექსტიდან (მოსწ. წიგნი, გვ. 34, დავალება №3) მრავლობითში მდგარი სახელები და სწორად გაანაწილე ცხრილში.

	ებიანი მარავლობითი	**ნ**არ**თ**ანიანი მრავლობითი
არსებითი სახელები		
ზედსართავი სახელები		

6. დაუბრუნდი ცხრილს და შეასრულე მითითებები.

I. დაასახელე, ცალკეული სახელის ბრუნვა და მიუთითე შესაბამისი ბრუნვის ნიშანი.

II. დაუბრუნდი ბრუნვებს:

1. გაგიჭირდა თუ არა კონკრეტული ბრუნვის დასახელება თანიანი მრავლობითის შემთხვევაში (მაგ. დაავადებულთა) და რატომ?
2. მოძებნე ტექსტში (მოსწ. წიგნი, გვ.34) შესაბამისი სიტყვა და კონტექსტის მიხედვით დაასახელე, რომელ ბრუნვაში დგას ის.

III. შეცვალე **ებ**იანი მრავლობითი **ნ**არ**თ**ანიანით და პირიქით, **ნ**არ**თ**ანიანი შეცვალე **ებ**იანით ცხრილშივე.

ნიმუში: სანგვინიკები → სანგვინიკნი
ტანადნი → ტანადები

7. გადახაზე ზედმეტი სიტყვა.

ა. სევდა ნაღველი მწუხარება ხალისი დარდი
ბ. თავაზიანობა სითამამე ზრდილობა მორიდება
გ. ალერსი მოფერება კამათი კოცნა
დ. ტანადი ტანმორჩილი ახოვანი წარმოსადეგი
ე. ვაჟკაცი ღონიერი შეუდრეკელი მშიშარა
ვ. ამტანობა გამძლეობა სიამაყე მოთმინება
ზ. ზარმაცი მხნე ენერგიული დაუზარელი
თ. ამპარტავანი თავმდაბალი ქედმაღალი ყოყოჩი

8. წაიკითხე განმარტებები და დააკავშირე მოცემულ სიტყვებთან.

ხმელ-ხმელი ალერსიანი ქედმაღალი ხალისიანი ამაყი ტანადი

ა. დიდი და მოხდენილი ტანის მქონე ადამიანი. ______________________
ბ. კარგი გუნების, მხიარული განწყობის მქონე. ____________________________

გ. ვინმეს ან რამის მიმართ ნაზი გრძნობის, სიყვარულის გამომხატველი. ______________________________________

დ. საკმაოდ გამხდარი ადამიანი. ____________________

ე. თავმომწონე, ამპარტავანი ადამიანი. ____________________

ვ. ადამიანი, რომელიც სხვებს ზემოდან დაჰყურებს. ____________________

1. გადახაზე ზრდმეტი სიტყვა. დაასახელე, რა აქვს საერთო დანარჩენ სიტყვებს ერთმანეთთან.

მოუქნელი უუნარო მოუხერხებელი ენერგიული უხეირო

2. გამოიყენე წინა დავალება და მიუწერე საპირისპირო ცალი.

მოხერხებული ____________________ ხეირიანი ____________________

მოქნილი ____________________ უნარიანი ____________________

3. დაუბრუნდი ტექსტს (მოსწ. წიგნი, გვ. 34), ამოწერე ადამიანის *გარეგნობის, ხასიათის, თვისებების, მისი შინაგანი მდგომარეობის* გამომხატველი სიტყვები და სწორად გაანაწილე ცხრილში. იმუშავე მეწყვილესთან ერთად.

გარეგნობა	
ხასიათი/თვისება	
შინაგანი მდგომარეობა	

4. გამოიყენე ჰიპოკრატეს აღწერილობა (მოსწ. წიგნი, გვ. 34), წაიკითხე ქვემოთ მოცემული ინფორმაცია და განსაზღვრე თითოეულის ფსიქოლოგიური ტიპი. ჩაწერე, რომელია: სანგვინიკი, მელანქოლიკი, ქოლერიკი თუ ფლეგმატიკი.

I. გარეგნულად არის წარმოსადეგი, მოხდენილი ტანის მქონე და ღონიერი. თავაზიანი, მხიარული და თბილია. არის კომუნიკაბელური, აქტიური და მოძრავი. ახასიათებს, აგრეთვე, მოუთმენლობა და სიზარმაცე. მართალია, ძლიერი და გაწონასწორებულია, თუმცა ხშირად დაუფიქრებლად იქცევა. უჭირს კონცენტრირება და კარგავს ხანგრძლივი სამუშაოს შესრულების უნარს.

II. არის ძლიერი და გაწონასწორებული, ხშირად პასიური და უმოძრაოა. ძალიან უყვარს სიმშვიდე და ძილი. არის მომთმენი, მიზანსწრაფული და, ამავე დროს, ჯიუტიც. არის შრომისმოყვარე, აქვს მოვალეობის გრძნობა, კონცენტრირების უნარი, თუმცა ხშირად უჭირს გადაწყვეტილების მიღება.

III. აგებულებით გამხდარი და წელში გამოყვანილია. არის მებრძოლი, ენერგიული და დაუზარელი. განსაკუთრებით ახასიათებს გამბედაობა და მიზანსწრაფულობა. ადვილად ამყარებს კონტაქტს სხვებთან, თუმცა თავისი აგრესიულობითა და თავშეუკავებლობით ხშირად იწვევს კონფლიქტებს. გულცივი და ამპარტავანია. ხშირად იცვლის გუნება-განწყობას. აქვს თვითშეფასების მაღალი უნარი. ნიჭიერია. განსაკუთრებით, ხელოვნება იტაცებს.

IV. ძირითადად, სულ სევდიანი და დარდიანია. ძალიან მგრძნობიარე და ემოციურია. აქვს ზედმეტად რბილი ხასიათი. ამჟღავნებს სხვების მიმართ კეთილგანწყობას. აქვს თანადგომისა და გულისხმიერების უნარი, თუმცა საკუთარ თავში ჩაკეტილია და ხშირად უჭირს სხვებთან კონტაქტის დამყარება. არის თვითკრიტიკული.

5. შეავსე ცხრილი წინა დავალების მიხედვით. წაიკითხე და შეადარე სხვების მოსაზრებებს.

	გარეგნობა	დადებითი თვისებები	უარყოფითი თვისებები
სანგვინიკი			
მელანქოლიკი			
ქოლერიკი			
ფლეგმატიკი			

6. დაუბრუნდი ცხრილს. თავიდან გაეცანი იქ მოცემულ ინფორმაციას და შეასრულე მითითებები.

- მონიშნე, თითოეული ფსიქოტიპიდან შენ რომელი გახასიათებს.
- დააკვირდი, რომელი ფსიქოლოგიური ტიპი ჭარბობს შენში და რომელი – არა.
- გააცანი კლასელებს შენი ფსიქოტიპი და გაამყარე ცალკეული მოსაზრება კონკრეტული მაგალითით.

გამოიყენე ფრაზები: მე უფრო მეტად .... ვარ.
მართალია, ... და ... ვარ, თუმცა (მაგრამ)
ხშირად (იშვიათად/ ხანდახან...) .... ვიქცევი.
(არ) მიჭირს + ...-ის საწყისი (მიღება / დამყარება / შენარჩუნება...)
(არ) ვკარგავ + ...-ის უნარს / მოთმინებას / წონასწორობას...

7. დაასრულე შენ შესახებ და წაიკითხე.

ა. ვერ ვიტან ____________________

ბ. მიყვარს ____________________

გ. მომწონს ____________________

დ. მაღიზიანებს ____________________

1. კარგად იცნობ თუ არა საკუთარ თავსა და შენს მეწყვილეს? შეავსე ცხრილი მოცემული მითითებების გათვალისწინებით.

I. ცხრილის I და II სვეტებში მონიშნე ის უჯრები, რომლებიც, შენი აზრით, გახასიათებთ შენ და შენს მეწყვილეს.

	შენი აზრით		მეწყვ. აზრით	
	შენ შესახებ	**შენი მეწყვილის შესახებ**	**შენ შესახებ**	**საკუთარი თავის შესახებ**
1. ადამიანებს შეუძლიათ, ადვილად მოგატყუონ. გულუბრყვილო				
2. ხშირად იცვლი მეგობრებს.				
3. გაღიზიანებს ერთფეროვანი ცხოვრება.				
4. არასოდეს ინტერესდები, რას ფიქრობენ სხვები შენ შესახებ.				
5. მუდმივად ექებ პრობლემებს.				
6. იშვიათად ცდილობ ახალგაცნობილ ადამიანთან ახლო კონტაქტის დამყარებას.				
7. გიყვარს გულგახსნილი და მხიარული ადამიანები.				
8. გაურბიხარ ზედმეტ პრობლემებს.				
9. პატარა შენიშვნასაც კი ვერ იტან და მაშინვე ჩხუბზე გადადიხარ.				
10. ცდილობ, თავიდან აირიდო კონფლიქტები.				
11. ყველაფერი გულთან მიგაქვს, ადვილად გწყინს და ამის გამო თავს დაჩაგრულად მიიჩნევ.				
12. თავს გრძნობ გარიყულად.				

II. დაუბრუნდი ცხრილში მოცემულ ფრაზებს და, ნიმუშის მიხედვით, დააკავშირე მოცემულ სიტყვებთან. ჩაწერე, როგორია.

~~გულუბრყვილო~~ ემოციური თავშეკავებული ცვალებადი კომუნიკაბელური ხიფათიანი ჩაკეტილი მხიარული ამბიციური გულჩათხრობილი თანშეუკავებელი გულგრილი თამამი გაწონასწორებული მშვიდი

III. მოუსმინე მეწყვილეს და მისი მოსაზრებები მონიშნე III და IV სვეტებში.

IV. შეადარე შენი და შენი მეწყვილის ვარიანტები ერთმანეთს. რა დაემთხვა და რა – არა? წაიკითხეთ და გააცანით ერთმანეთს.

V. ამოწერე ცხრილიდან ზმნები და შეუწყვე პირები. მიუთითე, რომელია სუბიექტი და გაუსვი ხაზი სუბიექტის პირისა და რიცხვის ნიშანს ნიმუშის მიხედვით.

ვინიანი ზმნები	*ცდილობს ის (S) მას;*
მანიანი ზმნები	*შეუძლიათ მათ (S) ის;*

2. სწორად შეარჩიე ზმნა და ჩაწერე.

ვეძებ/გავურბივარ; ვცდილობ; მაღიზიანებს; ვიცვლი; გადავდივარ; მიმაქვს; მივიჩნევ/ვგრძნობ.

ა. პრობლემებს ________________________

ბ. ერთფეროვნება ________________________

გ. თავს გარიყულად ________________________

დ. ყველაფერი გულთან ________________________

ე. კონტაქტის დამყარებას ________________________

ვ. ჩხუბზე ________________________

ზ. მეგობრებს ________________________

3. მე-80 გვერდზე მოცემულია მხატვარ-კარიკატურისტის, ჰერლუფ ბიდსტრუპის, ნახატი, რომელზეც გამოსახულია სხვადასხვა ადამიანის რეაქცია ერთსა და იმავე სიტუაციაში. გამოიყენე ნახატი და შეასრულე მის ქვემოთ მოცემული მითითებები.

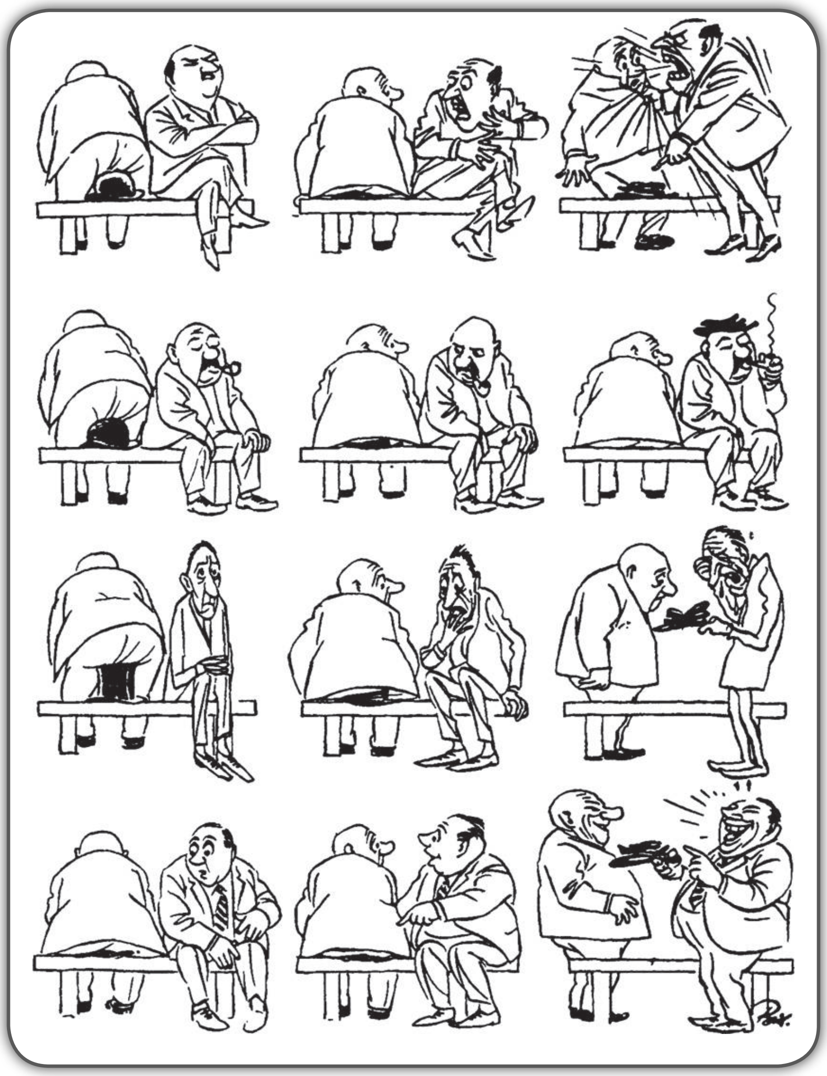

I. დააკონკრეტე სიტუაცია კითხვების დახმარებით:

ა. ვინ არიან ეს ადამიანები ერთმანეთისთვის (ნაცნობები / უცნობები; მეგობრები...)

ბ. გამოიყენე მოცემული სიტყვები, დააკვირდი სიტუაციების დასაწყისებს და აღწერე ოთხივე სიტუაციაში მონაწილე ადამიანები.

მსუქანი მაღალი გამხდარი მელოტი ნახევრად მელოტი
ულვაშიანი ჩიბუხიანი ჰალსტუხიანი

გ. აღწერე სიტუაციების დასაწყისები: ვინ იჯდა სკამზე? სად დადო ქუდი? ვინ მოვიდა შემდეგ? რა ქნა მან შემთხვევით?

დ. რა მოხდა შემდეგ? შეადარე ოთხივე სიტუაციაში ქუდების პატრონების რეაქციები ერთმანეთს: ვის არ ჰქონია რეაქცია საერთოდ? ვინ განაწყენდა? ვინ გაბრაზდა საშინლად და ვინ გამხიარულდა?

ე. გამოიყენე მოცემული სიტყვები და დაახასიათე ქუდების პატრონები: ვინ როგორია?

მგრძნობიარე ჩუმი უემოციო აგრესიული იმპულსური მხიარული გულგრილი
ლაღი შეწუხებული ბრაზიანი მშვიდი გულჩათხრობილი წყნარი

II. შეავსე წინადადებებში გამოტოვებული ადგილები (გამოიყენე როგორც გარეგნობის, ისე თვისების აღმნიშვნელი სიტყვები). წაიკითხე და შეადარე სხვების ვარიანტებს.

1. ______________________ და ______________________ კაცი უყურებს ქუდს და ტირის.
2. ______________________ და ______________________ კაცი გულგრილად იხურავს ქუდს და აგრძელებს მოწევას.
3. ______________________ და ______________________ კაცი იცინის.
4. ______________________ და ______________________ კაცი ღრიალებს.

III. განსაზღვრე ქუდების პატრონების ფსიქოტიპი. დაასახელე, რომელია მათგან სანგვინიკი, ქოლერიკი, მელანქოლიკი და ფლეგმატიკი. დაასაბუთე შენი პოზიცია.

1. გამოიყენე წიგნში მოცემული ინფორმაცია ზოდიაქოს ნიშნების შესახებ (გვ. 35, დავალება №7) და უპასუხე შეკითხვებს.

ა. რა აქვს საერთო:

1. ვერძსა და თხის რქას? ______________________
2. ლომსა და მორიელს? ______________________
3. კირჩხიბსა და კუროს? ______________________

ბ. რა შემთხვევაში ვარდება სტრესულ მდგომარეობაში:

1. მერწყული? ______________________
2. ქალწული? ______________________

გ. რომელი ნიშნების ქვეშ დაბადებულ ადამიანებს:

1. აქვთ ცვალებადი ხასიათი? ______________________
2. უჭირთ გადაწყვეტილების მიღება? ______________________
3. საკუთარი გრძნობების მართვა? ______________________

დ. რომელი ნიშნების ქვეშ დაბადებული ადამიანები:

1. გამოირჩევიან ძლიერი ხასიათით? ______________________
2. არიან მეტისმეტად ემოციურები? ______________________
3. არიან სიმართლისმოყვარულნი? ______________________

2. წაიკითხე მოცემული რჩევები და დააკავშირე ზოდიაქოს შესაბამის ნიშანთან. ვის სჭირდება ეს რჩევა და რატომ? ამოწერე ფრაზები, რომლებიც შენს გადაწყვეტილებას დაასაბუთებს.

ნიმუში:

რჩევა	ზოდიაქოს ნიშანი	ხასიათის თვისება
სწორად შეაფასე შენი შესაძლებლობები!	ვერძი	თუ რამე არ გამოსდის, ბრაზობს და წონასწორობას კარგავს.

რჩევა	ზოდიაქოს ნიშანი	ხასიათის თვისება
1. ისწავლე საკუთარი თავის მართვა!		
2. არ ინერვიულო იმაზე, რასაც აღარ ეშველება!		
3. გირჩევ, გაითვალისწინო სხვების აზრი და რჩევები!		
4. ნუ დაიგროვებ წყენას!		
5. სასურველია, გასაკეთებელი საქმე წინასწარ გაანაწილო დროში!		
6. უნდა გახსოვდეს, რომ არსებობენ სხვებიც, რომლებსაც საკუთარი აზრი აქვთ!		
7. სანამ რამეს იტყოდე, სათქმელი წინასწარ აწონ-დაწონე!		

1. დაუბრუნდი წინა დავალებაში მოცემულ რჩევებს და უპასუხე შეკითხვებს. მიუწერე შესაბამისი რჩევის ნომერი.

ა. რომლები გამოხატავს აკრძალვას? ______________________

ბ. რომელია მათ შორის კატეგორიული მოთხოვნა? _________

გ. რომელი გამოხატავს:

1. რჩევას? _________

2. სურვილს? _________

3. აუცილებლობას? _________

2. შეავსე ცხრილი ნიმუშის მიხედვით.

გაბრაზდი!	*არ გაბრაზდე!*	*ნუ გაბრაზდები!*
მოითმინე!	______	______
აფეთქდი!	______	______
დამშვიდდი!	______	______
განაწყენდი!	______	______
ინერვიულე!	______	______
დაითრგუნე!	______	______
ეცადე!	______	______
დაეხმარე!	______	______
მოახერხე!	______	______
დაინახე!	______	______
მიიღე!	______	______
დაკარგე!	______	______
მოასწარი!	______	______
მართე!	______	______
აჩქარდი!	______	______
მოდუნდი!	______	______
განიცადე!	______	______
იმოქმედე!	______	______
მიიტანე!	______	______
ისწავლე!	______	______
გაითვალისწინე!	______	______
გაანაწილე!	______	______
თქვი!	______	______
შეხედე!	______	______

1. გამოიყენე წინა დავალებაში მოცემული ცხრილი და კონტექსტის მიხედვით შეავსე წინადადებებში გამოტოვებული ადგილები. წაიკითხე და შეადარე სხვების ვარიანტებს.

ა. წონასწორობა ______________________________!
ბ. ნუ _____________________ მოთმინებას!
გ. __________________________ მას, ვისაც უჭირს!
დ. ____________________, მშვიდად შეხედო პრობლემებს!
ე. არ _______________________________, ყველაფერი კარგად იქნება!
ვ. ნუ _______________________ უსამართლობას!
ზ. _______________________ საკუთარ შეცდომებზე!
თ. დრო სწორად ___________________________!
ი. ______________________________ სხვისი აზრი!
კ. ________________________ საკუთარი ემოციები!
ლ. არ _______________________ საკუთარი თავის რწმენა!
მ. ნუ _________________________ პრობლემებს გულთან ახლოს!
ნ. ყველაფერს _________________________ მშვიდად!
ო. ნუ __________________________ ყველა წვრილმანზე!

2. აირჩიე ზოდიაქოს კონკრეტული ნიშანი, შეავსე ინფორმაციით და შეასრულე მოცემული მითითებები.

I. მოიძიე ამ ნიშნის ქვეშ დაბადებული ორი თანაკლასელი და შეავსე ცხრილი.

მიუთითე ზოდიაქოს ნიშანი: ______________	ჩაწერე ზოგადი ინფორმაცია ამ ნიშნის ქვეშ დაბადებულების შესახებ: ______________	ზოგადი ინფორმაციის მიხედვით, განსაზღვრე ფსიქოტიპი: ______________
1. სახელი და გვარი: ______________	დაახასიათე, როგორია: ______________	მისი ქცევებისა და თვისებების მიხედვით, განსაზღვრე მისი ფსიქოტიპი: ______________
2. სახელი და გვარი: ______________	დაახასიათე, როგორია: ______________	მისი ქცევებისა და თვისებების მიხედვით, განსაზღვრე მისი ფსიქოტიპი: ______________

II. შეადარე მონაცემები ერთმანეთს – დააკონკრეტე, რა დაემთხვა და რა – არა.

III. გააცანი შენი ნამუშევარი კლასელებს.

3. გაითვალისწინე მათი ხასიათის თვისებები და ურჩიე, როგორ უნდა მოიქცნენ, რომ აირიდონ სტრესული სიტუაციები. გააცანი მათ შენი რჩევები.

რა არ უნდა გააკეთონ?	რა უნდა გააკეთონ?

3. არაორდინალური ადამიანები

1. შეასრულე წიგნში მოცემული მე-5 დავალება (გვ. 37). გაასწორე მცდარი ინფორმაცია რვეულში.

ა. ____________________

ბ. ____________________

გ. ____________________

2. აირჩიე და ჩასვი შესაფერისი ვარიანტი.

ა. ჯონ ლენონი ____________ ნიჭიერებით გამოირჩეოდა. (*ერთფეროვანი / მრავალფეროვანი / მრავალმხრივი*)

ბ. ბითლებმა მთელი მსოფლიო ____________. (*დაიპყრეს / დაიკავეს / დაამარცხეს*)

გ. მათ პოპულარულობას საზღვარი არ ____________. (*მისცეს / ჰქონდა / ჩაუკეტეს*)

3. გაიხსენე ტექსტი და დაასრულე წინადადებები. ყურადღება მიაქციე ფორმათა სიზუსტეს. მოისმინე თავიდან და შეამოწმე შენი დავალება.

ა. ჯონ ლენონი ვერ იტანდა ____________.

ბ. ის საგანგებოდ სწავლობდა ____________.

გ. მას ძალიან უყვარდა ____________.

დ. ის პერიოდულად უშვებდა ____________.

4. უპასუხე შეკითხვებს ტექსტის მიხედვით (მოსწ. წიგნი, გვ. 37, №7).

ა. სადაურები არიან ჯგუფ „ბლიცის“ წევრები? ____________

ბ. რა მოხდა:

1. XX საუკუნის 70-იან წლებში? ____________
2. 1989 წელს? ____________

გ. რომელ ტრადიციაზეა საუბარი ტექსტში? ____________

დ. ვინ მონაწილეობს ფესტივალში? ____________

ე. სად ტარდება ეს ფესტივალი? ____________

ვ. რა კრიტერიუმებით ადგენენ გამარჯვებულს? ____________

ზ. ვინ იყვნენ 1989 წელს ფესტივალის ჟიურის წევრები? ____________

თ. რა წარმატებები მოუტანა „ბლიცის“ წევრებს ფესტივალმა? ____________

ი. რას გულისხმობს ლივერპულის საპატიო მოქალაქეობა? ____________

5. გამოიყენე ტექსტი ინდირა განდის შესახებ (მოსწ. წიგნი, გვ. 38) და მონიშნე ცხრილში შესაბამისი უჯრა.

	სწორია	არ არის სწორი	არ ჩანს
ა. ინდირა განდიმ ბავშვობა სიღარიბეში გაატარა.			
ბ. მას ძალიან უყვარდა მამასთან ყოფნა.			
გ. ბავშვობაში ინდირა განდი ძალიან თამამი გოგონა იყო.			
დ. ის შვილებს ძილის წინ ზღაპრებს უკითხავდა.			
ე. ის ცდილობდა, შვილები დამოუკიდებლად აღეზარდა.			
ვ. მისი სიკვდილის დღეს ინდოეთში ცუდი ამინდი იყო.			

6. უპასუხე შეკითხვებს ტექსტზე დაყრდნობით.

ა. რა თვისებით ადარებდა ინდირა განდი საკუთარ თავს ჟანა დ'არკს?
ბ. როდიდან დაიწყო მან პოლიტიკურ მოღვაწეობაზე ფიქრი და რაში მჟღავნდებოდა ეს?
გ. რატომ ცდილობდა ის, რომ მთელი დრო შვილებისთვის დაეთმო?
დ. რაში მჟღავნდებოდა მისი წინააღმდეგობრივი ხასიათი?
ე. საიდან ჩანს, რომ ის სხვა ბავშვებისაგან განსხვავებული და მიზანსწრაფული იყო?

7. დაუბრუნდი მის ურთიერთობას მამასთან და საკუთარ შვილებთან. შეასრულე მოცემული მითითებები:

ა. მოძებნე და დაასახელე, როგორი იყო ეს ურთიერთობა და რაში მჟღავნდებოდა კონკრეტულად?
ბ. შენი აზრით, რა იყო ამ ურთიერთობებში ყველაზე მთავარი? ამოწერე და დაასაბუთე შენი პოზიცია.

8. გამოიყენე წიგნში მოცემული ორივე ტექსტი (გვ. 38-39) და შეავსე ცხრილი სათანადო ინფორმაციით.

	ინდირა განდი	მარგარეტ ტეტჩერი
I. პირადი მონაცემები: ა. დაბადების / გადაცვალების თარიღები; ბ. სტატუსი /თანამდებობა		
II. ოჯახი, რომელშიც დაიბადა და გაიზარდა: ა. საზოგადოების რომელ ფენას მიეკუთვნებოდა? ბ. ეკონომიური მდგომარეობა; გ. მშობლების საქმიანობა; დ. რწმენასთან დამოკიდებულება; ე. აღზრდის პრინციპები.		

III. მშობლებთან ურთიერთობა		
IV. განათლება		
V. საქმიანობა / მოღვაწეობა		
VI. ხასიათი / თვისებები		
VII. ინტერესები, მისწრაფებები		
VIII. საკუთარ ოჯახში: ა. ურთიერთობები ბ. საქმიანობა		
IX. მეტსახელი		
X. როგორი დარჩა მეხსიერებაში		

1. გამოიყენე ცხრილი და დაუსვით ერთმანეთს შეკითხვები ინდირა განდისა და მარგარეტ ტეტჩერის შესახებ.

ნიმუში: ვინ დაიბადა ..... წელს? ვინ იყო ინდოელი?
რა ერქვა და რას საქმიანობდა ____ მამა?
რა აკავშირებთ მათ ოქსფორდის უნივერსიტეტთან?
როგორი ურთიერთობა ჰქონდა .... მამასთან / მშობლებთან?

2. დაუბრუნდი ცხრილს და იქ მოცემული ინფორმაცია დაახარისხე მსგავსება-განსხვავების მიხედვით.

რა მსგავსებაა მათ შორის?	
რა განსხვავებაა მათ შორის?	

3. დაუბრუნდი წინა დავალებას და ისაუბრე ინდირა განდისა და მარგარეტ ტეტჩერს შორის არსებულ მსგავსება-განსხვავებების შესახებ.

გამოიყენე: ორივე არის/ წარმოადგენს/ გაიზარდა...
მათ ორივეს აქვს/ ჰყავს/ აინტერესებს...
...-ის მსგავსად, ...
...-ისგან განსხვავებით, ...

4. გამოიყენე ტექსტი სალვადორ დალის შესახებ და შეავსე მეწყვილესთან ერთად. წაიკითხე და შეადარე სხვების ნაწერებს.

პირადი მონაცემები
ა. სახელი და გვარი:
ბ. პროფესია:
გ. დაბადების თარიღი/ადგილი:
დ. ოჯახი:
ე. გარდაცვალების თარიღი:
ვ. დაკრძალვის ადგილი:

ურთიერთობები
ა. დასთან:
ბ. კლასელებთან:
გ. პედაგოგებთან:
დ. რეჟისორ ალფრედ ჰიჩკოკთან:

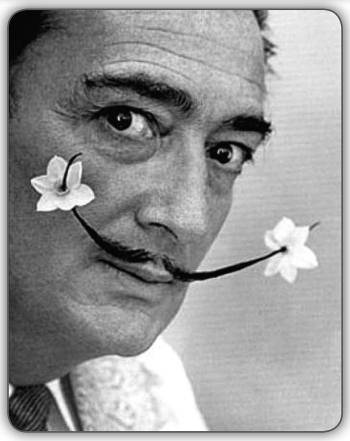

თვისებები

გატაცებები, ინტერესები, ნიჭი და უნარი

მოღვაწეობა / საქმიანობა

5. გამოიყენე წინა დავალება და შეადგინე შეკითხვები სალვადორ დალის შესახებ.

ნიმუში: *ვინ იყო სალვადორ დალი პროფესიით? სად დაიბადა? ვისთან ერთად ჯდებოდა მწვანე „კადილაკში“?*

1. დაუსვით თქვენი შეკითხვები ერთმანეთს და უპასუხეთ.

2. დაუბრუნდი მოცემულ მონაკვეთს და შეასრულე მითითებები.

სალვადორი ძალიან განათლებული ბავშვი იყო. აინტერესებდა ფსიქოლოგია, ფილოსოფია და პოლიტიკა. კლასელები მასთან არ მეგობრობდნენ, მეტისმეტად თავდაჯერებულად და ამაყად მიაჩნდათ. მართალია, მორიდებული ბავშვი იყო, თუმცა თავისი საქციელით ახლობლების შეძრწუნება ბავშვობაშივე შეეძლო. პედაგოგებიც უჩიოდნენ, რადგან პრინციპულად არ პასუხობდა კითხვებს – ამ საკითხზე თქვენზე მეტი ვიციო.

I. დაასრულე შეკითხვები სალვადორ დალის შესახებ, წაიკითხე და შეადარე სხვების ვარიანტებს.

ა. როგორი ________________________________?

ბ. ვისთან ________________________________?

გ. რა ________________________________?

დ. ვის ________________________________?

ე. ვისი ________________________________?

ვ. რას ________________________________?

ზ. რით ________________________________?

თ. როგორ ________________________________?

II. დაუსვით ეს შეკითხვები ერთმანეთს და უპასუხეთ.

III. დაუბრუნდი ტექსტს. რა ჩანს ხაზგასმულ სიტყვებში? დაასაბუთე, რატომ ფიქრობ ასე.

პატივმოყვარეობა სიამაყე უზრდელობა ამბიციურობა განათლებულობა

IV. აღადგინე წინადადებაში სუბიექტური და ობიექტური პირები და წაიკითხე. ყურადღება მიაქციე ფორმათა სიზუსტეს.

ა. ______________ მეტისმეტად თავდაჯერებულად და ამაყად მიაჩნდათ ________

ბ. ______________ აინტერესებდა ფსიქოლოგია, ფილოსოფია და პოლიტიკა.

გ. ______________პრინციპულად არ პასუხობდა ____________________.

V. შეცვალე ხაზგასმული სიტყვები შესაბამისი ნაცვალსახელებით, ჩაწერე და წაიკითხე.

ა. თავისი საქციელით **ახლობლების** (____________) შეძრწუნება ბავშვობაშივე შეეძლო.

ბ. სალვადორი პრინციპულად არ პასუხობდა **პედაგოგების** (____________) კითხვებს.

გ. **კლასელები** (__________) მასთან არ მეგობრობდნენ.

3. უპასუხე ტექსტის მიხედვით (მოსწ. წიგნი, გვ. 43).

ა. რას განიცდიდა ყოველ დილით სალვადორ დალი და რის გამო? ______________

ბ. რა ანიჭებდა მას სიამოვნებას? ______________

გ. რით იყო საზოგადოება განცვიფრებული სალვადორ დალისაგან? ______________

დ. რას აკეთებდა მხატვარი ხალისით? ______________

ე. რა ფუნქცია ჰქონდათ ცხენს და აქლემს საზეიმო შეხვედრებზე? ______________

ვ. რომელ ფერს ანიჭებდა სალვადორ დალი უპირატესობას? ______________

ზ. სად და რისთვის იყენებდა ხოლმე სალვადორ დალი ბუზებს? ______________

თ. რას აკეთებდა სასტუმროს პერსონალი მისი წასვლის შემდეგ და რატომ? ______________

ი. როგორ ახასიათებდა თავად სალვადორ დალი საკუთარ თავს? ______________

კ. იზიარებ თუ არა მხატვრის შეფასებას და რატომ? დაასაბუთე შენი პასუხი. ______________

ლ. იყო თუ არა სალვადორ დალი ძალინ მდიდარი ადამიანი? საიდან ჩანს ეს? ______________

4. წაიკითხე განმარტება, მოძებნე ტექსტში შესაბამისი სიტყვა და ამოწერე.

ა. ზღვის წვრილი თევზი, ______________

ბ. დიდი წვეულება, ნადიმი, ლხინი, ______________

გ. დროებითი სარგებლობისათვის ქირით აღება, ______________

დ. ცხვრისა და თხის ფარა, ______________

ე. იგივეა, რაც საყოველთაოდ, სახალხოდ, ______________

ვ. ხელოვნების, ოსტატობის ნიმუში, ქმნილება, ______________

1. **წაიკითხე და დააკონკრეტე ხაზგასმული სიტყვები.**

   ა. *„ნეტა, დღეს რა* ***შესანიშნავი რამეების*** *გაკეთებას აპირებს ეს სალვადორ დალი?“, – ამბობდა მხატვარი.*

   ბ. ***სასტუმროს პერსონალი*** *მხატვრის წასვლის შემდეგ მასზე დაუჯერებელ ისტორიებს ჰყვებოდა.*

   გ. ***შთაგონებისათვის*** *მხატვარს ზოგჯერ ბუზები სჭირდებოდა.*

   დ. *ის სიცოცხლის ბოლომდე განაცვიფრებდა საზოგადოებას თავისი* ***ექსტრავაგანტური საქციელითა და გამონათქვამებით.***

2. **გაასწორე შეცდომები და განმარტე ხაზგასმული სიტყვები.**

ზოგჯერ თავიდან ფეხებამდე მწვანე ფერის ფეხსაცმელს იცვამდა, მწვანე ფერის „კადილაკში“ ჯდებოდა, ზემოდან იმავე ფერის სამოსში ჩაცმულ მეუღლეს, გალას, ჩაისვამდა და ქუჩაში მოძრაობას აჩერებდა.	______ ______ ______ ______ ______ ______

3. **დაუბრუნდი წინა დავალებას და უპასუხე შეკითხვას: როგორ აჩერებდა ქუჩაში მოძრაობას, შენი აზრით, სალვადორ დალი?**

4. **შეარჩიე სწორი ვარიანტი და ჩაწერე გამოტოვებულ ადგილას.**

   ა. ერთხელ დალიმ თავის ______________ (*დაფასებისათვის / პატივისცემისათვის / პატივსაცემად*) მეჯლისი მოაწყო.

   ბ. დალის აზრით, ______________ (*შეჯგუფებული / შეკრებილი / შეგროვებული*) საზოგადოება შედევრის დაბადებას ესწრებოდა.

   გ. მან ოთხვარსკვლავიანი სასტუმრო ერთი ______________ (*დღეღამით / დღე-ღამისათვის / სადღეღამისოდ*) იქირავა.

   დ. მართლაც, ______________ (*შესანიშნავად / საზღვრებგარეშე / უსაზღვროდ*) სასიამოვნოა, იყო სალვადორ დალი.

   ე. მას, მართლაც, ______________ (გასაკვირი / გასაოცარი / საოცრად) იდეები მოსდიოდა თავში.

მოდა და სტილი

1. ზღაპრული ჰოლივუდი

1. შემოხაზე, რა არის შენთვის ჰოლივუდი?

ა. დიდი კინოინდუსტრია ☐
ბ. წითელი ხალიჩა ☐
გ. ბევერლი ჰილზი ☐
დ. უზრუნველი ცხოვრება ☐
ე. ოცნების ქალაქი ☐
ვ. სურვილების ასრულება ☐
ზ. ამერიკის მთავარი სიმბოლო ☐
თ. მსოფლიო კინემატოგრაფიის დედაქალაქი ☐
ი. თავისუფლება ☐
კ. საყვარელი ფილმები ☐
მ. ოსკარის დაჯილდოვება ☐
ნ. სითამამე, ნიჭი და იღბალი ☐
ო. ინტრიგა და სკანდალური ისტორიები ☐
პ. მსახიობთა ამერიკული სამოთხე ☐
ჟ. ლოს ანჯელესის ერთ-ერთი უბანი ☐
რ. გართობა ☐

2. დაუბრუნდი წინა დავალებას. გაიხსენე ბავშვების რეპლიკები და მონიშნე უჯრებში, რა არის მათთვის ჰოლივუდი.

3. შეადარე შენი და ბავშვების მოსაზრებები ერთმანეთს. დაასახელე, რა დაემთხვა და რა – არა.

4. გამოიყენე პირველი დავალება და შეავსე ქვემოთ მოცემული წინადადებები. წაიკითხე და შეადარე სხვების ვერსიებს.

ა. ______________________ ჰოლივუდის მთავარი ქუჩაა.
ბ. ჰოლივუდში ყოველწლიურად ტარდება ______________________.
გ. ჰოლივუდი მსახიობებისათვის არის ______________________.
დ. ჰოლივუდს ______________________ უწოდებენ.
ე. ______________________ მოდის ერთგვარი ჩვენებაცაა.
ვ. ჰოლივუდს არ აკლია ______________________.
ზ. ბევრი ადამიანისათვის ჰოლივუდი ______________________.

5. ჩაწერე სიტყვიერად.

1870 ______________________
1886 ______________________
1911 ______________________
2500 ______________________
1960 ______________________

1. **დააკავშირე ტექსტის ინფორმაციები წინა დავალებაში მოცემულ ციფრებთან.**

   ა. ვარსკვლავების რაოდენობა ბევერლი ჰილზზე. ______________

   ბ. პირველი ჰოლივუდური ფილმის გადაღება. ______________

   გ. პირველი ვარსკვლავის გახსნა. ______________

   დ. დიდი დასახლების გაჩენა. ______________

2. **წაიკითხე და შეადარე სხვების ვერსიებს. შეამოწმე დავალების სისწორე მასწავლებლის დახმარებით.**

3. **დაუბრუნდი პირველ დავალებას და მოცემული ინფორმაციების გამოყენებით შეადგინე წინადადებები.**

   ა. ____

   ბ. ____

   გ. ____

   დ. ____

4. **მოცემული სიტყვებით შეავსე გამოტოვებული ადგილები და შეასრულე მითითებები.**

გადავიდნენ   იქცა   გადაიქცა   გაივსო   დაიწყო   გახდა

ჰოლივუდის ისტორია დიდი ხნის წინ ________________. მალე ამ რანჩოს ქუჩები ბულვარად ______________. ეს ადგილი მსოფლიოში ყველაზე საოცნებო ქალაქი ________________. მისი ქუჩები კინოსტუდიებითა და პავილიონებით ______________. როცა მსახიობები ბევერლი ჰილზში ________________, ეს ადგილი ვარსკვლავთა ერთ დიდ ქუჩად ________________.

I. დაასრულე შეკითხვები და წაიკითხე. შეადარეთ ერთმანეთის ვარიანტები.

როდის ____?

რისი ____?

რით ____?

ვინ ____?

რა ____?

სად ____?

ვის ____?

როგორი ____?

რად ____?

II. დაუსვით თქვენი შეკითხვები ერთმანეთს და უპასუხეთ.

5. შეასრულე წიგნში მოცემული მე-4 დავალება (გვ. 49). გაუსვი ხაზი მცდარ ინფორმაციას ტექსტში და ცხრილის მეორე სვეტში ჩაწერე სწორი ვარიანტი. მოისმინე თავიდან და შეამოწმე შენი ნაწერი.

პირველი ოსკარი 1929 წლის 16 მაისს გადასცეს. ამ ცერემონიას სულ 4 წუთი დასჭირდა. სტატუეტი მიიღო ფილმმა „ცირკი“. სპეციალური ჯილდო მიიღო ჩარლი ჩაპლინმაც. პირველ ცერემონიას 250 ადამიანი ესწრებოდა და ბილეთი 100 დოლარი ღირდა. 2004 წლამდე „ოსკარის“ გადაცემის ცერემონია მარტის ბოლოს, აპრილის დასაწყისში ტარდებოდა. მას 1953 წლამდე რადიოთი გადასცემდნენ. რაც შეეხება „ოქროს ჟოლოს“, ის 1981 წელს ამერიკელმა კინოკრიტიკოსმა, ჯონ უილსონმა, დააწესა. ნომინანტების სიას ცნობილი სახეები საჯაროდ ადგენენ და თავიანთ არჩევანს ცერემონიაზე ღიად აცხადებენ.	

6. დაუბრუნდი წინა დავალებას და შეასრულე მოცემული მითითებები.

I. ჩაწერე მოცემული ციფრები სიტყვიერად.

1929 ______________________

250 ______________________

2004 ______________________

1953 ______________________

1981 ______________________

II. მოძებნე წინადადება, რომელიც მიუთითებს:

ა. ერთხელ მომხდარ ფაქტზე.

____

ბ. არაერთხელ შესრულებულ მოქმედებაზე.

____

გ. მოქმედებაზე, რომელსაც ჩვეულებრივ ასრულებენ ხოლმე.

____

III. ამოწერე მსგავსი მნიშვნელობის სიტყვები:

სახალხოდ, დაუფარავად, ______________, ______________-.

IV. შეუწყვე მოცემულ ზმნებს პირები და მიუწერე, რომელია სუბიექტი (S) და რომელი – ობიექტი (O).

გადასცეს ____________________

დასჭირდა ____________________

მიიღო ____________________

ესწრებოდა ____________________

ღირდა ____________________

ტარდებოდა ____________________

გადასცემდნენ ____________________

დააწესა ____________________

ადგენენ ____________________

აცხადებენ ____________________

V. შემოხაზე, რომელია მათ შორის მანიანი ზმნა.

1. გამოიყენე ყველა სწორი ინფორმაცია და შეავსე ცხრილი.

	„ოსკარი“	**„ოქროს ჟოლო“**
რა არის?		
ვინ ანიჭებს და როგორ?		
ვის ანიჭებენ?		
სად ტარდება?		
როდის ტარდება?		
როგორ ტარდება ცერემონია?		

2. გადაანაწილე ცხრილში მოცემული ინფორმაცია მსგავსება-განსხვავების მიხედვით და ისაუბრე მათ შესახებ.

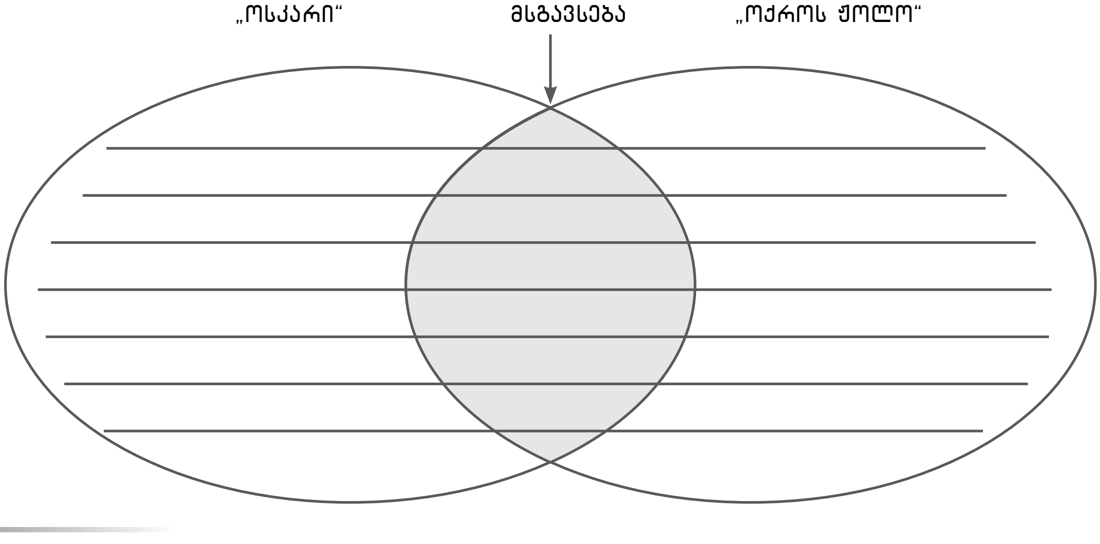

Done-10_RVEULI _ 96

3. უპასუხე შეკითხვებს წინა დავალებებზე დაყრდნობით.

ა. რა განსხვავებაა „ოსკარსა“ და „ოქროს ჟოლოს“ შორის?
ბ. რა მსგავსებაა მათ შორის?
გ. პირველად როდის გადასცეს ოსკარი?
დ. რომელი იყო პირველი ოსკაროსანი ფილმი?
ე. რამდენი კაცი ესწრებოდა პირველი ოსკარის დაჯილდოვების ცერემონიას?
ვ. რა მოხდა 1953 წელს?
ზ. ვინ არის ჯონ უილსონი და რა უკავშირდება მის სახელს?

4. გამოიყენე წინა დავალება, დაუსვით ერთმანეთს შეკითხვები და უპასუხეთ.

5. მოიძიე ინფორმაცია, ვინ იყვნენ ცნობილი ოსკაროსნები და „ოქროს ჟოლოს“ მფლობელები და გააცანი კლასელებს. შეადარეთ ერთმანეთის ინფორმაციები.

6. ვინ ან რა იგულისხმება ხაზგასმულ ნაცვალსახელებში? ჩაწერე შესაბამისი სახელები სწორი ფორმით და წაიკითხე.

ა. **მას** (______________________) კინოაკადემიის წევრთა ფარული გამოკითხვით ანიჭებენ.
ბ. **ისინი** (______________________________) ხალიჩაზე ცნობილი დიზაინერების სამოსსა და აქსესუარებში ბრწყინავენ.
გ. **ეს** (__________________________________) სანტა მონიკაში ყოველწლიურად ტარდება.
დ. ჟიურის წევრები **მათ** (_________________________) თავად უგზავნიან **მათ** (____________ ______________________) სახლებში.
ე. ყველაზე მეტი ჟოლო **მას** (____) აქვს მიღებული.
ვ. 1929 წელს „ოსკარის“ დაჯილდოვების ცერემონიაზე **მან** (_____________________ _____ _____________________) სპეციალური ჯილდო მიიღო.
ზ. **მას** (____) 1953 წლამდე რადიოთი გადასცემდნენ.

7. მოძებნე და გაასწორე შეცდომები.

ა. ცნობილი სახეები თავის არჩევანს ღიად აფიქსირებენ.
ბ. წითელ ხალიჩაზე ტოპმოდელი ჰოლივუდის ვარსკვლავები არიან.
გ. პირველ ცერემონიას 250 ადამიანები ესწრებოდნენ.
დ. „ოქროს ჟოლო“ ამერიკელი კრიტიკოსი დააწესა.
ე. ნომინანტების სია ცნობილმა სახეებმა ადგენენ.

8. ამოწერე მე-3 ტექსტიდან (მოსწ. წიგნი, გვ. 49 , დავალება №6) თითო-თითო წინადადება ცხრილში და წაიკითხე. შეადარეთ ერთმანეთის ვარიანტები.

ახლანდელი დრო (მიმდინარეობს თქმის დროს)	
წარსული დრო 1. მიმდინარეობდა თქმამდე 2. მოხდა თქმის შემდეგ	
მომავალი დრო მოხდება თქმის შემდეგ	
ზოგადი დრო	

1. გამოიყენე კონტექსტი (მოსწ. წიგნი, გვ. 49, მე-3 ტექსტი), წაიკითხე წინადადებები და შეასრულე მითითებები.

I. *დაინახა თუ არა მარგარეტმა სტატუეტი, წამოიძახა: „იგი ძალიან ჰგავს ჩემს ბიძას – ოსკარს!“*

ა. ამოწერე ფრაზა, რომელშიც სხვისი ნათქვამია მოცემული.

____

ბ. რა ფორმით არის სხვისი ნათქვამი გადმოცემული? შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

1. გადმოცემულია შეცვლილი სახით 2. გადმოცემულია სიტყვასიტყვით

გ. ამოწერე მთხრობელის სიტყვები.

____

დ. უპასუხე შეკითხვებს.

1. რა იგულისხმება „**იგი**“ ნაცვალსახელში? ______________

2. ვისი ბიძაა ოსკარი? ______________

II. *ერთ_ერთი ვერსიის თანახმად, ჟურნალისტმა სიდნეი სკოლსკიმ სტატუეტს თავისი ბიძის სახელი დაარქვა.*

ა. საიდან აქვს მთხრობელს ინფორმაცია? რა არის მთხრობელის წყარო? ______________

____

ბ. საიდან ჩანს, რომ ოსკარი სიდნეის ბიძა იყო? ამოწერე სიტყვა, რომელიც ამაზე მიანიშნებს. ______________

2. გამოიყენე ტექსტი ოდრი ჰეპბერნის შესახებ (მოსწ. წიგნი, გვ. 53) და მოიძიე სათანადო ინფორმაცია I და II აბზაცებზე დაყრდნობით.

რა არის ოდრის სტილი? → ______________

____

როგორ დავემსგავსოთ ოდრის? → უნდა ______________

____

____

ვინ იყვნენ მისი: → **წინაპრები?**

ა. ეროვნება: ______________

____

ბ. წოდება: ______________

____

↓

მშობლები?

ა. დედა: ______________

ბ. მამა: ______________

3. მოძებნე პასუხები ტექსტში და დაწერე.

ა. რატომ იზრდებოდა ოდრი დედასთან? ______________________________

ბ. რატომ კითხულობდა საწოლში საათობით? ______________________________

გ. რატომ ვერ მიაღწია წარმატებას ბალეტში? ______________________________

დ. რისთვის მოგზაურობდა ის აფრიკაში, აზიასა და ამერიკაში? ______________________________

4. მოძებნე სათანადო ინფორმაცია ტექსტში და დაწერე.

საიდან ჩანს, რომ:

ა. ოდრი ხანგრძლივი სტრესის ქვეშ იმყოფებოდა?
ბ. ოდრის ოჯახი საზოგადოების მაღალ ფენას ეკუთვნოდა?
გ. მისი ოჯახი აქტიურად იბრძოდა გერმანელი ნაცისტების წინააღმდეგ?
დ. ოდრის განსაკუთრებული მიდრეკილება ჰქონდა ენების მიმართ?
ე. ოდრისთვის საზოგადოებრივი საქმიანობა უფრო მეტი იყო, ვიდრე მსახიობის კარიერა.

ა. ______________________________

ბ. ______________________________

გ. ______________________________

დ. ______________________________

ე. ______________________________

5. დაუბრუნდი ტექსტს და დაწერე, რის შესახებ არის კონკრეტულ მონაკვეთში საუბარი (რა არის მისი მთავარი თემა?).

I. ______________________________

II. ______________________________

III. ______________________________

IV. ______________________________

V. ______________________________

1. უპასუხე შეკითხვებს მოცემული თემების გარშემო.

- ბავშვობის წლები

1. სად და ვისთან ერთად ცხოვრობდა ოდრი ჰეპბერნი?
2. სად სწავლობდა ის?
3. რომელი ისტორიული მოვლენა მოხდა ამ პერიოდში?
4. შეეხო თუ არა ომი ოდრის ოჯახს? თავად ოდრის? დააკონკრეტე, როგორ?
5. როგორი ბავშვობა ჰქონდა მას?

1. ______
2. ______
3. ______
4. ______
5. ______

- განათლება და მისწრაფებები

1. რა დაამთავრა ოდრიმ?
2. რამდენ ენას ფლობდა ის? ჩამოთვალე.
3. რა უყვარდა მას განსაკუთრებით?
4. რაზე ოცნებობდა ოდრი ჰეპბერნი?

1. ______
2. ______
3. ______
4. ______

- საქმიანობა და წარმატება

1. ვინ იყო ის პროფესიით?
2. რა წარმატებას მიაღწია მან პროფესიული თვალსაზრისით?
3. ეწეოდა თუ არა საზოგადოებრივ მოღვაწეობას?
4. რას საქმიანობდა კონკრეტულად?
5. როდიდან დაიწყო მან ეს საქმიანობა?
6. რომელ ორგანიზაციასთან თანამშრომლობდა?
7. რისთვის მიიღო მან ღირსების ორდენი?

1. ______
2. ______
3. ______
4. ______
5. ______
6. ______
7. ______

2. გამოიყენე ტექსტი და მიუთითე მოცემული მდგომარეობის (ვითარების) კონკრეტული მიზეზი და შედეგი.

მიზეზი		შედეგი
	შიმშილობა	
	მძიმე ბავშვობა	
	ბალეტში წარუმატებლობა	
	ხანგრძლივი სტრესი	

3. შეარჩიე ოდრი ჰეპბერნის ცხოვრებიდან ერთ-ერთი მონაკვეთი და ისაუბრე.

2. მოდა საზღვრებზღვარეშე

4. შეასრულე წიგნში მოცემული მე-5 დავალება (გვ. 55). გაიხსენე ბავშვების საუბარი და შეავსე ცხრილი მათი პასუხებით. რას ფიქრობენ ისინი მოდის შესახებ? 🎧 თავიდან მოისმინე და შეამოწმე.

	I მოსაუბრე	II მოსაუბრე	III მოსაუბრე
რა არის მოდა?			
რას ნიშნავს „მოდურად ჩაცმა?			
იცვლება თუ არა მოდა?			
რომელი სტილი მოსწონს?			
აქვს თუ არა საკუთარი სტილი?			
რა მოსწონს და რა – არა თანატოლთა ჩაცმულობა-ში და რატომ?			

5. გამოიყენე ცხრილი, დაარქვი ბავშვებს სახელები და მოკლედ აღადგინე მათი რეპ-ლიკები. ყურადღება მიაქციე ფრაზების სისწორეს.

I. ________________ *აზრით, მოდა არის* ________________

____

____

____

____

____

____

____

II. *როგორც* ________________ *ამბობს,* ________________

____

____

____

____

____

____

____

III. ______________ *მიაჩნია, რომ* ____

____

____

____

____

____

____

1. თავიდან მოისმინე რეპლიკები და შეადარე შენს ნაწერებს. შეამოწმე, რამდენად სწორად გახსოვს და გაასწორე ენობრივი შეცდომები.

2. დააკავშირე ერთმანეთთან.

1. დაბლა ჩაწეული	ა. გამოწყობილი
2. აჩემებული	ბ. გამოყვანილი
3. ლამაზად ჩაცმული	გ. ჩაჩაჩული
4. წელზე მორგებული	დ. შეღებილი
5. ფერშეცვლილი	ე. აკვიატებული

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____

1. უკან მოდის	ა. ქრება
2. სხვა სახეს ღებულობს	ბ. გადადის
3. სხვის მსგავსად იქცევა	გ. ბრუნდება
4. აქედან მიდის	დ. იცვლება
5. ილევა, თავდება	ე. ბაძავს

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____

3. აირჩიე და დაასრულე წინადადებები.

I. <u>როგორც უნდა / რაც უნდა</u>

ა. ზოგი იმას იცვამს, ______________________________

ბ. ზოგი ისე იცვამს, ______________________________

II. <u>როგორც მინდა / რაც მინდა</u>

ა. ვცდილობ, ისე ჩავიცვა, ______________________________

ბ. ვცდილობ, ის ჩავიცვა, ______________________________

III. <u>რაც მე მომწონს / როგორც მე მომწონს</u>

ა. მთავარია, ისე მეცვას, ______________________________

ბ. მთავარია, ის მეცვას, ______________________________

4. განმარტე შენი სიტყვებით და გააცანი კლასელებს.

ა. მოდას მიჰყვება: ____

____

ბ. გრძელ თმას ატარებს: ____

გ. გამომწვევად აცვია: ____

____

დ. გამოწყობილი დადის: ____

____

ე. ტანზე მომჯდარი ტანსაცმელი: ____

____

5. წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ვარიანტი. რა იგულისხმება მოცემულ ფრაზაში?

ა. ეს ფეხსაცმელი მიჭერს.
1. ფეხსაცმელი არის მეტისმეტად დიდი;
2. ფეხსაცმელი არის ოდნავ დიდი;
3. ფეხსაცმელი არის ძალიან პატარა.

ბ. ის ბიჭი „მაგრად“ გამოიყურება.
1. ის ძალიან ლამაზია;
2. მას მოხდენილად აცვია;
3. ის კარგად ხედავს.

გ. ეს კაბა ჩემს ტანზეა შეკერილი.
1. ჩემთვის შეკერეს;
2. ისეთია, როგორიც მინდა;
3. ზუსტად ჩემი ზომაა.

დ. მე გარდერობი უნდა განვაახლო.
1. ტანსაცმლის ახალი კარადა უნდა ვიყიდო;
2. ახალი ტანსაცმელი უნდა ჩავიცვა;
3. ძველი ტანსაცმელი ახლით უნდა შევცვალო.

6. არის თუ არა განსხვავებული დამოკიდებულება გოგონებსა და ბიჭებს შორის? უპასუხე შეკითხვებს მეწყვილესთან ერთად და გააცანი თქვენი ვერსიები კლასელებს.

ა. რა დროს უთმობენ ისინი საკუთარ გარეგნობაზე ზრუნვას?
ბ. რამდენად მთავარია მათთვის ის, თუ რა აცვიათ?
გ. რას ან ვის უწევენ ისინი ანგარიშს ტანსაცმლის შერჩევისას?
დ. ვინ რა სიხშირით იცვლის ჩაცმის სტილს?

გოგონები	ბიჭები

7. წაიკითხე და შეავსე ტექსტებში გამოტოვებული ადგილები. შეასრულე მოცემული მითითებები.

I. ა. მუდმივად ვწუწუნებ; ბ. ხშირად ჩაცმაც; გ. რა ჩავიცვა; დ. ვიწყებ არჩევას

ჩემი ყოველი დილა იმაზე ფიქრით იწყება, (1) ________. გარდერობიდან ვყრი ყველაფერს და (2) ________. უამრავი ტანსაცმელი მაქვს, მაგრამ (3) ________. ხან ეს არ მომწონს, ხან – ის. არ მიყვარს ერთი და იმავეს (4) ________.

ა. უპასუხე შეკითხვებს.

1. რას ნიშნავს აქ სიტყვა „გარდერობი“? ___
2. რის არჩევას იწყებს რეპლიკის ავტორი? ___
3. რატომ წუწუნებს ის მუდმივად? ___

ბ. არის თუ არა ამ რეპლიკის ავტორი პრეტენზიული? საიდან ჩანს? ამოწერე შესაბამისი ფრაზა: ___

___

II. ა. ჩემთვის სულერთია; ბ. მნიშვნელობა არ აქვს; გ. ხელში რაც მომხვდება

წინასწარ არასოდეს ვფიქრობ, რა ჩავიცვა. (1) ___ , იმას ვიცვამ. (2) ___, გარეთ როგორი ამინდია, ან როგორი განწყობით ვიღვიძებ. რაღაც განსაკუთრებული დამოკიდებულება ამა თუ იმ სამოსთან არ მაქვს. (3) ___, რა იქნება, მთავარია, სუფთა იყოს და თავი კომფორტულად ვიგრძნო. უფრო დიდ ყურადღებას ფეხსაცმელს ვანიჭებ.

ა. უპასუხე შეკითხვებს.

1. არჩევს თუ არა რეპლიკის ავტორი წინასწარ ტანსაცმელს და რატომ? ___

___

2. რას ანიჭებს ის განსაკუთრებულ ყურადღებას? ___

___

ბ. არის თუ არა ამ რეპლიკის ავტორისათვის საკუთარ გარეგნობაზე ზრუნვა მთავარი? საიდან ჩანს? ___

___

III. ა. იმის მიხედვით ვუხამებ; ბ. უპირატესობას ვანიჭებ; გ. რომ უნდა ჩავიცვა

ერთადერთი, რაც მყარად ვიცი, (1) ___, ჯინსებია. ზედა ჩასაცმელს კი (2) ___, რა განწყობაზეც ვარ. მაქვს საყვარელი სამოსი, რომელსაც (3) ___. ძალიან მიყვარს კუბოკრული პერანგები. სხვადასხვა ფერის უამრავი კუბოკრული პერანგი მაქვს. ასე რომ, დიდ დროს არც ამაზე ვხარჯავ.

ა. უპასუხე შეკითხვებს.

1. რას არჩევს და რას – არა ამ რეპლიკის ავტორი? ___

___

2. რატომ არ კარგავს დიდ დროს ჩაცმაზე? ___

___

ბ. აქვს თუ არა მას საკუთარი სტილი? საიდან ჩანს? ___

___

IV. ა. მოდას არასოდეს მივყვები; ბ. მეორე დღის ჩასაცმელს; გ. რაც მომწონს და რაც მიხდება; დ. გარეთ როგორი ამინდია.

(1) ________________ ყოველთვის წინა დღით, დაწოლამდე, ვამზადებ. დილით კი არჩევანს იმის მიხედვით ვცვლი, (2) ________________. მიუხედავად იმისა, რომ მიყვარს კარგად ჩაცმა, (3) ________________. ვიცვამ იმას, (4) ________________. სტილს იშვიათად ვიცვლი.

ა. უპასუხე შეკითხვებს.

1. მიჰყვება თუ არა მოდას რეპლიკის ავტორი? ________________
2. რაზეა ის დამოკიდებული ტანსაცმლის შერჩევისას? ________________

ბ. არის თუ არა ამ რეპლიკის ავტორი მოწესრიგებული და საიდან ჩანს ეს? ________________

____

1. დაუბრუნდი ტექსტებს და შეადარე ერთმანეთს.

ა. შენი აზრით, რომელი რეპლიკის ავტორია გოგო და რომლისა – ბიჭი? დაასაბუთე, რატომ ფიქრობ ასე.

ბ. მოისმინე და შეამოწმე შენი ვერსია. რა დაემთხვა და რა – არა. ჩაწერე, რა ჰქვიათ.

I რეპლიკა: ____________ II რეპლიკა: ____________

III რეპლიკა: ____________ IV რეპლიკა: ____________

გ. როგორია თითოეული რეპლიკის ავტორი, შენი აზრით – ვინ ფიქრობს საკუთარ გარეგნობაზე და ვინ – არა, ვის აქვს საკუთარი სტილი და ვის – არა და ა.შ. გამოიყენე მოცემული სიტყვები, დაახასიათე ისინი და გააცანი კლასელებს. დაასაბუთე შენი პოზიცია კონკრეტული მაგალითით.

მოწესრიგებული / მოუწესრიგებელი; პრეტენზიული / უპრეტენზიო; კმაყოფილო / უკმაყოფილი; მომთხოვნი; განსაკუთრებული

ნიმუში: სოფო ძალიან .... იმიტომ, რომ ის ....;
გაგა არ არის .... ეს იქიდან ჩანს, რომ ის ....

სოფო	
რეზო	
მაკა	
გაგა	

დ. რით ჰგვანან ისინი ერთმანეთს და რით განსხვავდებიან? მოძებნე მსგავსება და განსხვავება მათ შორის და დაასახელე.

ე. წაიკითხე და დააკავშირე კონკრეტულ ბავშვთან. ჩაწერე, ვინ არის და შეადარე შენს პოზიციებს.

I. *მას გამოკვეთილი სტილი აქვს. მიუხედავად იმისა, რომ ნაკლებად პრეტენზიულია და ნაკლებად მომთხოვნიც, მისთვის სულერთი არ არის, რას ჩაიცვამს. უყვარს ჩაცმა და აქვს გამორჩეული სამოსიც.* ___

II. *ის ძალიან მოწესრიგებულია. ფიქრობს საკუთარ გარეგნობაზე, თუმცა ნაკლებად პრეტენზიულია და ნაკლებად მომთხოვნიც. იცვამს საკუთარი გემოვნებით. მოდას არ მიჰყვება, აქვს თავისი სტილი.* ___

III. *ძალიან მომთხოვნი და პრეტენზიულია. მოუწესრიგებელია და მუდამ უკმაყოფილო. მართალია, ფიქრობს საკუთარ გარეგნობაზე, თუმცა არასოდეს იცის, რა უნდა. არ აქვს საკუთარი სტილი. მუდმივად ეძებს სიახლეს.* ___

IV. *უპრეტენზიოა. არ აქვს საკუთარი სტილი. არ არის მომთხოვნი. არ ფიქრობს საკუთარ გარეგნობაზე განსაკუთრებულად. თანახმაა, ყველაფერი ჩაიცვას, მთავარია, თავისუფლად გრძნობდეს თავს იმ ტანსაცმელში. განსაკუთრებული დამოკიდებულება მხოლოდ ფეხსაცმელთან აქვს.* ___

ვ. შენი აზრით, შესაძლებელია თუ არა მოცემულ ინფორმაციებზე დაყრდნობით მათი ფსიქოტიპის განსაზღვრა? დაწერე მეწყვილესთან ერთად კონკრეტული ბავშვის ფსიქოტიპი და გააცანი სხვებს. შეადარეთ ერთმანეთის ვარიანტები და დაასაბუთეთ, რატომ ფიქრობთ ასე.

1. დაწერე, შენ როგორ იქცევი ყოველ დილით და წაიკითხე.

___
___
___
___
___
___
___

2. შეავსე ცხრილი შენი და შენი მეწყვილის პასუხებით.

	შენი პასუხი	შენი მეწყვილის პასუხი
1. ფიქრობ თუ არა შენს იმიჯზე? 2. ფიქრობ, რომ ჩაცმულობამ შთაბეჭდილება უნდა მოახდინოს სხვებზე? 3. რას ნიშნავს შენთვის „გემოვნებით ჩაცმა“? 4. არის თუ არა გემოვნებით ჩაცმა საკუთარი თავის პატივისცემა? 5. გაქვს თუ არა საკუთარი სტილი? 6. იცვლი თუ არა სტილს და რამდენად ხშირად იცვლი მას? 7. ახდენს თუ არა გარეგნობა (ჩაცმულობა) შენს ცხოვრებაზე გავლენას?		

Done-10_RVEULI _ 106

3. შეადარე ერთმანეთს ორივე პასუხი და გააცანი კლასელებს.

ნიმუში: ჩვენ ორივე ... (რას ვაკეთებთ? – ვფიქრობთ, რომ ... // ვიცვლით/არ ვიცვლით... //ვზრუნავთ/არ ვზრუნავთ ...)
მე ხშირად/არასოდეს ... / გიორგი კი, პირიქით, ...

4. წაიკითხე მოცემული წინადადებები და შეადარე ერთმანეთს.

- დაასახელე, რა განსხვავებაა მათ შორის?
- ხაზი გაუსვი იმ სიტყვებს, რომლებიც ამ განსხვავებებს იწვევს.

ა. მოდა ძალიან შეიცვალა.
ბ. მოდა შესამჩნევად შეიცვალა.
გ. მოდა თითქმის არ შეცვლილა.
დ. მოდა ხშირად იცვლება ხოლმე.
ე. მოდა ოდნავ შეიცვალა.

ა. ის დროდადრო ცუდად გამოიყურება.
ბ. ის საერთოდ არ გამოიყურება კარგად.
გ. ის მეტისმეტად ცუდად გამოიყურება.
დ. ის არც ისე კარგად გამოიყურება.
ე. ის დღეს კარგად გამოიყურება.

- წაიკითხე და დააკავშირე წინადადებებთან. რაზე მიუთითებენ ხაზგასმული სიტყვები. მიუწერე შესაბამისი ასო.

ის მიუთითებს:

მოქმედების სიხშირეზე: ____________________________

მოქმედების ვითარებაზე: __________________________

მოქმედების დროზე: ______________________________

5. გაეცანი მოცემულ პოზიციებს და შეასრულე მითითებები წერილობით.

ა. მოდა არის ის, რაც გიხდება.
ბ. ყველამ ის უნდა ჩაიცვას, რაც მას სურს.
გ. მას, ვინც ბრმად მიჰყვება მოდას, გემოვნება არ აქვს.
დ. ყოველთვის შეიძლება გეცვას მოდურად ისე, რომ საკუთარი სტილი არ დაკარგო.

I. უარყავი პირველი დებულება სათანადო არგუმენტებით.

____

____

____

____

____

____

____

II. დაასაბუთე მეორე დებულება სათანადო არგუმენტებით.

____

____

____

____

III. წარმოადგინე ორივე პოზიცია (უარყოფა და დასაბუთება) მესამე დებულების გარშემო შესაბამისი არგუმენტებით.

IV. გამოხატე შენი რეალური პოზიცია მეოთხე დებულებასთან დაკავშირებით და დაასაბუთე.

1. დაიყავით ჯგუფებად. მოიფიქრეთ პასუხები მოცემულ კითხვებზე და გააცანით სხვა ჯგუფებს. დაასაბუთეთ თქვენი პოზიცია სათანადო არგუმენტებით.

ა. ქალები უფრო მეტს ხარჯავენ საკუთარ ჩაცმაზე თუ კაცები?
ბ. ერთნაირად მისდევენ თუ არა მოდის სიახლეებს ახალგაზრდა და უფროსი თაობების წარმომადგენლები?
გ. რატომ იცვამენ ტყუპები, ძირითადად, ერთნაირად?

2. გამოიყენე წიგნში მოცემული ტექსტები (გვ. 56- 57) და შეავსე ცხრილი. დააკონკრეტე, რა უკავშირდება ამ ადამიანების სახელებს.

ალექსანდრე მაკედონელი	
უნგრეთის დედოფალი ელიზაბეტი	
ლუი XIV	
ჩინეთის იმპერატორი ცინ შიხუანდი	
ლუდოვიკო XVI	

3. გამოიყენე წიგნი და ხაზგასმული ნაცვალსახელების ნაცვლად ჩაწერე შესაბამისი სახელები სწორი ფორმით.

ა. **მისი** (____________________) ისტორია 4000 წელს ითვლის.

ბ. ალექსანდრე მაკედონელის წყალობით, **მან** (______________________) საბერძნეთი დაიპყრო.

გ. ეგვიპტეში **მას** (______________________) ოქროზე მეტად აფასებდნენ.

დ. **მას** (____________________________________) წითელი ქუსლი ჰქონდა.

ე. **მისი** (___________________________________) ტარების უფლება ყველას არ ჰქონდა.

ვ. **ის** (______________________) დიდი ზომის იყო და **მას** (______________________) მსახური დაატარებდა.

ზ. **მისი** (________________________) კულტი აფრიკულ სახელმწიფოებშიც არსებობდა.

თ. პირველად **ის** (__________________________) ჩინელმა მეომრებმა გამოიყენეს.

ი. **მან** (______________________) შეიცვალა ფუნქცია და **მისი** (___________________) ტარება საფრანგეთში ცხვირის დამალვის მიზნით დაიწყეს.

კ. **მისი** (______________________) გამოყენებისათვის ქალს ჯადოქრობაში ადანაშაულებდნენ.

ლ. ლუდოვიკო XVI-ის კარზე **მას** (____________________) მამაკაცებიც ხმარობდნენ.

მ. **მისი** (______________________) ისტორია მამაკაცის სამოსის ჯიბით დაიწყო.

4. დაუბრუნდი წინა დავალებას და იქ მოცემული ზმნებით შეავსე ცხრილი. შეასრულე შემდეგი მითითებები:

ა. შეუწყვე ზმნებს პირები და მიუთითე, რომელია სუბიექტი და რომელი – ობიექტი.

ბ. დაასახელე ნაცვალსახელის ბრუნვა ცალკეულ შემთხვევაში.

გ. დაასახელე კონკრეტული მწკრივის ფუნქცია ცალკეულ შემთხვევაში.

დ. დაასახელე, რომელია ვინიანი 1 და რომელი ვინიანი 2 ზმნები?

აწმყო	**უწყვეტელი**	**წყვეტილი**

1. გადაიყვანე ზმნები წყვეტილში და შეცვალე მოცემული წინადადებები ნიმუშების მიხედვით. ყურადღება მიაქციე ფრჩხილებში მოცემულ საწყისებს.

I. ნიმუში: *სუნამო იპყრობდა საბერძნეთს.* → *(დაპყრობა): სუნამომ დაიპყრო საბერძნეთი.*

ა. სუნამოს პირველად მესოპოტამიელები ამზადებდნენ. → *(დამზადება)*: ________

ბ. ეგვიპტელები სუნამოს ოქროზე მეტად აფასებდნენ. → *(დაფასება)*: ________

გ. გ. მარაოს პირველად მამაკაცები იყენებდნენ. → *(გამოყენება)*: ________

II. ნიმუში: *მოგვიანებით იცვლებოდა ფორმა.* → *(შეცვლა): მოგვიანებით შეიცვალა ფორმა.*

დ. ამავე პერიოდში იქმნებოდა წითელი ქუსლი. → *(შექმნა)*: ________

ე. მოგვიანებით მარაო იკეცებოდა. → *(დაკეცვა)*: ________

ვ. ქოლგა თანდათან ფუფუნების საგანი ხდებოდა. → *(გახდომა)*: ________

2. დაუბრუნდი წინა დავალებას. სუბიექტსა და ობიექტს დააწერე თავზე შესაბამისი პირისა და რიცხვის ნაცვალსახელები და წაიკითხე.

3. წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ვარიანტები. შენი აზრით:

ა. სად იყენებდნენ პირველად ხელთათმანებს?

1. ძველ რომში
2. ჩინეთში
3. შუა საუკუნეების საფრანგეთში

ბ. ვინ გამოიყენა პირველად ხელთათმანები?

1. ჯარისკაცებმა
2. მდიდარმა ქალბატონებმა
3. მათ, ვინც ჭუჭყიან საქმეს ასრულებდა

გ. რისთვის იყენებდნენ ხელთათმანებს? რა იყო მისი დანიშნულება, ფუნქცია?

1. დაემალათ უშნო ხელები
2. დაეცვათ ხელები სიცივისაგან
3. არ დაესვარათ ხელები.

დ. ვინ იყვნენ მზის სათვალის პირველი მომხმარებლები?

1. მოსამართლეები
2. მოგზაურები
3. ქურდები

ე. რისთვის იყენებდნენ მზის სათვალეს? რა იყო მისი დანიშნულება, ფუნქცია?

1. არ ეცნოთ სხვებს
2. კარგად დაენახათ მზეში
3. გამომეტყველებით არ მიმხვდარიყვნენ მათ აზრებს

4. შეავსე გამოტოვებული ადგილები და შეამოწმე მე-3 დავალების პასუხები. გაასწორე ენობრივი შეცდომები ტექსტებში და წაიკითხე.

I. ______________ სამუშაოს შესრულებისათვის ______________ ______ ჯერ კიდევ ძველ რომში იყენებდნენ. შემდეგ კი მისი ______________ ____ სიცივეზეც დაიწყეს. ის არისტოკრატთა აქსესუარი მას შემდეგ იქცა, რაც მდიდარ ქალბატონებმა ხელთათმანებით შეჭმა დაიწყეს, ______________ რომ არ დაესვარათ, მაშინ ______________ არ არსებობს და ყველაფერს ხელით მიირთმევდნენ.

II. ______________ პირველ კვალს ჩინეთზე მივყავართ. ______________ დაამზადეს ბრტყელ დაბურულ შუშებს. დაბურულშუშებიან ___ ______________ იმჟამინდელი მოსამართლეები ______________ ________ დამალვისათვის იყენებდნენ, რათა სხვებს მისი გამომეტყველება არ დაენახათ.

5. წაიკითხე წიგნის ბოლოს მოცემული ტექსტები (გვ. 124) და შეამოწმე შენი დავალება.

6. დაუბრუნდი წინა დავალებას (№ 4) და ტექსტებში მოცემული ზმნებით შეავსე ცხრილი. შეასრულე შემდეგი მითითებები:

ა. შეუწყვე ზმნებს პირები და მიუთითე, რომელია სუბიექტი და რომელი – ობიექტი.

ბ. დაასახელე ნაცვალსახელის ბრუნვა ცალკეულ შემთხვევაში.

გ. დაასახელე კონკრეტული მწკრივის ფუნქცია ცალკეულ შემთხვევაში.

დ. მიუთითე, რომელია ვინიანი 1 და რომელი – ვინიანი 2 ზმნები?

აწმყო	
უწყვეტელი	
წყვეტილი	
II თურმეობითი	

7. დააკავშირე ერთმანეთთან.

ა. ხელი
ბ. იძულებული
გ. ჩვენება
დ. მოძრაობა
ე. იდეა
ვ. სახლი

1. დაიბადა
2. მოეწყო
3. დაალაგა
4. გახდა
5. შეუშალა
6. გაჩერდა

ა. ______
ბ. ______
გ. ______
დ. ______
ე. ______
ვ. ______

1. მოისმინე და შემოხაზე სწორი ვარიანტი – რამ გააოცა გამვლელები?

ა. მათ პირველად ნახეს მოდელები ახლოდან;

ბ. მოდელები ძალიან ლამაზები იყვნენ;

გ. მათ უცნაურად ეცვათ.

2. შეავსე ტექსტში გამოტოვებული ადგილები და შეამოწმე შენი ვერსია.

მინიქვედაბოლოს ისტორია ლონდონის ერთ-ერთი ბინიდან დაიწყო. ახალგაზრდა დიასახლისი ლინდა ქვაიზინი სახლს ______________________. ფანჯრის წმენდისას გრძელმა ______________________ მას ხელი ______________________ და იძულებული ______________, მაკრატლით დაემოკლებინა. ამ ამბავს მისი მეგობარი შეესწრო. მერი კუანტის, რომელიც მაშინ დამწყები მოდელიორი იყო, თავში ახალი კოლექციისათვის საუცხოო იდეა ______________________.

3. დაუბრუნდი ტექსტს და უპასუხე შეკითხვებს.

ა. ვინ იყო ლინდა ქვაიზინი პროფესიით? საიდან ჩანს? ______________________

____

____

ბ. ვინ იყო მერი კუანტი? ______________________

____

გ. რას ნიშნავს „დამწყები მოდელიორი“?

დ. სად და როდის ნახა მერი კუანტიმ მინიქვედაბოლო? საიდან ჩანს? ______________

____

4. მოძებნე მსგავსი მნიშვნელობის სიტყვა ტექსტში (მოსწ. წიგნი, გვ. 60 , დავალება №2) და ამოწერე. დააკონკრეტე, ვის ან რას ახასიათებს ეს სიტყვა.

ა. ბრწყინვალე, მოელვარე, ______________________

ბ. დიდად დამფასებელი, ______________________

გ. ბოლომდე გავსებული, ______________________

დ. დაბალი ხარისხის, ______________________

5. წაიკითხე განმარტებები და შემოხაზე, რომელი მნიშვნელობებით არის მოცემული სიტყვა ტექსტში ნახმარი.

<u>საღამო:</u>

1. დროის მონაკვეთი დღის დასასრულიდან ღამის დაწყებამდე;
2. საზეიმო ან გასართობი შეკრება;
3. წარმოდგენა ან კონცერტი, რომელიც საღამოს იმართება.

6. გადახაზე ზედმეტი სიტყვა.

ა. წვეულება ნადიმი დროსტარება დაპატიჟება

ბ. იმიჯი წარმოდგენა რეპუტაცია სურვილი შეხედულება

7. ამოწერე ტექსტიდან შესაბამისი ინფორმაცია და გააცანი კლასელებს.

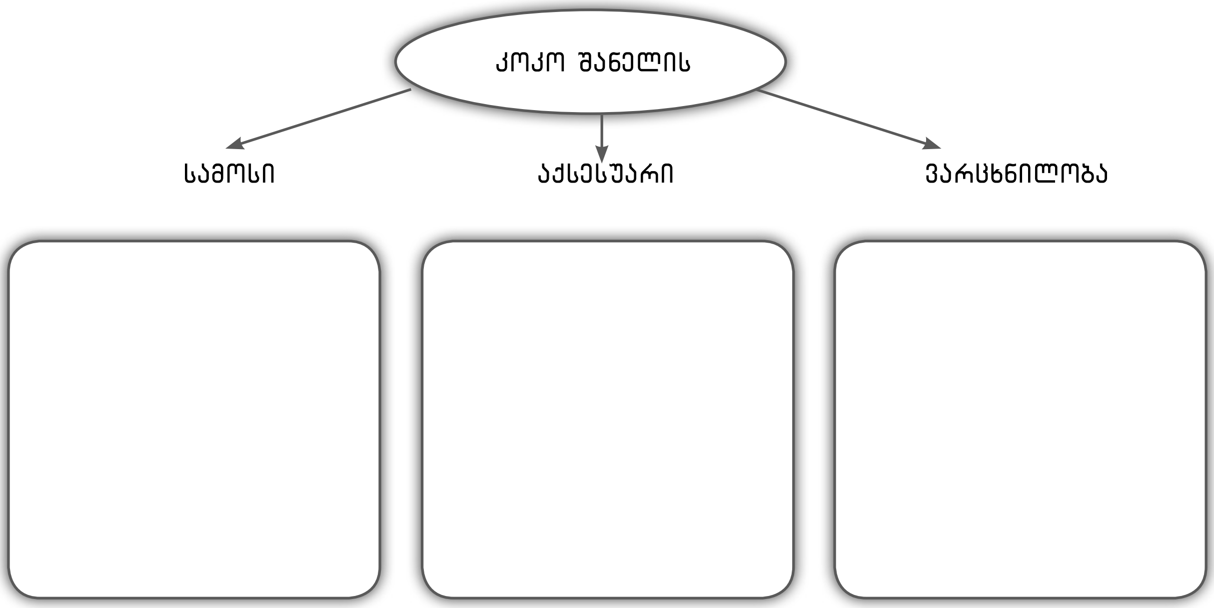

8. დააკვირდი წიგნში მოცემულ ფოტოებს (გვ. 60-61), გამოიყენე წინა დავალება და აღწერე კოკო შანელი. მიუთითე, ზემოთ ჩამოთვლილი სამოსიდან და აქსესუარიდან რომლები ჩანს ფოტოებზე.

9. დაუბრუნდი ტექსტს და შეასრულე მოცემული დავალებები.

I. წაიკითხე I აბზაცი და დააკავშირე ფოტოებთან.

II. უპასუხე შეკითხვებს I და II აბზაცების მიხედვით.

ა. რას იცვამდა კოკო შანელი:

1. ყოველდღიურად? ____________________

____

2. წვეულებებსა და საღამოებზე? ____________________

ბ. რომელ აქსესუარებზე თქვა მან უარი? ____________________

____

გ. რომელ აქსესუარებს მიანიჭა მან უპირატესობა? ____________________

____

დ. რის გამო შეცვალა მოდა? დაასახელე მიზეზები. ____________________

____

____

ე. როგორ ფიქრობ, უჭირდა თუ არა მას მატერიალურად თავისი მოღვაწეობის დასაწყისში? დაასაბუთე პასუხი ტექსტზე დაყრდნობით.

1. გამოიყენე მოცემული ინფორმაცია და დაასრულე წინადადებები. ყურადღება მიაქ-ციე ფორმების სიზუსტეს.

უბრალო სამოსის ტარება; ტანსაცმლის შეხამება; ქალი (3-ჯერ); მოდა; სუნამო.

კოკო შანელმა:

ა. შეცვალა (რა?) ______

ბ. გამოაწყო (ვინ?) ______

გ. მიაჩვია (ვინ? რას?) ______

დ. ასწავლა (ვის? რა?) ______

ე. შექმნა (რა?) ______

2. დაუბრუნდი ტექსტს და შეამოწმე შენი პასუხები.

3. გაეცანი ორ ინფორმაციას და შეასრულე მოცემული დავალება.

1. კოკოს მიაჩნდა, რომ „საუკეთესო ფერია ის, რომელიც შენ გიხდება!“
2. კოკო უპირატესობას ანიჭებდა მხოლოდ სამს – შავს, თეთრსა და კრემისფერს.

ა. *რა მომდინარეობს ამ ორი ინფორმაციიდან? შემოხაზე სწორი ვარიანტი.*

- კოკოს მოსწონდა ეს სამი ფერი;
- კოკოს უხდებოდა ეს სამი ფერი;
- ყველა ქალს უხდება ეს სამი ფერი.

ბ. *ვინ იყვნენ და რას საქმიანობდნენ კოკო შანელის მეგობრები? მოძებნე ინფორმა-ცია მათ შესახებ და გააცანი კლასელებს.*

4. უპასუხე შეკითხვებს ტექსტის მიხედვით (მოსწ. წიგნი, გვ. 61, დავალება №3).

ა. როგორ გაჩნდა შავი კაბა კოკო შანელის მოდის ინდუსტრიაში?
ბ. რამდენი წლის იყო შანელი, დედა რომ გარდაეცვალა?
გ. რამდენი წელი ცხოვრობდა ის თავშესაფარში?
დ. რომელი სახელით მიმართავდნენ მას თავშესაფარში?

5. მოცემული ტექსტი, პირობითად, დაყოფილია 3 ძირითად მონაკვეთად:

I. თავშესაფრამდე, II. თავშესაფარში და III. თავშესაფრის შემდეგ.

მოიძიე ინფორმაცია I მონაკვეთის შესახებ და შეასრულე ქვემოთ მოცემული მი-თითებები.

თავშესაფრამდე

ვის ოჯახში იზრდებოდა? ____

რას საქმიანობდნენ მისი მშობლები? ____________________

გარემო, რომელშიც ის იზრდებოდა: ____________________

გარემო, სადაც მშობლები მუშაობდნენ: ____________________

ვისთან ერთად იზრდებოდა? ____________________

1. მიუთითე ხანგრძლივობა – რამდენ ხანს გრძელდებოდა თავშესაფრამდე პერიოდი მის ცხოვრებაში?
2. დაასახელე, რომელი მნიშვნელოვანი ფაქტი მოხდა ამ პერიოდში ისეთი, რომელმაც განსაზღვრა კოკო შანელის შემდგომი ცხოვრება.
3. დაალაგე მოვლენები თანამიმდევრულად – რა მოხდა ჯერ, რა – შემდეგ და მოძებნე მათ შორის მიზეზშედეგობრივი კავშირები.
   ა. დედის გარდაცვალება __________
   ბ. თავშესაფარში მოხვედრა __________
   გ. დედის ავადმყოფობა __________
   დ. მამის მიერ უარის თქმა შვილების აღზრდაზე __________

6. დაუბრუნდი ტექსტს და იმუშავე მეწყვილესთან ერთად II და III მონაკვეთების გარშემო.

ა. დასვი შეკითხვები კონკრეტული ინფორმაციის მისაღებად;
ბ. განსაზღვრე კონკრეტული პერიოდის ხანგრძლივობა – რამდენ ხანს გრძელდებოდა ის?
გ. გამოკვეთე, რომელი მნიშვნელოვანი ფაქტი მოხდა ამა თუ იმ პერიოდში ისეთი, რომელმაც განსაზღვრა მისი შემდგომი ბედი;
დ. გამოყავი ამა თუ იმ პერიოდში მომხდარი მოვლენები და დაალაგე ისინი თანამიმდევრულად;
ე. მიუთითე მოვლენებს შორის არსებული მიზეზშედეგობრივი კავშირები.

3. სილამაზე და მისი სტანდარტები

1. დაშალე მოცემული სიტყვები და შეასრულე მითითებული დავალებები.

ფერმკრთალი: ________________ ____________________

ცხიმშეზელილი: ________________ ____________________

გუგებგაფართოებული: ________________ ____________________

ა. რომელი სიტყვებიდან არის ისინი მიღებული?

ბ. დაუსვი ამ სიტყვებს კითხვები.

გ. გაეცანი მოცემულ ინფორმაციას, ყურადღება მიაქციე ტექსტში (მოსწ. წიგნი, გვ. 63) მოცემულ კონტექსტს და განმარტე შენი სიტყვებით, რას ნიშნავს: *ფერმკრთა-ლი, ცხიმშეზელილი, გუგებგაფართოებული?*

1. მკრთალი = ღია ფერის; სუსტი
2. ცხიმი = იყენებენ კერძის მოსამზადებლად. წყალში არ იხსნება. ცხიმში შედის კარაქი, ზეთი და ა.შ.
3. გუგა = თვალის მრგვალ, ფერად ნაწილში არსებული პატარა, შავი „ბურ-თი“.

ფერმკრთალი, ანუ ____

ცხიმშეზელილი, ანუ ____

გუგებგაფართოებული, ანუ ____________________________________

2. მოძებნე სიტყვა „ფერმკრთალის“ სინონიმი ტექსტში (მოსწ. წიგნი, გვ. 63) და ამოწერე.

ფერმკრთალი, ______________________________

3. გადახაზე ზედმეტი სიტყვა.

ფერმკრთალი ფერწასული ფერმიხდილი ფერშეცვლილი გაფითრებული

4. აირჩიე და ჩაწერე კონტექსტის მიხედვით.

იწვეთებს იპარსავს ილებავს იზელს (2-ჯერ) იკრავს (2-ჯერ) ისვამს

ა. თმას შავად ________________________

ბ. ტუჩზე პომადას ____________________

გ. მამა წვერს _________________________

დ. თმის ძირებში მალამოს ________________

ე. თითზე პლასტირს _________________

ვ. თვალში წამალს ___________________

ზ. ტანს სველი პირსახოცით ______________

თ. პალტოს ღილს ________________

5. გამოიყენე ზმნის წყვეტილის ფორმა, ყურადღება მიაქციე მოცემულ საწყისებს და გადაიყვანე წინა დავალებაში მოცემული წინადადებები წარსულ დროში.

ა. (**შე**ღებვა): ____________________

ბ. (**წა**სმა): ____________________

გ. (**გა**პარსვა): ____________________

დ. (**შე**ზელა): ____________________

ე. (**და**კვრა): ____________________

ვ. (**ჩა**წვეთება): ____________________

ზ. (**და**ზელა): ____________________

თ. (**შე**კვრა): ____________________

6. შეასრულე წიგნში მოცემული მე-2 დავალება (მოსწ. წიგნი, გვ. 64) და ქვემოთ მოცემული ვარიანტებიდან შემოხაზე ყველა სწორი ვარიანტი.

ვინ არის ნახატზე გამოსახული ახალგაზრდა ქალი?

ა. მხატვრის ავტოპორტრეტი;
ბ. ფლორენციელი ვაჭრის, დელ ჯოკონდოს, მეუღლე;
გ. დელ ჯოკონდოს და;
დ. მხატვრის იდეალური ქალი;
ე. ახალგაზრდა მამაკაცი;
ვ. ლეონარდო და ვინჩის ცოლი;
ზ. მხატვრის და;
თ. ქალი, რომელიც ლეონარდო და ვინჩის უყვარდა.

7. **მოისმინე თავიდან და შეამოწმე დავალება.**

8. შეავსე ტექსტში გამოტოვებული ადგილები. წაიკითხე და შეამოწმე. შეასრულე მოცემული დავალებები.

ცოლი ავტოპორტრეტი ქალი ყმაწვილი

ნახატში გამოსახულ ახალგაზრდა ქალზე დღემდე რამდენიმე სადავო და აბსურდული მოსაზრებები არსებობდა. ერთნი მიიჩნევდა, რომ ეს იყო მხატვრის იდეალური ____________, მეორეებისთვის ის ახალგაზრდა ____________ იყო ქალის სამოში, მესამენი ამტკიცებდნენ, რომ ეს საკუთარი მხატვრის ____________ იყო. უფრო სარწმუნო ინფორმაციით კი, ეს ფლორენციელი ვაჭარის, დელ ჯოკონდოს, ____________.

I. გაასწორე ტექსტში დაშვებული ენობრივი შეცდომები.

შეცდომაა:	უნდა იყოს:

Done-10_RVEULI _ 117

II. მოძებნე მსგავსი მნიშვნელობის სიტყვები და ამოწერე.

ა. საპაექრო (ის, რაც დავას იწვევს), ____________________

ბ. შეუსაბამო, უაზრო, ____________________

გ. საუკეთესო, სრულყოფილი, ____________________

დ. დამაჯერებელი, ნამდვილი, მართალი, ____________________

III. დაასრულე შეკითხვები ტექსტის მიხედვით და წაიკითხე.

ა. რაზე ____________________?

ბ. ვისზე ____________________?

გ. რამდენი ____________________?

დ. რა ____________________?

ე. როგორი ____________________?

ვ. ვინ ____________________?

ზ. ვისი ____________________?

IV. დაუსვით ერთმანეთს თქვენი შეკითვები და უპასუხეთ.

1. გადახაზე ზედმეტი.

ა. ნაღველი დარდი სიამოვნება სევდა

ბ. გულისწყრომა სიჯიუტე სიბრაზე რისხვა

2. გაიხსენე ინფორმაცია ჯოკონდას ღიმილზე ჩატარებული ანალიზის შესახებ და მოცემული გრძნობისა და ემოციის გამომხატველი სიტყვები გაანაწილე ამ ანალიზის შედეგების მიხედვით.

ნაღველი გულისწყრომა ბედნიერება შიში

83% – ____________________ 9% – ____________________

6% – ____________________ 2% – ____________________

3. შეადარეთ ერთმანეთის ვარიანტები. მოისმინე და თავიდან და შეამოწმე. რა დაემთხვა და რა – არა?

4. ეთანხმები თუ არა ანალიზის შედეგებს? შენ როგორ გაანაწილებდი მათ? დაწერე შენი მოსაზრება, გააცანი ის კლასელებს და ახსენი, რატომ ფიქრობ ასე.

83% – ____________________ 9% – ____________________

6% – ____________________ 2% – ____________________

5. მოიძიე ინფორმაცია ლეონარდო და ვინჩის შესახებ და გააცანი კლასელებს.

- სად და როდის დაიბადა?
- ვინ იყვნენ მისი მშობლები?
- რით იყო გატაცებული, რას სწავლობდა, რა აინტერესებდა?
- გარდა მხატვრობისა, კიდევ რა პროფესიებს ფლობდა?
- რომელი გამოგონებები უკავშირდება მის სახელს?
- სად და როდის გარდაიცვალა?
- სად არის დაკრძალული?

6. გაუსვი ხაზი, რა აქვთ მოცემულ სიტყვებს საერთო?

ეჭვიანი ეჭვგარეშე ეჭვიანობა ეჭვმიტანილი

7. გადახაზე ზედმეტი სიტყვა.

ეჭვი ტყუილი უნდობლობა დაურწმუნებლობა

8. განმარტე შენი სიტყვებით და გააცანი კლასელებს. გაეცანი წიგნის ბოლოს მოცემულ განმარტებებს (გვ. 124) და შეამოწმე შენი ვარაუდი.

ეჭვის აღება = ____________________

ეჭვის თვალით ყურება = ____________________

ეჭვის მიტანა ვინმეზე = ____________________

ეჭვის შეტანა რამეში = ____________________

9. გამოიყენე ტექსტი (მოსწ. წიგნი, გვ. 65) და შეასრულე ქვემოთ მოცემული დავალებები.

I. *მოკლედ უპასუხე შეკითხვებს*

ვინ მოიპარა? ____________________

როდის მოიპარა? ____________________

საიდან მოიპარა? ____________________

რატომ მოიპარა? ____________________

რამდენ ხანს იყო უცნობი მისი ადგილსამყოფელი? ____________________

ვინ იძიებდა ამ საქმეს? ____________________

როდის მიაგნეს ქურდს? ____________________

რა დაეხმარა გამოძიებას? ____________________

რით დამთავრდა ეს ამბავი? ____________________

II. *დაალაგე მოვლენები თანამიმდევრულად.*

ა. ერთ-ერთი ექვმიტანილი პაბლო პიკასო აღმოჩნდა. ________

ბ. ჯოკონდამ ლუვრში დაიდო ბინა. ________

გ. გაზეთში განცხადება დაიბეჭდა. ________

დ. ვინჩენცო დააპატიმრეს. ________

ე. მხატვარმა ჯოკონდა საფრანგეთში ჩაიტანა. ___1___

ვ. ლუვრიდან ჯიკონდა მოიპარეს. ________

ზ. ჯოკონდა ლუვრში დააბრუნეს. ________

თ. საფრანგეთის პოლიციამ საქმე აღძრა. ________

ი. ვინჩენცომ განცხადება დაწერა. ________

კ. პოლიციამ განცხადების შესახებ შეიტყო. ________

ლ. ვინჩენცო საფრანგეთში ჩავიდა. ________

III. *გამოიყენეთ წინა დავალებები, დაუსვით ერთმანეთს შეკითხვები და უპასუხეთ.*

IV. *ისაუბრე მონა ლიზას შესახებ.*

V. *დაუბრუნდი პერუჯიას მიერ გაზეთში გამოქვეყნებულ განცხადებას და უპასუხე შეკითხვებს.*

- რისთვის გამოაქვეყნა ვინჩენცო პერუჯიამ გაზეთში განცხადება?
- ვინ იყო ამ განცხადების ადრესატი?
- რას სთავაზობდა მას ვინჩენცო?
- არის თუ არა მისი ასეთი საქციელი უცნაური? რატომ ფიქრობ ასე?
- შენი აზრით, მართლა სურდა თუ არა პერუჯიას სამშობლოში ნახატის დაბრუნება? რატომ ფიქრობ ასე?

1. გაიხსენე ინფორმაცია შარბათ გულას შესახებ (მოსწ. წიგნი, გვ. 69, დავალება №5), წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ინფორმაცია.

ა. სტივ მაკკარი ცნობილი ინგლისელი ფოტოგრაფია.

ბ. მან შარბათ გულა ორჯერ ნახა.

გ. სტივ მაკკარი პირველად მას 1984 წლის გაზაფხულის ბოლოს შეხვდა.

დ. გოგონა პაკისტანელი ლტოლვილი იყო.

ე. ის მშობლებთან ერთად თავშესაფარში ცხოვრობდა.

ვ. შარბათ გულა 13 წლისა იყო.

ზ. ფოტოგრაფი და შარბათ გულა მეორედ 17 წლის შემდეგ შეხვდნენ ერთმანეთს.

2. შეავსე გამოტოვებული ადგილები ნიმუშის მიხედვით.

ქვეყანა	სადაურობა	წარმომავლობა
ამერიკა	ამერიკელი	ამერიკული
პაკისტანი	____________	პაკისტანური
____________	ინგლისელი	____________
ავღანეთი	____________	ავღანური
იტალია	____________	____________
____________	____________	ფრანგული
ირანი	____________	____________

3. უპასუხე შეკითხვებს.

ა. საიდან ჩანს, რომ შარბათ გულას თავისი ნებით არ დაუტოვებია სამშობლო?
ბ. სად ცხოვრობდა სამშობლოდან დევნილი შარბათ გულა?
გ. სად მდებარეობდა ლტოლვილთა ბანაკი?
დ. სად მდებარეობდა შარბათ გულას მშობლიური სოფელი?
ე. როდის ნახა სტივ მაკკარიმ პირველად გოგონა?
ვ. რა რეაქცია ჰქონდა შარბათ გულას, როცა თავისი ფოტო ნახა?
ზ. რამ გამოიწვია მისი ასეთი რეაქცია?
თ. შარბათ გულას რა ემოცია/მდგომარეობა ჩანს ამ ეპიზოდიდან? დაასაბუთე, რატომ ფიქრობ ასე.

სიამაყე ამპარტავნება შიში გულისწყრომა გულგრილობა

ი. რა მოუტანა ამ ფოტომ:

1. შარბათ გულას? ____________________
2. სტივ მაკკარის? ____________________

ალიარება იმედგაცრუება გამარჯვება...

6

გადახაზე ზედმეტი სიტყვა.

1. თავაზიანობა სითამამე ზრდილობა მორიდება
2. ტანადი ტანმორჩილი ახოვანი წარმოსადეგი
3. ვაჟკაცი ღონიერი შეუდრეკელი მშიშარა
4. ამტანობა გამძლეობა სიამაყე მოთმინება
5. ზარმაცი მხნე ენერგიული დაუზარელი
6. ამპარტავანი თავმდაბალი ყოყოჩი ქედმაღალი

4

გაასწორე წინადადებები.

1. სუნამო ბატონობდა საბერძნეთს.

____

2. ეგვიპტელები სუნამოს ოქროზე ძალიან აფასებდნენ.

____

3. ის მეტისმეტად ძალიან ცუდად გამოიყურება.

____

4. ეს კაბა ჩემს სხეულზეა შეკერილი.

____

4

ჩაწერე სიტყვიერად.

1. 1978: ______________________________
2. 2013: ______________________________
3. 1748: ______________________________
4. 1949: ______________________________

4

წაიკითხე და ჩაწერე შესაბამისი სიტყვა.

ხმელ-ხმელი ქედმაღალი ამაყი ტანადი

1. თავმომწონე, ამპარტავანი ადამიანი. ______________
2. დიდი და მოხდენილი ტანის მქონე ადამიანი. ______________
3. საკმაოდ გამხდარი ადამიანი. ______________
4. ადამიანი, რომელიც სხვებს ზემოდან დაჰყურებს. ______________

4

აირჩიე სწორი ვარიანტი და ჩაწერე.

1. ჩემს ბილეთს ______________. *(დრო გაუვიდა, ვადა გაუვიდა, ვადა შეუჩერდა)*
2. ის ______________ ნიჭიერებით გამოირჩეოდა. *(ერთფეროვანი / მრავალფეროვანი / მრავალმხრივი)*
3. ვცდილობ, ისე ჩავიცვა ______________ *(რაც მინდა, როგორც მინდა, როცა მინდა).*
4. მოდა ის არის, ______________ *(რაც, როგორც, რომელიც)* გიხდება.

4

გაასწორე შეცდომები.

1. ყველაფერი ადვილად მაქვს გულთან.

____

2. ახალი კონტაქტების დამყარებას ვეძებ.

____

3. თავს გარიყულად მივიჩნევ.

____

4. მათ პოპულარობას საზღვარი არ მისცეს.

____

4

ჩაწერე ზმნა სათანადო ფორმით.

1. მე არასოდეს ____________________ *(გაბრაზება)* სერიოზულად.
2. მთელი დღე ____________________ *(წუხილი)* იმის გამო, რომ არ ვიცოდი, როგორ მოვქცეულიყავი.
3. მარაოს პირველად მამაკაცები ____________________ *(გამოყენება)*.
4. ქოლგა თანდათან ფუფუნების საგანი ____________________ *(გახდომა)*.

4

მოძებნე შეცდომები და გაასწორე.

1. ჩემი ჩანთა შენ ჩანთაზე უფრო უდიდესია.

____

2. ძალიან უარესად მოიქცა. მისი საქციელით ყველა გააკვირვა.

____

3. ცნობილი სახეები თავის არჩევანს ღიად აფიქსირებენ.

____

4. გვიან მარაო იკეცებოდა.

____

5

ჩაწერე შესაბამისი ნაცვალსახელი.

1. მას **ახლობლების** (__________) შეძრწუნება შეეძლო.
2. ის პრინციპულად არ პასუხობდა **პედაგოგების** (__________) კითხვებს.
3. რატომ არ გსურთ **შენ და ჩემს** (__________) ჩემთან ერთად ყოფნა?
4. **მე და ჩემმა მეგობარმა** (__________) გუშინ ძალიან ბევრი ვიმეცადინეთ.
5. ეს **ჩემი ძმის** (__________) მეგობარია.

8

შეავსე წინადადებები.

1. წონასწორობა ____________________!
2. ნუ ____________________ მოთმინებას!
3. ____________________, მშვიდად შეხედო პრობლემებს!
4. ____________________ საკუთარ შეცდომებზე!
5. ____________________ საკუთარი ემოციები!
6. ყველაფერს ____________________ მშვიდად!
7. იძულებული ____________________, კაბა მაკრატლით დაემოკლებინა.
8. თავში ახალი კოლექციისათვის საუცხოო იდეა ____________________.

3

ააწყვე წინადადებები.

1. აღეზარდა შვილები მამა დამოუკიდებლად ცდილობდა,

____

____

____

2. მე მეოთხე და ვიყავით ჩემი როცა და, კურსზე დაგვირეკეს.

____

____

____

3. წიგნის სავსე კედლები ოთახის თაროებით ჰქონდა.

____

____

____

შეამოწმე დავალებები მასწავლებლის დახმარებით. მონიშნე არასწორი პასუხები.

დაითვალე სწორი პასუხების რაოდენობა დავალებაში და ჩაწერე მოცემულ კვადრატებში.

არქიტექტურა

1. უძველესი საცხოვრებლები

1. წაიკითხე განმარტებები და მიუწერე, რა არის.

ბოძი გალავანი სხვენი ჩალა თხრილი კარიბჭე
კოშკი ბაზარი ციხესიმაგრე კრამიტი

ა. სახლის ჭერსა და სახურავს შორის არსებული სივრცე, ადგილი ______________

ბ. სიგრძეზე გაჭრილი, გათხრილი მიწა ______________

გ. წვრილი და მაღალი ციხე ______________

დ. მიწაში ჩარჭობილი სწორი მორი, რომელსაც საყრდენად იყენებენ ______________

ე. ჭაობის ან, ზოგადად, წყლის ნაპირას ამოსული მაღალი ბალახი. ასე უწოდებენ სიმინდის გამხმარ ღეროსა და ფოთლებსაც საქართველოში ______________

ვ. ქალაქის, ციხესიმაგრის (ან სხვა რაიმე ნაგებობის) გარშემო შემოვლებული ქვის კედელი ______________

ზ. იყენებენ შენობის სახურავად. არის თიხის გამომწვარი ფირფიტა ______________

თ. ვაჭრობისათვის განკუთვნილი ადგილი (ჩვეულებრივ, მოედანი) ან ნაგებობა ______________

ი. ციხე-ქალაქის, სასახლისა და ა.შ. გალავანში დიდი შესასვლელი ______________

კ. მაღალი გალავანი კოშკებითა და სხვა ნაგებობებით. ძირითადად, გამოიყენებოდა თავდაცვისათვის ______________

2. დაუბრუნდი წინა დავალებას და მოცემული სიტყვები დააჯგუფე სხვადასხვა ნიშნით.

ა. გამოიყენება მსგავსი დანიშნულებით: ______________________________

ბ. არის ერთი და იმავე მასალის: ______________________________

გ. წარმოადგენს ნაგებობას: ______________________________

3. წაიკითხე და გაანაწილე ცხრილში.

ერთმანეთთან აშენებული ქოხები; კარიბჭეები; მიწის დამუშავება; ხელოსნობა; სხვენი; ჩალით ან ხით დახურული პატარა სახლები; ციხესიმაგრეები; ქვის გალავნები; კოშკები; თავდაცვითი ნაგებობები; კრამიტით გადახურული სახლები; ბაზრები; ვაჭრობა; გვერდიგვერდ აშენებული ვიწრო და მაღალი სახლები; თხრილები გალავნის გარეთ.

	სოფლის ტიპის დასახლება	ქალაქის ტიპის დასახლება
ინფრასტრუქტურა		
შენობა-ნაგებობა		
მაცხოვრებელთა რაოდენობა და მათი ძირითადი საქმიანობა		

4. დაუბრუნდი წინა სავარჯიშოს და შეასრულე მითითებები.

I. გამოიყენე წიგნში მოცემული ტექსტი (გვ. 73) და შეამოწმე შენ მიერ შესრულებული დავალება.

II. შეადარე სოფლისა და ქალაქის ტიპის უძველესი დასახლებები ერთმანეთს. დაასახელე მათ შორის არსებული მსგავსება-განსხვავებები.

III. გამოიყენეთ წინა დავალებები და დაუსვით ერთმანეთს შეკითხვები.

ნიმუში: რა ეწოდება წვრილ და მაღალ ციხეს?

რას იყენებდნენ შენობის სახურავად?

როგორი ინფრასტრუქტურა ჰქონდა ქალაქის ტიპის დასახლებას?

IV. ისაუბრე ადამიანთა უძველესი დასახლებების შესახებ.

5. გამოიყენე ტექსტი (მოსწ. წიგნი, გვ. 73) და შეასრულე მოცემული დავალებები.

ა. რას უკეთებდნენ ადამიანები შენობებს ფანჯრების ნაცვლად?
ბ. რა ცვლიდა ქალაქის ინფრასტრუქტურას?
გ. რას ნიშნავს, შენი აზრით, „მმართველი“? დააკვირდი სიტყვის აგებულებას და დაასახელე, რომელი სიტყვისაგან არის ის მიღებული?
დ. გადახაზე ზედმეტი სიტყვა.

ხელმძღვანელი *უფროსი* *შემსრულებელი* *მმართველი*

ე. ქალაქებში თავდაპირველად ხის სახლებს ერთმანეთთან ძალიან ახლოს აგებდნენ. მოგვიანებით დაიწყეს ქვის სახლების აშენება. როგორ ფიქრობ, რატომ? შემოხაზე სწორი ვარიანტი და დაასაბუთე შენი პოზიცია.

1. ქვა ხეზე იაფი იყო;
2. ქვა მოდაში იყო;
3. ქვა, ხესთან შედარებით, უფრო პრაქტიკული იყო;
4. საფრთხის თავიდან ასაცილებლად.

ვ. წაიკითხე და შეამოწმე შენი ვარაუდი.

I. ხისგან აშენებული სახლები მუდმივად უქმნიდა ხანძრების საფრთხეს მთელ ქალაქს. ერთ სახლში გაჩენილი ხანძარი მთელ ქალაქს ან მის დიდ ნაწილს ანადგურებდა.

II. სწორედ ასე მოხდა 64 წლის 18 ივლისს იტალიის დედაქალაქში. რომში გაჩენილმა ხანძარმა 14 უბნიდან 3 სრულად გაანადგურა, ხოლო 7 უბანში შენობების უმეტესობა დაიწვა. დაიღუპა უამრავი ადამიანი.

III. ეს მოვლენა „რომის დიდი ხანძრის" სახელითაა ცნობილი და დღემდე ერთ-ერთ ყველაზე მასშტაბურ ხანძრად მიიჩნევა მსოფლიო ისტორიაში.

1. დაუბრუნდი ძველი რომის ისტორიას და შეასრულე მითითებები.

ა. დააკონკრეტე თითოეული აბზაცის ძირითადი სათქმელი. რის შესახებ არის ცალკეულ აბზაცში საუბარი?

I. ____________________

II. ____________________

III. ____________________

ბ. დაუბრუნდი ტექსტს და განსაზღვრე მისი მთავარი თემა. შემოხაზე, მოცემული ვარიანტებიდან, რომელია სწორი.

1. *ხანძრები საფრთხეს უქმნის მჭიდრო დასახლებებს;*
2. *რატომ არის რომში გაჩენილი ხანძარი მსოფლიო ისტორიაში უდიდესი;*
3. *რა მოხდა რომში 64 წელს.*

გ. დაუბრუნდი ცალკეულ აბზაცს და დაასახელე, რომელ აბზაცშია ტექსტის ძირითადი სათქმელი მოცემული.

დ. უპასუხე შეკითხვებს.

1. რის საფრთხეს ქმნიდა ხისგან აშენებული სახლები? ____________________
2. რას იწვევდა ერთ სახლში გაჩენილი ხანძარი? ____________________
3. რა იყო ამის მიზეზი? ____________________

ე. შეავსე ცხრილი ტექსტში მოცემული ზმნებით და შეასრულე მითითებები:

1. შეუწყვე ზმნებს პირები და მიუთითე, რომელია სუბიექტი და რომელი – ობიექტი.
2. დაასახელე ნაცვალსახელის ბრუნვა ცალკეულ შემთხვევაში.

ვ. დაასახელე კონკრეტული მწკრივის ფუნქცია ცალკეულ შემთხვევაში.

ზ. მიუთითე, რომელია ვინიანი 1 და რომელი – ვინიანი 2 ზმნები?

აწმყო	
უწყვეტელი	
წყვეტილი	

2. გამოიყენე წიგნში მოცემული ტექსტები (გვ. 75) და შეავსე მოცემული ცხრილი სათანადო ინფორმაციით.

	იურთი	**იგლუ**	**ვიგვამი**
I. შენობის არქიტექტურა ა. ფორმა ბ. აგების ტექნოლოგია გ. სამშენებლო მასალა: 1. კედლები 2. სახურავი	ა. ბ. გ.	ა. ბ. გ.	ა. ბ. გ.
II. ინტერიერი (შიდა მოწყობილობა)			
III. დადებითი მხარეები			
IV. დამატებითი ინფორმაცია			

3. გააცანით ერთმანეთს თქვენი დავალებები და შეადარეთ. დააზუსტე ინფორმაციის სიზუსტე მასწავლებლის დახმარებით.

4. შეავსე მოცემულ წინადადებებში გამოტოვებული ადგილები.

ა. ორივეს – ____________________ და ______________________ – გუმბათის ფორმა აქვს, თუმცა განსხვავებულია სამშენებლო მასალა.

ბ. _________________ აგებენ __________________ და _________________ ბლოკებისაგან.

გ. ლერწამს იყენებენ როგორც __________________, ისე ____________________ აგების დროს.

დ. ლერწამს ________________ ინტერიერის მოსართავად იყენებენ, ______________ ______ შემთხვევაში კი ლერწამი გამოყენებულია, როგორც სამშენებლო მასალა.

5. არის თუ არა ერთნაირი ყველა იურთი, ვიგვამი? დაასახელე, რით განსხვავდებიან ისინი და მიუთითე, რა არის ამის საფუძველი.

I. იურთის შემთხვევაში: ____

____

II. ვიგვამის შემთხვევაში: ____

____

6. წაიკითხე განმარტებები, მოძებნე შესაბამისი სიტყვები ტექსტებში (მოსწ. წიგნი, გვ. 75) და ამოწერე.

ა. ტროპიკული გაუვალი ტყე: __________________________

ბ. ტანმაღალი მცენარე, რომელიც მდინარეებისა და ტბების ნაპირებზე იზრდება: ___ ________________________________

გ. ზოგიერთი ცხოველის (უპირატესად, ცხვრის) ბეწვი: ________________________

1. გაანაწილე სწორად. უკეთ გასაგებად შეგიძლია, გამოიყენო კონტექსტი (იხ. წიგნში მოცემული ტექსტი იურთის შესახებ).

ჭილობი / ქეჩა:

ა. ის იგივეა, რაც მოთელილი მატყლი, რომელიც სქელი ქსოვილის მსგავსად მზადდება. ______________________

ბ. მას მცენარის ღეროებისაგან ქსოვენ და, ძირითადად, როგორც ტყავს, ისე იყენებენ. ______________________

2. წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

გუმბათი არის:

ა. კონუსის ან ნახევარსფეროს მსგავსი თაღი, რომლითაც გადახურულია შენობა;

ბ. ცის ნაწილი, რომელიც ჩანს ჰორიზონტზე;

გ. სამშენებლო მასალა, რომელსაც იყენებენ შენობის გადასახურად.

3. მოძებნე მსგავსი მნიშვნელობის სიტყვები პიგმეების შესახებ მოცემულ ტექსტში (მოსწ. წიგნი, გვ.79) და ამოწერე.

ა. დიდი, კოკისპირული წვიმა, ______________________

ბ. გარეული ცხოველი, ______________________

გ. ამა თუ იმ ქვეყნის მკვიდრი მოსახლეობა, ______________________

4. დაუბრუნდი ტექსტს და ამოწერე ყველა სიტყვა, რომელიც „ნადირს“ უკავშირდება.

ნადირობისთვის, ანუ: ______________________

ნადირის დაჭერა: ______________________

ნადირი

მოკლული ნადირი: ______________________

ის, ვინც ნადირს იჭერს: ______________________

5. გამოიყენე წინა დავალება და შეავსე წინადადებებში გამოტოვებული ადგილები.

ა. ბაბუაჩემი კარგი ______________________ იყო.

ბ. ჩვენთან კარგი ______________________ ადგილებია.

გ. მამაჩემს იშვიათად მოჰქონდა ______________________.

დ. ბიძაჩემს უყვარს ______________________ და ხშირად ______________________.

6. დაუბრუნდი წინა დავალებას და იქ მოცემული სიტყვების გამოყენებით შეადგინე მსგავსი წინადადებები შენ შესახებ.

ა. ______________________

ბ. ______________________

გ. ______________________

დ. ______________________

ე. ______________________

Done-10_RVEULI _ 128

7. დაუსვით ერთმანეთს შეკითხვები და უპასუხეთ.

ნიმუში: გიყვარს ნადირობა? ყოფილხარ სანადიროდ? გაგისინჯავს ნანადირევი?

8. შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

ლიანა არის:

ა. გრძელი, დაწნული თოკი;
ბ. ტროპიკული მცოცავი ან ხვიარა მცენარე;
გ. მდინარის პირას ამოსული ბუჩქი.

9. დაუბრუნდი ტექსტს პიგმეების შესახებ და უპასუხე შეკითხვებს.

ა. რომელ კონტინენტზე ცხოვრობენ პიგმეები?
ბ. რომელი გარეგნული ნიშნით არიან პიგმეები გამორჩეულები?
გ. კონკრეტულად, სად სახლობენ ისინი?
დ. ვინ მიიჩნევს პიგმეებს აფრიკის მკვიდრ მოსახლეობად?
ე. რატომ ჰგავს მათი ქოხები მწვანე გორაკებს?
ვ. როდის, როგორ და რისთვის იყენებენ პიგმეები ლიანებს?
ზ. რას იყენებენ ისინი ნადირობისას?

10. დაუბრუნდი ტექსტის ბოლო აბზაცს. წაიკითხე მოცემული სიტყვების განმარტებები და შემოხაზე, კონკრეტულად, რომელი მნიშვნელობებით არის ისინი გამოყენებული ტექსტში?

სული არის:

ა. ადამიანის შინაგანი სამყარო, რომელიც მის ქცევას განსაზღვრავს (მაგ. ნიჭი, უნარი, ხასიათი, ემოცია და სხვა);
ბ. უსხეულო ზებუნებრივი (არამიწიერი) არსება.

ჯადოქრობა არის:

ა. ჯადოქრის თვისება – გრძნეულება, ჯადოსნობა.
ბ. ოსტატობა რამე საქმეში (მაგ. ცეკვის ჯადოქარი)

11. ამოწერე ტექსტიდან ფრაზა (იხ. იგივე ტექსტი პიგმეებზე), რომელიც მოცემულ ინფორმაციას დაადასტურებს.

ა. პიგმეებს არ უჭირთ ახალ ადგილებში ცხოვრება.

საიდან ჩანს? ____

____

ბ. როგორც წესი, პიგმეები ჭამის შემდეგ ჭურჭელს ყრიან.

საიდან ჩანს? ____

____

გ. პიგმეები ლიანებს როგორც თოკებს, ისე იყენებენ.

საიდან ჩანს? ____

____

1. წაიკითხე მოცემული წინადადებები, ყურადღება მიაქციე კონტექსტს და განმარტე ხაზგასმული სიტყვები. იმუშავე მეწყვილესთან ერთად.

ა. გიორგის ერთი სული აქვს, მალე დაამთავროს მეცადინეობა და ეზოში ჩავიდეს. ____

ბ. ნანა, მთელი სულითა და გულით გილოცავ დაბადების დღეს!____

გ. სული მისდის, ისე უნდა ნაყინის ჭამა. ____

დ. სულით ხორცამდე შეძრწუნებული ვარ ამ ამბით. ____

ე. სანამ სული მიდგას, სულ შენ გვერდით ვიქნები. ____

2. გაეცანი წიგნის 124-ე გვერდზე მოცემულ განმარტებებს და შეადარე შენს ვერსიებს. გაასწორე მცდარი მოსაზრებები.

3. დაასრულე სიტყვები და წაიკითხე წინადადებები.

ა. დასახლებულ პუნქტ____ ქალაქის სტატუსს ქალაქ____ მმართველ____ ანიჭებდა.

ბ. გლეხ____ საცხოვრებელ____ პატარა ნაგებობა იყო.

გ. პიგმეები დედამიწ____ ყველაზე პატარა ადამიან____ არიან.

დ. ისინი ტოტებ____ მიწაში არჭობენ, ზედა ნაწილ____ კი ლიან____ კრავენ.

ე. ავეჯ____ და ჭურჭელ____ პიგმეები მხოლოდ მცენარეულ____ მასალ____ ამზადებენ.

4. მოძებნე და გაასწორე მცდარი ფორმები.

ა. ახალი დასახლებებში ჩნდებოდნენ ხელოსნები. ბ. ქალაქის მოსახლეობა, მიწას დამუშავების ნაცვლად, სხვას საქმიანობას ეწეოდა. გ. მოსახლეობის რაოდენობას ზრდამ ქალაქს ინფრასტრუქტურის შეცვლა გამოიწვია. დ. ძველი სოფელი ახალი ქალაქად გადაიქცეოდა. ე. ჩვენ დასახლების გვერდით უზარმაზარ ძველ ნაგებობის კედლებია დარჩენილი. ვ. შენ ლამაზი სახლით აღფრთოვანებული ვარ. ზ. მისი სოფლები ტყეს სიღრმეშია. თ. ასეთი საცხოვრებელის აშენებას სამი საათს ანდომებენ.	

5. გამოიყენე მოცემული ინფორმაცია და შეადგინე მცირე საინფორმაციო ტექსტი (სიტყვების მინიმალური რაოდენობა – 90).

დასახელება: ჰიმბას ტომი

საცხოვრებელი ადგილი: აფრიკა, ჩრდილოეთ ნიმიბია

გარეგნობა: მცირე ტანსაცმელი, ორიგინალური ვარცხნილობა (წვრილი ნაწნავები), თვითნაკეთი სამკაულები, წვრილი ლითონის რგოლები; ქალებს – მოწითალო ფერის მცენარეული ზეთებითა და ჟანგმიწის ნარევით დაფარული სხეული (მზისგან თავის დასაცავად).

ყოფითი დეტალები:

საცხოვრებელი: პრიმიტიული ქოხები; მომრგვალო, კარვის მსგავსი კონსტრუქცია; სამშენებლო მასალა – ხის ტოტები და მცენარეები.

ძირითადი საქმიანობა: მესაქონლეობა (ძროხა, თხა)

მამაკაცები — ნადირობა (ძირითადად, მშვილდით);

ქალები – საოჯახო და სამეურნეო საქმიანობა – საქონლის მოვლა, წყლის მოტანა, სახლების აშენება.

კულტურა და ტრადიციები: წითელი ფერი – სიცოცხლის სიმბოლო; სიმღერა და ცეკვა; ქალების ცნობილი ონდიოგოს ცეკვა ქორწილის წინა დღეს. ეკორი – ტყავის ტრადიციული საქორწინო თავსაბურავი (გადაეცემა დედისაგან შვილს); საქორწინო რიტუალი – პატარძლის მოტაცება საქმროსა და მისი ოჯახის წევრების მიერ.

Done-10_RVEULI _ 131

1. **მეწყვილეებმა ერთმანეთს გაუცვალეთ ნაწერები და გაასწორეთ მოცემული კრიტერიუმების მიხედვით.**
    1. დაცულია თუ არა სიტყვათა რაოდენობის ქვედა ზღვარი;
    2. გადმოსცემს თუ არა ყველა საჭირო ინფორმაციას (თუ – არა, მიუთითე, რომელი აკლია);
    3. თანმიმდევრულად გადმოსცემს თუ არა ინფორმაციას (თუ – არა, მიუთითე კონკრეტულად);
    4. გასაგებია თუ არა მოცემული ინფორმაცია (თუ – არა, მიუთითე, რომელი ადგილია გაუგებარი).
    5. გამართულია თუ არა ენობრივად (თუ – არა, ამოწერე შეცდომები და გვერდით მიუწერე სწორი ფორმები).

შეცდომაა!	უნდა იყოს!

2. **გაასწორე შეცდომები, რომლებსაც ეთანხმები და წაიკითხე. დააზუსტე ნაწერი მასწავლებელთან ერთად.**

2. რას გვიამბობენ შენობები

3. წაიკითხე მოცემული განმარტებები და დააკავშირე შესაბამის სურათებთან.

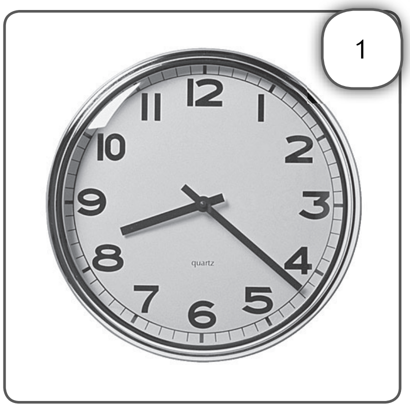

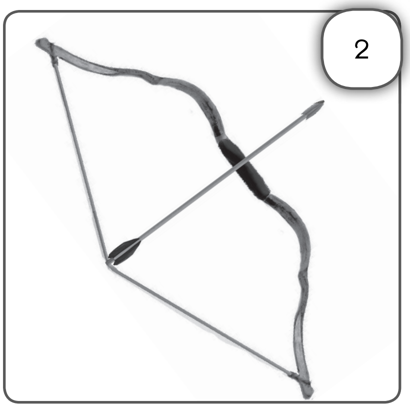

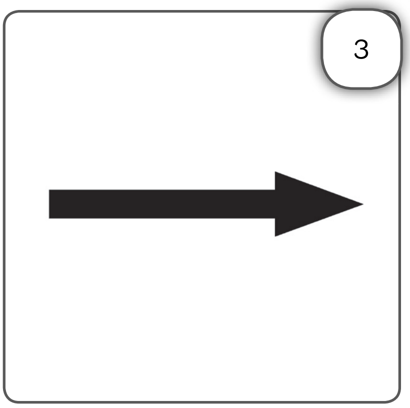

ისარს უწოდებენ:

ა. ერთგვარი იარაღის ნაწილს; მშვილდის სატყორცნ მახვილწვერიან, წვრილ ჯოხს;

ბ. მიმართულების მაჩვენებელ ნიშანს;

გ. წვეტიან წვრილ ფირფიტას, რომელიც ღერძის გარშემო ბრუნავს.

4. გაიხსენე ინფორმაცია ლუდვიგ ბავარიელის შესახებ და შეასრულე დავალებები.

I. წაიკითხე წინადადებები და მონიშნე სწორი ინფორმაცია.

ა. ლუდვიგის მამა ბავარიის მეფე იყო.

ბ. ლუდვიგი 28 წლისა გამეფდა.

გ. რიჰარდ ვაგნერმა ლუგვიგი მის გამეფებამდე გაიცნო.

დ. ახალგაზრდა მეფე იყო ლამაზი, ტანადი და ზრდილი.

II. გაასწორე მცდარი ინფორმაცია. მოისმინე თავიდან და შეამოწმე.

ა. ____

ბ. ____

III. განმარტე, რას ნიშნავს:

ა. ტანადი ____

ბ. ზრდილი ____

IV. გაიხსენე გერმანელი კომპოზიტორის, რიჰარდ ვაგნერის, სიტყვები და შეავსე გამოტოვებული ადგილები.

„მეფე ისეთი ____________________, ისეთი კეთილშობილი, ______________ ______________ და განუმეორებელი, რომ ამ ____________________ სამყაროში მისი სიცოცხლე, შესაძლოა, ისევე დაიკარგოს, როგორც ____________________ სილაში“.

1. **შეასრულე მოცემული მითითებები.**
   ა. მოძებნე რუკაზე: *ბავარია, ვერსალი, ბერლინი, ვენა* და დაასახელე, რა არის – კონტინენტი, ქვეყანა თუ ქალაქი.
   ბ. მიუთითე, რომელ კონტინენტებსა და რომელ ქვეყნებში მდებარეობს ისინი?
   გ. მოიძიე საინტერესო და მნიშვნელოვანი ფაქტები / ცნობილი ადამიანები, რომლებსაც კავშირი აქვთ ამ ქალაქებთან და გააცანი კლასელებს.

   მაგალითად: ვენიდან იყო მოცარტი. / ბავარია ცნობილია თავისი ლუდით და ა.შ.

2. **გამოიყენე კონტექსტი (მოსწ. წიგნი, გვ.82) და განმარტე შენი სიტყვებით. როგორ გესმის ხაზგასმული სიტყვები?**
   ა. მთლიანად ზღაპრების სამყაროში ცხოვრობდა.
   ბ. ლუდვიგს ბრალს მფლანგველობაში სდებდნენ.
   გ. მეფემ მათ ბანკის გაძარცვა დაავალა.
   დ. მათ ყელში ამოუვიდათ მეფის ექსცენტრული ბუნება.
   ე. ლუდვიგი ციხესიმაგრეში გამოკეტეს.
   ვ. ამ ამბავმა ბისმარკის ყურამდეც მიაღწია.

   ა. ______________________________
   ბ. ______________________________
   გ. ______________________________
   დ. ______________________________
   ე. ______________________________
   ვ. ______________________________

3. **გამოიყენე წინა დავალებები და ისაუბრე ლუდვიგ ბავარიელის შესახებ.**

4. **განმარტე ტექსტში ხაზგასმული სიტყვები კონტექსტის მიხედვით და გააცანი კლასელებს. შეადარეთ ერთმანეთის ვერსიები.**
   ა. მონარქი – ______________________
   ბ. მეფე – ______________________
   გ. მსახური – ______________________
   დ. მრჩეველი – ______________________
   ე. უფლისწული – ______________________

5. **წაიკითხე წიგნის 124-ე გვერდზე მოცემული განმარტებები და შეამოწმე შენი ვერსიები. გაასწორე მცდარი მოსაზრებები.**

6. **დაუბრუნდი მე-4 დავალებას და გადმოწერე, რომელი მიუთითებს:**
   ა. პროფესიაზე / თანამდებობაზე? ______________________
   ბ. წოდებაზე? ______________________

7. გადახაზე ზედმეტი. მიუთითე, რა აკავშირებს დანარჩენ სიტყვებს ერთმანეთთან.

ბიუჯეტი სახსრები ბანკი შენობა

8. გამოიყენე წინა დავალება, წაიკითხე განმარტებები და ჩაწერე, რა არის.

ა. ფულადი თანხა რამე საჭიროებისათვის. ____________

ბ. ფულის შემოსვლისა და გასვლის აღრიცხვა დროის გარკვეული მონაკვეთისათვის.
____

გ. მსხვილი დაწესებულება, სადაც ფულად ოპერაციებს ახორციელებენ. ____________
____

9. წაიკითხე და შემოხაზე, რომელი მნიშვნელობით არის გამოყენებული ტექსტში სიტყვა „გიჟი"?

ა. სულიერად ავადმყოფი;

ბ. მდგომარეობიდან, წონასწორობიდან გამოსული;

გ. ძალიან ცელქი (ამბობენ ბავშვზე)

10. მოძებნე ტექსტში მსგავსი მნიშვნელობის სიტყვები (სინონიმები) და ამოწერე.

ა. გიჟი, ____________

ბ. გულჩახვეული, ____________

გ. უსიტყვო, ____________

11. გაიხსენე ნოიშვანშტაინის ციხესიმაგრის მშენებლობის ისტორია. რა აკავშირებდა რიჰარდ ვაგნერს სასახლესთან? წაიკითხე და შემოხაზე ყველა სწორი ინფორმაცია.

ა. ვაგნერმა წინასწარ იცოდა სასახლის აშენების შესახებ.

ბ. სასახლის კედლები მისი ოპერების სცენებით იყო მოხატული.

გ. ლუდვიგ ბავარიელმა ვაგნერის თხოვნით ააშენა სასახლე.

დ. ვაგნერმა დაასრულა სასახლის აგება.

ე. სასახლეს ვაგნერის ერთ-ერთი ოპერის პერსონაჟის სახელი ჰქვია.

12. დაალაგე ქვემოთ მოცემული მოვლენები თანამიმდევრულად – რა მოხდა პირველად და რა – შემდეგ. გადაამოწმე დავალება ტექსტის დახმარებით.

ა. სასახლის კედლები მოხატეს. ______

ბ. ლუდვიგ ბავარიელი გარდაიცვალა. ______

გ. საძირკველში პირველი ქვა დადეს. ______

დ. ლუდვიგმა ვაგნერს წერილი გაუგზავნა. ______

ე. სასახლის მშენებლობა დასრულდა. ______

ვ. მეფემ სასახლის აშენება გადაწყვიტა. ___1___

ზ. რიჰარდ ვაგნერმა მეფის წერილი მიიღო. ______

1. **გამოიყენე ტექსტი (მოსწ. წიგნი, გვ. 86) და შეავსე უჯრები სათანადო ინფორმაციით.**

რა ერქვა? ______________________________

სადაური იყო? ______________________________

ვინ იყო პროფესიით? ______________________________

რა გააკეთა მიზნის მისაღწევად? ______________________________

როდის დაიბადა? ______________________________

სად დაიბადა? ______________________________

როდის გადაწყვიტა? ______________________________

რა დაამთავრა? ______________________________

რა გადაწყვიტა? ______________________________

2. **გამოიყენე წინა დავლება და იმუშავე მეწყვილესთან ერთად. დაუსვით ერთმანეთს შეკითხვები და უპასუხეთ.**

3. **გამოიყენე წყვეტილის ფორმა (რა ქნა?) და პირველ დავალებაზე დაყრდნობით ისაუბრე კონრად დიპელ ფონ ფრანკენშტაინის შესახებ.**

4. **წაიკითხე და შეადარე ერთმანეთს. უპასუხე მარჯვნივ მოცემულ შეკითხვებს.**

ვინიანი 1

ის ცხოვრობს	**ის** აშენებს **მას**
მან იცხოვრა	**მან** ააშენა **ის**
მას უცხოვრია	**მას** აუშენებია **ის**

ვინიანი 2

ის იზრდება	**ის** ელაპარაკება **მას**
ის გაიზარდა	**ის** დაელაპარაკა **მას**
ის გაზრდილა	**ის** დალაპარაკებია **მას**

ა. რომელი ზმნების სუბიექტური პირები იცვლიან ბრუნვის ფორმას?

____

ბ. რომელი ზმნების ობიექტური პირები იცვლიან ბრუნვის ფორმას?

____

გ. რომელი ზმნების სუბიექტური და ობიექტური პირები არიან ბრუნვაუცვლელი? ______________________________

დ. რომელ ბრუნვაში დგას ვინიანი 1-ის სუბიექტი:

1. **აწმყოში**? ______________________
2. **წყვეტილში**? ______________________
3. **I თურმეობითში**? ______________________

ე. რომელ ბრუნვაში დგას ვინიანი 1-ის ობიექტი:

1. **აწმყოში**? ______________________
2. **წყვეტილში**? ______________________
3. **I თურმეობითში**? ______________________

5. გაანაწილე მოცემული ფორმები ცხრილში და შეუწყვე პირები.

ხატავს /დახატა /დაუხატავს;	დაწერა /დაუწერია /წერს;
დაწყებულა /იწყება /დაიწყო;	ავალებს /დაავალა /დაუვალებია;
წასულა /მიდის /წავიდა;	აცხადებს /გამოაცხდა /გამოუცხადებია;
არის /იყო /ყოფილა;	ივახშმა /ვახშმობს /უვახშმია;
ამბობს /უთქვამს /თქვა;	დახმარებია /დაეხმარა /ეხმარება;
ამდგარა /დგება /ადგა;	ჰყვება / მოჰყვა /მოუყოლია.

აწმყო (რას შვრება?)	
წყვეტილი (რა ქნა?)	
I თურმეობითი (რა უქნია?)	

6. დაუბრუნდი ცხრილს და შეასრულე მოცემული მითითებები.

ა. გაუსვი ქვეშ ხაზი ვინიანი 1 ზმნებს, წაიკითხე და შეამოწმე.
ბ. ჩაწერე ფრჩხილებში მოცემული საწყისი სათანადო ფორმით და წაიკითხე.

1. *დიქტორმა ამინდის პროგნოზი ____________________ (გამოცხდება).*
2. *ეს მას არ ჩაუდენია, სიმართლეს ____________________ (თქმა).*
3. *ამ ფაქტის შესახებ დედაჩემისთვის ვიღაცას ____________________ (თქმა).*
4. *მასწავლებელს ხვალისთვის არაფერი ____________________ (დავალება) ჩვენთვის.*
5. *ჩემს დას ძალიან უყვარს ხატვა. ის ბევრს ____________________ (ხატვა).*

გ. მოძებნე სათანადო ფორმა კონტექსტის მიხედვით და ჩაწერე გამოტოვებულ ადგილას. წაიკითხე და შეადარე სხვების ნაწერებს. შეამოწმე ენობრივი სისწორე.

1. *დედამ შვილს სახლის დალაგება ____________________.*
2. *როგორც ვიცი, გიორგი თურმე მარტო ____________________ სახლში.*
3. *ჩემს ძმას არ ____________________ და ისე დაწოლილა.*
4. *გუშინ ____________________ ნანამ ეს პორტრეტი.*
5. *მამაჩემი ყოველთვის 7 საათზე ____________________ და სამსახურში 8 საათზე ____________________.*
6. *როგორც მითხრეს, ეს წერილი ანას არ ____________________.*
7. *ლელა ჩუმად ____________________ და ისე ____________________ სახლში, რომ არავისთვის არაფერი ____________________.*

დ. გადაიყვანე ცხრილში (გვ. 137, დავალება № 5) მოცემული ფორმები პირველ პირში, შეავსე ცხრილი და წაიკითხე.

აწმყო (რას ვშვრები?)	
წყვეტილი (რა ვქენი?)	
I თურმეობითი (რა მიქნია?)	

1. დაუბრუნდი კონრად დიპელს და მოცემული ზმნების გამოყენებით შეადგინე წინადადებები. წაიკითხე და შეადარე სხვების ვარიანტებს. მასწავლებლის დახმარებით დააზუსტე ფორმათა სისწორე.

ა. რქმევია: ______

ბ. ყოფილა: ______

გ. დაბადებულა: ______

დ. გაუკეთებია: ______

ე. დაუმთავრებია: ______

ვ. დაუჩემებია: ______

ზ. გადაუწყვეტია: ______

თ. ამოსულა: ______

ი. ჩაუტარებია: ______

კ. აფეთქებულა: ______

ლ. ქცეულა: ______

2. გამოიყენე I თურმეობითი და 136-ე გვერდზე მოცემული დავალება(№1) და ისაუბრე კონრად დიპელ ფონ ფრანკენშტაინის შესახებ.

3. გამოიყენე მოცემული ფორმულები და ჩაწერე ზმნის სწორი ფორმა.

> **შეუძლია (სურს...)** + II კავშირებითი (რა ქნას? – გააკეთოს)
> **შეეძლო (სურდა...)** + II თურმეობითი (რა ექნა? – გაეკეთებინა)

ა. მას შეეძლო, ______ (*გაიქცეს / გაქცეულიყო*).

ბ. მას შეუძლია ______ (*დაიძინოს / დაეძინა*).

გ. ანას უნდა, რომ ______ (*წავიდეს / წასულიყო*).

დ. არ უნდოდა, ასე ______ (*გადაწყვიტოს / გადაეწყვიტა*).

ე. სასურველია, კვლევა მან ______ (*ჩაატაროს / ჩაეტარებინა*).

ვ. სასურველი იყო, სახლში ______ (*დარჩეს / დარჩენილიყო*).

ზ. გადაწყვეტილება სწრაფად უნდა ______ (*მიიღოს / მიეღო*).

თ. ყველაფერს აკეთებს, რომ ______ (*გაიმარჯვოს / გაემარჯვა*).

ი. არ უნდოდა, რომ იქ ______ (*ისწავლოს / ესწავლა*).

4. გაანაწილე მოცემული ფორმები ცხრილში და შეუწყვე პირები.

დახატოს /დაეხატა;	დაეწერა / დაწეროს;
დაეწყო /დაიწყოს;	დაავალოს /დაევალებინა;
წასულიყო /წავიდეს;	გამოაცხადოს /გამოეცხადებინა;
იყოს /ყოფილიყო;	ივახშმოს / ევახშმა;
ეთქვა /თქვას;	დახმარებოდა /დაეხმაროს;
ამდგარიყო /ადგეს;	მოჰყვეს /მოეყოლა;
ააშენოს / აეშენებინა;	ჩაეტარებინა / ჩაატაროს.

II კავშირებითი (რა ქნას?)	
II თურმეობითი (რა ექნა?)	

5. შეცვალე წინადადებები ნიმუშის მიხედვით.

ნიმუში: *შეუძლია, დაწეროს.* *შეეძლო, დაეწერა.*

ა. სურს, დახატოს. ________________
ბ. შეუძლია, წავიდეს. ________________
გ. სასურველია, დაეხმაროს. ________________
დ. უნდა, რომ თქვას. ________________
ე. ურჩევს, რომ გამოაცხადოს. ________________
ვ. შეუძლია, დაავალოს. ________________
ზ. უნდა, რომ იყოს. ________________

6. მოძებნე და გაასწორე მცდარი ფორმები. წაიკითხე და შეადარე სხვების ვარიანტებს. დააზუსტე დავალების სისწორე.

ა. დიპელს უნდოდა, რომ ჩაატაროს ექსპერიმენტები. ბ. ინდირა განდის უნდოდა, რომ ოქსფორდის უნივერსიტეტში ესწავლა. გ. მარი შელის სურს, მეგობრებთან ერთად დაესვენა. დ. მათ არ უნდოდათ, რომ ამ თემებზე მასთან ესაუბრათ. ე. სასურველი იყო, ამის შესახებ ხმამაღლა განაცხადოს. ვ. მას არ შეუძლია, რომ ეს წიგნი ეყიდა. ზ. მას არ უნდა, რომ დაეტოვებინა იქაურობა.	

1. წაიკითხე და განავრცე დამატებითი ინფორმაციით წიგნის დახმარებით.

I. ძმები გრიმები სოფელს ესტუმრნენ.

როგორი ძმები? ____________________

რომელ სოფელს? ____________________

როდის ესტუმრნენ? ____________________-

რისთვის ესტუმრნენ? ____________________

II. ციხესიმაგრეში ამბები ხდებოდა.

რომელ ციხესიმაგრეში? ____________________

როგორი ამბები? ____________________

III. კვამლი ამოდის.

საიდან ამოდის? ____________________

როგორი კვამლი? ____________________-

როდის ამოდის? ____________________

2. შეასრულე მსგავსი დავალება მოცემულ წინადადებებზე და გააცანით ერთმანეთს. შეადარე, ვინ რა დამატებითი ინფორმაციით შეავსო წინადადებები.

I. ექსპერიმენტებს ატარებს.

____

____

____

II. გადაწყვიტა და დაიწყო.

____

____

____

____

____

III. აფეთქებამ ნანგრევებად აქცია.

____

____

____

____

3. მოძებნე ტექსტში მსგავსი მნიშვნელობის სიტყვები და ამოწერე.

ა. უსულო სხეული, ____________, ____________

ბ. შემაძრწუნებელი, ____________, ____________, ____________

გ. უცნაური, უჩვეულო, საკვირველი, ____________

4. რომელი მნიშვნელობით არის ხაზგასმული სიტყვა წინადადებაში ნახმარი? შემოხაზე სწორი ვარიანტი კონტექსტის მიხედვით.

ა. ბაირონმა მეგობრებს ერთგვარი ფანტასტიკური ლიტერატურული შეჯიბრების მოწყობა შესთავაზა.

1. ერთმანეთის მსგავსი, ერთნაირი;
2. გარკვეული ხასიათის, თავისებური;
3. არც თუ ისე დიდი, უმნიშვნელო.

ბ. გადაუღებელი წვიმა სახლიდან გარეთ გასვლის საშუალებას არ გვაძლევდა.

1. მოქმედების სახეობა, ხერხი. გზა რამის მისაღწევად;
2. იარაღი (საგანი, მოწყობილობა) რაიმე მოქმედების განსახორციელებლად;
3. მკურნალობისთვის საჭირო რამ, წამალი;
4. შესაძლებლობა, პირობა რამის განსახორციელებლად.

გ. გართობის ძირითადი საშუალება ტბაზე ნავით სეირნობა და ბუხართან ღამის საუბრები იყო.

1. მოქმედების სახეობა, ხერხი. გზა რამის მისაღწევად;
2. იარაღი (საგანი, მოწყობილობა) რაიმე მოქმედების განსახორციელებლად;
3. მკურნალობისთვის საჭირო რამ, წამალი;
4. შესაძლებლობა, პირობა რამის განსახორციელებლად.

5. განმარტე ხაზგასმული სიტყვები და გააცანი კლასელებს.

ა. ასე დაიბადა საყოველთაოდ ცნობილი წიგნი. ______________________

ბ. ზაფხული ნესტიანი და ცივი იყო. ______________________

გ. წიგნის მიხედვით არაერთი ფილმი გადაიღეს. ______________________

დ. მან გადაწყვიტა, თხზულება დილით სალ გონებაზე დაეწერა. ______________________

ე. სიზმარში ნანახმა მერის შიშის ზარი დასცა. ______________________

6. დაუბრუნდი მერი შელის სიზმარს და ამოწერე ტექსტიდან, რა იყო:

ა. შემზარავი? ______________________

ბ. საშინელი? ______________________

გ. ამაზრზენი? ______________________

დ. გულისამრევი? ______________________

7. გადახაზე ზედმეტი სიტყვა.

ა. შემზარავი შემაძრწუნებელი საზარელი ცუდი საშინელი

ბ. გულისამრევი საზიზღარი საშიში

1. მოძებნე და გაასწორე ენობრივი შეცდომები.

ა. წიგნი ეხება ფრანკენშტაინისა და მის მიერ შექმნილი მონსტრის შესახებ.	______ ______
ბ. მე ძალიან მიყვარს ფანტასტიური ჟანრის ფილმები.	______ ______
გ. შელი მეგობრების ერთად ჟენევის ტბასთან ახლოს ისვენებდა.	______ ______
დ. ისინი ტბაზე ნავით ისეირნეს და ბუხართან ისაუბრეს.	______ ______
ე. მერი შელიმ სიზმარში საშინელი სანახაობა ნახა.	______ ______
ვ. სიზმარში ნანახმა მას შიშის ზარი დაარტყა.	______ ______

3. ძველი და ახალი თბილისი

2. გაიხსენე და შემოხაზე სწორი ინფორმაცია. გაასწორე მცდარი ინფორმაცია მეწყვილესთან ერთად და გააცანი კლასელებს. 🎧 მოისმინე თავიდან და შეამოწმე დავალება.

I.

ა. აბანოთუბანი თბილისის უძველესი უბანია.
ბ. აბანოთუბანი იწყება გორგასლის მოედნიდან.
გ. აბანოთუბანი ცნობილია გოგირდოვანი ცხელი წყაროებით.
დ. აბანოების დიდი ნაწილი გერმანული არქიტექტურის ნიმუშს წარმოადგენს.

1. ______________________________
2. ______________________________

II.

ა. ნარიყალა თბილისის მთავარი სასახლეა.
ბ. „მეფის სასახლე“ იქ XVII ს-დან არსებობს.
გ. XIX ს-ის 20-იან წლებში მიწისძვრამ ციხის მთავარი კოშკი დააზიანა.
დ. შუა საუკუნეებში ციხის ერთ-ერთ კოშკში ობსერვატორია ფუნქციონირებდა.

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________

III.

ე. ნარიყალის ციხე სხვადასხვა სახელითაა ცნობილი.
ვ. ნარიყალა თავდაპირველად ციხე-კოშკის ყველაზე მაღალ ნაწილს ეწოდებოდა.
ზ. სიტყვა „ნარიყალა“ სპარსულად „დედა ციხეს“ ნიშნავს.
თ. მონღოლები მას „მთავარ ციხეს“ უწოდებდნენ.

1. ______________________________
2. ______________________________

3. მოძებნე და გაასწორე ენობრივი შეცდომები.

ა. აბანოთუბანი თბილისის ძალიან უძველესი ნაწილია. ბ. შედარებით უდიდესი დარბაზები მარმარილოთია მოპირკეთებული. გ. აბანოების უდიდეს ნაწილს ირანის არქიტექტურის კვალი ატყვია. დ. დარბაზები სპეციალური ფარნებით ნათდებიან. ე. შუა საუკუნეებში ნარიყალას ქვემო ეზოში ეკლესია იდგა. ვ. ნარიყალა ციხე-კოშკის ყველაზე უმაღლეს ნაწილს ეწოდებოდა.	

1. **შეასრულე წიგნში მოცემული მე-6 დავალება (გვ. 89). ამოწერე ტექსტიდან წინადადებები, რომლებიც მოცემული ინფორმაციების უზუსტობებს დაასაბუთებს და წაიკითხე.**

ა. ძველ თბილისში იშვიათობას წარმოადგენდა ბანიანი სახლები.

საიდან ჩანს? ______________________________

____

ბ. თბილისში არსებული ბანიანი სახლების შესახებ ინფორმაცია მხოლოდ ფოტოებმა შემოგვინახა.

საიდან ჩანს? ______________________________

____

გ. ძველ თბილისში ქალები იშვიათად სხდებოდნენ ბანზე.

საიდან ჩანს? ______________________________

____

დ. აივნები თბილისში ევროპული სტილის შემოსვლის შემდეგ გაჩნდა.

საიდან ჩანს? ______________________________

____

2. **უპასუხე შეკითხვებს ტექსტის მიხედვით (მოსწ. წიგნი, გვ.89).**

ა. რას წარმოადგენდა ბანიანი სახლის სახურავის სამშენებლო მასალა? ____________

ბ. რა ფერის აივნები ჰქონდა ძველ თბილისში სახლებს? ______________________

გ. რა ხდებოდა ამ აივნებზე საღამოობით? ______________________

დ. ვის უწოდებდნენ „ხათუნებს“? ______________________

3. **წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ვარიანტი. შეამოწმე პასუხები წიგნის დახმარებით.**

ა. მე-19 საუკუნის დასაწყისში თბილისი უფრო აზიური ქალაქი იყო, ვიდრე:

1. მე-18 საუკუნის ბოლოს;
2. საქართველოს სხვა ქალაქი;
3. ევროპული.

ბ. ე.წ. თბილისური საცხოვრებელი სახლის მთავარი არქიტექტურული მახასიათებელი იყო:

1. მთელ სიგრძეზე მიშენებული ორნამენტებიანი ხის აივანი;
2. აივანი, რომელიც ეზოს გადაჰყურებდა;
3. აივანი, რომელიც ქუჩაზე გადიოდა.

4. დააკავშირე ერთმანეთთან და შეადგინე წინადადებები მათი გამოყენებით.

მოკირწყლული	სახლები
გადმოკიდებული	ქუჩები
შეფენილი	აივნები

ა. ______________________________

ბ. ______________________________

გ. ______________________________

5. წაიკითხე განმარტებები, მოძებნე მისი შესატყვისი ტექსტში (მოსწ. წიგნი, გვ.90 , დავ. №3) და ჩაწერე. წაიკითხე და შემოხაზე, რომელი მნიშვნელობით არის ეს სიტყვა ტექსტში ნახმარი.

ა. ______________________ არის:

1. ჯაჭვივით ერთმანეთში ჩაწნული ყვავილები, ფოთლები ან ტოტები, რომლებითაც რთავენ შენობებს, ოთახებს;
2. ამ სახის ორნამენტი.

ბ. ______________________ არის:

1. ლითონის თავსაბურავი მეომრისა;
2. ტყავის ან სხვა მასალის სპეციალური თავსაბურავი, რომელსაც ხმარობენ მფრინავები, მოტოციკლისტი სპორტსმენები და სხვა.

გ. ______________________ არის:

1. მერცხლის ბუდე;
2. სხვენიდან სახურავზე გასასვლელი ფანჯარა.

დ. ______________________ არის:

1. ფრინველის ან მწერის საფრენი ორგანო;
2. თვითმფრინავის ნაწილი, რომელიც ჰაერში იჭერს მას;
3. მთის ან კლდის გვერდი, ფერდობი;
4. შენობის, მოედნის მარჯვენა ან მარცხენა მხარე.

6. წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

მანსარდი არის:

ა. შემინული ოთახი;

ბ. ოთახად გაკეთებული სხვენი;

გ. სახლის ბოლო სართული.

7. აირჩიე და ჩაწერე შესაფერისი ვარიანტი.

ა. შენობის არქიტექტურა მაღალი ______________________ (*ღირსებით / სილამაზით / მხატვრულობით*) გამოირჩევა.

ბ. ეს სამსართულიანი ნაგებობა მანსარდით არის ______________________- (*დახურული / გადახურული / დამთავრებული*).

გ. შენობის მარცხენა ______________________ (ადგილას / ნაწილში / ფრთაში) მოწყობილი იყო თეატრი.

1. **გამოიყენე ინფორმაცია, შეადგინე მოკლე საინფორმაციო ტექსტი. ყურადღება მიაქციე ფორმათა სიზუსტეს. სიტყვების მინიმალური რაოდენობა – 70.**

მდებარეობა – თბილისის ერთ-ერთი ძველი უბანი, მტკვრის მარცხენა სანაპირო, კარგარეთელის (ყოფილი ბაღის ქუჩა) ქ. №6.
აშენების თარიღი – 1895 წელი
არქიტექტორი – პოლ შტერნი
სასახლის ფუნქცია – საქ. თეატრის, კინოს, მუსიკისა და ქორეოგრაფიის სახელმწიფო მუზეუმი
არქიტექტურული სტილი – ციხე-დარბაზის ტიპის ნაგებობა. ისლამური გოთიკის ნიმუში. ერთდროულად, აღმოსავლეთისა და დასავლეთის არქიტექტურის ტრადიციები – ჩუქურთმები და ორნამენტები ევროპულია, შენობის საერთო აგებულება კი – აზიური.
შენობის დეტალები – აქვს ღია ტერასა, ქვის მოაჯირიანი კიბე, სამსართულიანი კოშკი ციცაბო სახურავითა და საიდუმლო ოთახით. მთავარ ბასტიონზე – საათი და გერბი. გერბზე – მითიური ცხოველი მონოცეროზი – თეთრი ცხენი შუბლზე დიდი რქით.

2. მეწყვილეებმა ერთმანეთს გაუცვალეთ ნაწერები და გაასწორეთ მოცემული კრიტერიუმების მიხედვით.

1. დაცულია თუ არა სიტყვათა რაოდენობის ქვედა ზღვარი;
2. გადმოსცემს თუ არა ყველა საჭირო ინფორმაციას (თუ – არა, მიუთითე, რომელი აკლია);
3. თანმიმდევრულად გადმოსცემს თუ არა ინფორმაციას (თუ – არა, მიუთითე კონკრეტულად);
4. გასაგებია თუ არა მოცემული ინფორმაცია (თუ – არა, მიუთითე, რომელი ადგილია გაუგებარი).
5. გამართულია თუ არა ენობრივად (თუ – არა, ამოწერე შეცდომები და გვერდით მიუწერე სწორი ფორმები).

შეცდომაა!	უნდა იყოს!

3. გაასწორე შეცდომები, რომლებსაც ეთანხმები და წაიკითხე. დააზუსტე ნაწერი მასწავლებელთან ერთად.

4. ამოწერე შესაბამისი ინფორმაცია ტექსტიდან (მოსწ. წიგნი, გვ.91) და გააცანი კლასელებს. იმუშავე მეწყვილესთან ერთად.

გადმოსახლების დრო: ____________

ადგილი: ____________

რაოდენობა:

XIX ს-ის ბოლოს: ____________

ბოლო მონაცემებით: ____________

ქართველი გერმანელები

ოჯახის წევრთა ფუნქციები და საქმიანობა.

მამა: ____________

დედა: ____________

ბავშვები: ____________

1. **გამოიყენე წინა დავალება და შეადგინე კითხვები.**

ნიმუში: რას საქმიანობდა დედა? / ვინ უვლიდა ბავშვებს და ა.შ.?

2. **დაუსვით თქვენი შეკითხვები ერთმანეთს და უპასუხეთ.**

3. **დაუბრუნდი ტექსტს და შეავსე ცხრილი ძირითადი ინფორმაციით.**

გერმანული დასახლება	გერმანული სახლი	გერმანელთა საქმიანობა

4. გამოიყენე ცხრილში მოცემული ინფორმაცია და უპასუხე შეკითხვებს. არასრული ინ-ფორმაციის შემთხვევაში, პასუხი მოიძიე წიგნში.

ა. რით განსხვავდებოდა ღარიბული და შეძლებული დასახლებები ერთმანეთისაგან? ______

ბ. როგორი სახლები ჰქონდათ გერმანელებს თავიანთ სამშობლოში? ______

გ. რით იყო საინტერესო გერმანული დასახლებების დაგეგმარება? ______

დ. რა ითვლება საგანმანათლებლო კერად? ______

ე. რომელი გერმანელების ძირითადი საქმიანობა იყო ხელოსნობა? ______

ვ. საიდან ჩანს, რომ ისინი, აგრეთვე, იყვნენ:

1. მებაღეები? ______
2. არქიტექტორები? ______
3. ფარმაცევტები? ______
4. საზოგადო მოღვაწეები? ______
5. ხელოვანები? ______

5. გამოიყენე ყველა ინფორმაცია და ისაუბრე ქართველი გერმანელების შესახებ კონკ-რეტულ თემაზე:

- საცხოვრებელი გარემო;
- გერმანული სახლების არქიტექტურა;
- გერმანელთა ყოფა;
- საზოგადოებრივი მოღვაწეობა.

6. გაიხსენე ინფორმაცია სასახლის შესახებ და შეასრულე დავალებები.

I. <u>მონიშნე ცხრილში სათანადო უჯრა.</u>

	სწორია	არ არის სწორი	არ ჩანს ტექსტში
ა. პოლ შტერნმა ფრანც ტიტელის ქალიშვილის დაკვეთა შეასრულა.			
ბ. პროექტი უცვლელად განხორციელდა.			
გ. ემილი საქართველოში რამდენიმე წელი ცხოვრობდა.			
დ. ტიტელი აღფრთოვანებული იყო შტერნის პროექტით.			
ე. პრინცი მიურატი დადიანების შორეული ნათესავი იყო.			
ვ. ანდრია დადიანი სერიოზულად იყო გატაცებული ჭადრაკით.			

II. გაასწორე მცდარი ინფორმაცია და გააცანი კლასელებს. შეადარეთ ერთმანეთის ნაწერები.

ა. ______________________________

ბ. ______________________________

III. მოისმინე თავიდან და შეამოწმე შენი დავალება.

IV. აირჩიე სწორი ვარიანტი და ჩაწერე გამოტოვებულ ადგილას.

ა. 1895 წელს თბილისში აშენებული სასახლე 1989 წელს მუზეუმად ____________ ________ (*შეიცვალა / გადაკეთდა / გახდა*).

ბ. ამ ტერიტორიის დიდი ______________ (*მხარე / სივრცე / ნაწილი*) ფრანც ტიტელს ________________ (*ეკუთვნოდა / ჰქონდა / ფლობდა*).

გ. პოლ შტერნის პროექტმა სახეცვლილება ______________ (*გამოიწვია / მიიღო / განიცადა*).

დ. ანდრია დადიანი მსოფლიოში ______________ (*ცნობადი / ცნობილი / ნაცნობი*) მოჭადრაკე იყო.

1. დაუბრუნდი მე-3 დავალებაში მოცემულ ტექსტს (მოსწ. წიგნი, გვ.94) და უპასუხე შეკითხვებს.

ა. დააკონკრეტე, რომელ საუკუნეზეა ტექსტში საუბარი? ______________

ბ. განმარტე, რას ნიშნავს ფრაზა – „ხმები დადიოდა“? ______________

გ. რამდენჯერ ნახეს ქალის ლანდი თბილისელებმა? ______________

დ. განმარტე, რას ნიშნავს: „იდუმალებით მოცული ისტორია“? ______________

____

2. დაუბრუნდი სასახლის გარშემო მოცემულ I ისტორიას (მოსწ. წიგნი, გვ.95) და შეასრულე მითითებები.

I. უპასუხე შეკითხვებს.

ა. რას ეხება ეს ისტორია? ______________

ბ. ვინ არიან ამ ისტორიის მონაწილენი? ______________

____

გ. ვინ არის მთხრობელი? ჩანს თუ არა ის, ვინც ამ ამბავს ჰყვება? ______________

დ. საიდან იცის მთხრობელმა ეს ისტორია? ამოწერე ფრაზები, რომლებიც ამაზე მიუთითებს.

1. ______________________________
2. ______________________________

ე. როგორ ფიქრობ, ერთი და იგივე პირია თუ არა ამბის მთხრობელი და ამ ისტორიის წყარო?

II. გამოიყენე კონტექსტი და შეავსე მოცემული ცხრილი.

	ჩაწერე, რომელი მწკრივია	შეუწყვე პირები	მიუთითე S და O
უცხოვრია			
შეჰყვარებია			
მდგარა			
დაენახა			
შეხვედრიან			
გაუკეთებია			
დანგრეულა			

III. გამოიყენე ცხრილში მოცემული ზმნები და შეავსე წინადადებებში გამოტოვებული ადგილები.

ა. მიურატი საათობით _______________ აივანზე.

ბ. მას უნდოდა, რომ თავისი სატრფო _______________.

გ. მოზაიკიან სახლში ციციშვილის ქალს _______________.

დ. მიურატს ძალიან _______________ ის ქალი.

ე. მოგვიანებით მიურატის გაკეთებული ფანჩატური _______________.

ვ. მიურატი და ციციშვილის ქალი ფანჩატურის ადგილას _______________ _______ ერთმანეთს.

ზ. ეს ფანჩატური მიურატს _______________ამ ადგილზე.

IV. დაუბრუნდი წინადადებებს და შემოხაზე ის წინადადება, რომელშიც საუბარია შესასრულებელ მოქმედებაზე. მიუთითე, რომელი მწკრივის ფორმა გამოხატავს ამგვარ მოქმედებას.

3. დაუბრუნდი სასახლის გარშემო მოცემულ II ისტორიას (გვ. 95) და შეასრულე დავალებები.

I. უპასუხე შეკითხვებს.

ა. რას ეხება ეს ისტორია? ____

ბ. ვინ არიან ამ ისტორიის მონაწილენი? ____

გ. არის თუ არა I და II ისტორიების მთხრობელი ერთი და იგივე პირი? _________

დ. რას ეყრდნობა მთხრობელი? ამოწერე ფრაზები, რომლებიც შენს პასუხს დაასაბუთებს.

1. ____________________
2. ____________________
3. ____________________

II. გაიხსენე ტექსტი და მოცემული სიტყვების გამოყენებით აღადგინე კონტექსტი. ჩაწერე ცხრილის I სვეტში: როგორ გახსოვს?

	როგორ გახსოვს შენ?	როგორ არის ტექსტში?
უკავშირდება		
გამართულ წვეულებაზე		
მოიხიბლა		
მიუგზავნია		
გაგიჟებულ დადიანს		
თანხა წაუგია		
მოუთხოვია		
შეუთავაზებია		
გულის მოსაგებად		
ქორწილი		
შეეძინათ		

III. გამოიყენე ტექსტი და შეავსე ცხრილის II სვეტი. შეადარე ეს წინადადებები ერთმანეთს და დაასახელე, რა დაემთხვა და რა – არა.

IV. შეავსე მოცემული ცხრილი.

	ჩაწერე, რომელი მწკრივია	შეუწყვე პირები	მიუთითე S და O
უკავშირდება			
მოიხიბლა			
მიუგზავნია			
გაუჩერებიათ			
დაგიჯდება			
მოუთხოვია			
მისულა			
უთქვამს			
გადაუხადე			
გქონდეს			
ააგო			

V. გამოიყენე ცხრილში მოცემული ზმნები და შეავსე წინადადებებში გამოტოვებული ადგილები.

ა. ოლდენბურგს დადიანისთვის ცოლთან გაყრა ______________________________.

ბ. დადიანთან კაცი ____________________________, ცოლს გაშორდიო.

გ. ფული ვისაც _______________________, საქმეც მასთან _______________________ __________, - უთხრა მას აგრაფინამ.

დ. ეს ისტორია აგრაფინა ჯაფარიძესა და პრინც ოლდენბურგს ____________________ ____.

ე. პრინცმა ეს ულამაზესი სასახლე მისთვის ______________________.

ვ. ოლდენბურგი პირდაპირ _______________________ დადიანთან და _________________ ____.

ზ. გაგიჟებული დადიანი ______________________________, ძვირად _________________ _______________________________ო.

თ. მისი სილამაზით ძალიან __________________________ გერმანელი პრინცი.

1. **თავიდან წაიკითხე ტექსტი და განმარტე ხაზგასმული სიტყვები კონტექსტის მიხედვით. იმუშავე მეწყვილესთან ერთად.**

   ა. ცოლთან გაყრა, განშორება: ______________________________

   ბ. ძვირად დაგიჯდება: ______________________________

   გ. ვალის გადახდა: ______________________________

   დ. ფულის შეთავაზება: ______________________________

   ე. თანხის წაგება: ______________________________

   ვ. გულის მოგება: ______________________________

ტურიზმი

„80 დღე დედამიწის გარშემო"

1. წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ვარიანტი. მოისმინე და შეამოწმე შენი ვარიანტი.

I. როდის გაჩნდა სამეცნიერო ფანტასტიკა, როგორც ჟანრი?

ა. XIX ს-ის მეორე ნახევარში;

ბ. XX ს-ის დასაწყისში;

გ. XX ს-ის ბოლოს.

II. ვის ეკუთვნის თავად ჟანრის სახელწოდება – „სამეცნიერო ფანტასტიკა"?

ა. ამერიკელ მეცნიერსა და საზოგადო მოღვაწეს, ბენჯამინ ფრანკლინს;

ბ. ფრანგ მწერალს, ჟიულ ვერნს;

გ. ამერიკელ მწერალს, ჰიუგო გერნსბერკს;

III. რას ეხება სამეცნიერო ფანტასტიკა?

ა. უცნაურ და არარეალურ სამყაროს;

ბ. მეცნიერულად დასაშვებ შესაძლო მოვლენებს;

გ. წარსულში მომხდარ ნამდვილ ან გამოგონილ ამბებს.

2. გაიხსენე ინფორმაცია ჟიულ ვერნის შესახებ და შეასრულე წიგნის მე-3 დავალება (გვ. 98). გაასწორე ჟიულ ვერნის შესახებ მოცემული მცდარი ინფორმაცია.

ა. ______________________________

____

ბ. ______________________________

____

გ. ______________________________

____

3. თავიდან მოისმინე ჟიულ ვერნის შესახებ და უარყავი ან დაადასტურე ქვემოთ მოცემული ინფორმაცია.

ა. ჟიულ ვერნი არ იცნობდა სამეცნიერო ფანტასტიკურ ჟანრს.

ბ. მას აკადემიური განათლება ჰქონდა მიღებული.

გ. გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ის იურისტად მუშაობდა.

დ. ჟიულ ვერნი არ იცნობდა ალექსანდრე დიუმას.

ე. ის მხოლოდ მხატვრულ ლიტერატურაზე მუშაობდა.

ვ. ის სახმელეთო ტრანსპორტით მოგზაურობდა.

1. დაუბრუნდი წიგნში მოცემულ ინფორმაციას ჟიულ ვერნის შესახებ (გვ.98). მოძებნე მსგავსი მნიშვნელობის სიტყვები და ამოწერე. მიუთითე, რა კონტექსტშია ისინი გამოყენებული.

ა. დამაარსებელი, ____

ბ. დაბეჯითებული, კატეგორიული, ______________________________________

გ. დახმარება, ____________________________________

დ. ღარიბი, ________________________________

2. გაასწორე ენობრივი შეცდომები და წაიკითხე.

ა. ჟიულ ვერნი მამის თხოვნის შემდეგ იურისტი გახდა.
ბ. ის მისი მამის კვალს გაჰყვა.
გ. ჟიულ ვერნის პირველი პროფესია იურისტად გახდომა იყო.
დ. ჟიულ ვერნი სიცოცხლის ბოლომდე მის საკუთარ სახლში ცხოვრობდა.
ე. სიცოცხლის ბოლოს მას 20 ათასი რვეულები ჰქონდა.
ვ. ცხოვრებისათვის ის პარიზიდან ამიენში გადავიდა.
ზ. მშობლების დაუკითხავად ჟიულ ვერნი ინდოეთში წასულ გემზე იუნგად მოეწყო.
თ. ალექსანდრე დიუმას ზეგავლენით მას არჩევანი შეცვალა.
ი. ძალიან უდიდეს დროს თავის ცნობილ კატალოგის შედგენას ახმარდა.
კ. ჟიულ ვერნს სიწყნარეში განმარტოებული ცხოვრება უყვარდა.
ლ. ის სხვადასხვა სფეროებში არსებული სიახლეებსა და მის მოსაზრებებს რვეულში ინიშნავდა.

3. დაალაგე თანამიმდევრულად ისე, რომ გამართული წინადადებები მიიღო და წაიკითხე.

ა. პარიზი მოსული მან შემდეგ პოპულარობის უცებ დატოვა

____

ბ. მოგზაურობა ოცნება ჟიულ ვერნმა დაიწყო და ბავშვობის აიხდინა

____

გ. შეაცვლევინა სიყვარულმა არჩევანი ლიტერატურის მოგვიანებით მას

____

დ. ის მოგზაურობაზე ბავშვობიდან ოცნებობდა შორეულ

____

4. შეავსე გამოტოვებული ადგილები და წაიკითხე. შეასრულე მოცემული მითითებები.

I. ის დილის 5 საათ_______ საღამოს 7 საათ________ მუშაობდა. შესვენების ___________ კი ჩაისა და ორცხობილას მიირთმევდა ხოლმე.

II. ის დილის 10 საათ_______ იწყებდა მუშაობას და გვიან ღამ_________ მუშაობდა. ისვენებდა ორ_________ და ისიც მცირე _____________. შესვენებ__________ სეირნობდა ბაღში და იქვე, ფანჩატურში, მიირთმევდა ხოლმე ჩაისა და ორცხობილას.

III. ის დილ_______ გვიან იღვიძებდა. სამუშაო______ შუადღისას ჯდებოდა და შუაღამე____ თავაუღებლად მუშაობდა.

ა. დაუბრუნდი ტექსტებს. შენი აზრით, როგორი დატვირთვით მუშაობდა ჟიულ ვერნი? შემოხაზე სწორი ვარიანტი და დაასაბუთე, რატომ ფიქრობ ასე.

ბ. მოისმინე და შეამოწმე შენი ვერსია.

5. წაიკითხე და უპასუხე შეკითხვებს.

ერთ დღეს პარიზის ერთ-ერთ კაფეში ჟიულ ვერნი პრესას ეცნობოდა. გაზეთი აშუქებდა მთელი მსოფლიოს მასშტაბით არსებულ ტექნოლოგიურ ნოვაციებს – 1869 წელს დასრულდა პირველი ტრანსკონტინენტური რკინიგზის მშენებლობა ამერიკაში. ამავე წელს გაიხსნა სუეცის არხი. 1870 წელს ფართოდ გაიშალა სარკინიგზო ქსელი ინდოეთის ვრცელ ტერიტორიაზე; სწორედ ამ ინფორმაციების კითხვისას მოუვიდა ჟიულ ვერნს თავში ახალი წიგნის დაწერის იდეა. ეს წიგნი იყო „80 დღე დედამიწის გარშემო“, რომელშიც აღწერილია მთავარი პერსონაჟების – მისტერ ფოგის, მისი ფრანგი მსახურის, პასპარტუსა და მათი მეგობრების საოცარი და ხიფათით სავსე მოგზაურობა დედამიწის გარშემო. წიგნი პირველად 1873 წელს გამოიცა.

ა. რა არის ტექსტის მთავარი თემა? ____

____

ბ. რომელი წინადადება გამოხატავს მთავარ სათქმელს? __________________________

____

გ. კიდევ რის შესახებ იძლევა ტექსტი ინფორმაციას?

1. ____
2. ____
3. ____

დ. რა არის წიგნში – „80 დღე დედამიწის გარშემო“ – გადმოცემული?

ე. ვინ არიან წიგნის მთავარი პერსონაჟები?

ვ. რა შეემთხვათ მათ მოგზაურობისას?

ზ. წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

I. რას ეცნობოდა ჟიულ ვერნი?

1. ტექნოლოგიურ სტატიებს;
2. ტექნოლოგიურ სიახლეებს;
3. ტექნოლოგიურ გამოგონებებს.

II. რას ნიშნავს „ტრანსკონტინენტური“?

1. მთელი კონტინენტის გადამკვეთი;
2. სხვადასხვა კონტინენტის შემაერთებელი;
3. კონტინენტისთვის განკუთვნილი.

1. **დაშალე მოცემული სიტყვები ნიმუშის მიხედვით და შეასრულე დავალებები.**

ნიმუში: კეთილშობილური: *კეთილი , შობილი*

ა. კბილებჩაწიკწიკებული: ____________________________

ბ. ფერმკრთალი: ____________________________

გ. შუბლგადატკეცილი: ____________________________

დ. მამაკაცი: ____________________________

ე. გულცივი: ____________________________

ვ. გულდახურული: ____________________________

ზ. ქველმოქმედი: ____________________________

თ. ცისფერთვალა: ____________________________

ი. მხარბეჭიანი: ____________________________

კ. ტანმაღალი: ____________________________

ლ. ყველგანმძრომი: ____________________________

მ. ტანვარჯიში: ____________________________

2. **წაიკითხე განმარტება, დააკავშირე შესაბამის რთულ სიტყვასთან და მიუწერე.**

ა. გაფითრებული სახის მქონე, ____________________

ბ. ვინც თავის აზრებს, განცდებს არავის უზიარებს, ____________________

გ. ვისაც არაფერი აწუხებს; ვისზეც არაფერი მოქმედებს, ____________________

დ. სპორტის სახეობა, რომელიც ადამიანის ფიზიკურ განვითარებასა და მის გაჯანსაღებას უწყობს ხელს. ____________________

I. დაუბრუნდი რთულ სიტყვებს და დააჯგუფე ისინი მოცემული ნიშნის მიხედვით.

ა. მიუთითებენ გარეგნობაზე: ____________________________

____

____

____

ბ. მიუთითებენ თვისებაზე, ხასიათზე: ____________________________

____

____

____

გ. ამოწერე, რომელიც არცერთს არ მიეკუთვნება: ____________________________

____

____

II. გამოიყენე მოცემული სიტყვები და შეავსე წინადადებებში გამოტოვებული ადგილები კონტექსტის მიხედვით.

ა. ყოველთვის მაღიზიანებდა მისი გულგრილობა. ძალიან ______________________ ადამიანია.

ბ. არ მომწონს მისი სახე, ძალიან ______________________ა.

გ. ჩემი ძმა არასოდეს ყოფილა სტომატოლოგთან. ის ______________________ ______ ბიჭია.

დ. ის ყველაფერს აკეთებს სხვებისთვის, ნამდვილი ______________________ა.

3. ამოწერე მსგავსი მნიშვნელობის სიტყვები ტექსტიდან (მოსწ. წიგნი, გვ. 99).

ა. სახის გამომეტყველება; შესახედაობა; გარეგნობა, ______________________

ბ. მიმზიდველი, ______________________

გ. მოხერხებული, ______________________

დ. კეთილსინდისიერი, მართალი, წესიერი, ______________________

4. გამოიყენე კონტექსტი და განმარტე შენი სიტყვებით.

რას ნიშნავს:

ა. ტიპური? ______________________

ბ. იდუმალებით მოცული? ______________________

გ. სულით ხორცამდე? ______________________

დ. ყველგანმძრომი? ______________________

5. დაასაბუთე ტექსტის (იქვე, გვ. 99) მიხედვით.

საიდან ჩანს, რომ:

ა. ფილეას ფოგს არასოდეს არსად აგვიანდებოდა და არც არასოდეს ჩქარობდა.

ბ. ის მარტოსული ადამიანი იყო.

გ. მისი ცხოვრება იდუმალებით იყო მოცული.

დ. პასპარტუ საკუთარ სახელს ამართლებდა.

1. შეავსე ცხრილი ტექსტზე დაყრდნობით და გააცანი კლასელებს.

	ფილეას ფოგი	პასპარტუ
პირადი მონაცემები		
საქმიანობა		
გარეგნობა		
ხასიათის თვისებები		

2. გამოიყენე წინა დავალება და შეასრულე მოცემული მითითებები.

- დაუსვით ერთმანეთს შეკითხვები ფილეას ფოგისა და პასპარტუს შესახებ.
- ისაუბრე მათ შესახებ.
- დაუბრუნდი მათს ხასიათსა და თვისებებს. რა მიგაჩნია დადებითად და რა – უარყოფითად? დაასაბუთე შენი პოზიცია.

3. გამოიყენე წიგნში მოცემული სურათიც (გვ. 100) და მონიშნე, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია არასწორი და გაასწორე. გააცანით ერთმანეთს თქვენი ნაწერები და შეადარე.

ა. მოგზაურობა დაიწყეს ლონდონიდან.
ბ. პირველი ტრანსპორტი, რომელიც გამოიყენეს, იყო მატარებელი.
გ. სუეცის არხის გავლით ჩავიდნენ ბომბეიში.
დ. ბომბეიდან გეზი სინგაპურისაკენ აიღეს.
ე. ბომბეიდან კალკუტამდე ნახევარი გზა აქლემით გაიარეს.
ვ. შანხაიში ისინი ჰონგ–კონგიდან აღმოჩნდნენ.
ზ. ამერიკაში ისინი კატერით ჩავიდნენ.
თ. სან-ფრანცისკოდან ნიუ-იორკამდე ორი ტრანსპორტი გამოიცვალეს.
ი. ინგლისამდე გემით მივიდნენ, დანიშნულების ადგილზე კი ეტლით ჩავიდნენ.

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________

4. მოძებნე ფილეას ფოგისა და მისი მეგობრების მარშრუტი რუკაზე.

5. წაიკითხე და დააზუსტე მე-3 დავალების სისწორე. მოძებნე ტექსტში დაშვებული ენობრივი შეცდომები და გაუსვი ხაზი. გაასწორე შეცდომები მეორე სვეტში, სტრიქონის გასწვრივ და წაიკითხე.

	შეცდომების გასწორება
მათ გაიარეს იტალია, ხმელთაშუა ზღვა და სუეცის არხით მიხვდნენ მეწამულ, ანუ წითელს ზღვაში. შემდეგ ბენგალის სრუტის გავლით ისინი ბომბეიში ჩავიდნენ. ჩაჯდნენ მატარებელში და გეზი კალკუტაში აიღეს. შუა გზაში იძულებული გახდნენ, სპილოს დაუხმარებლად გაეგრძელებინათ გზა კალკუტამდე. მიზეზი რკინიგზაში მიმდინარე სარემონტო სამუშაოები იყო. კალკუტაში მისტერ ფოგი და მისი მეგზურები გადაასხდნენ გემზე და სინგაპურისკენ გაემგზავრნენ. სინგაპურიდან ისინი ჰონგ-კონგში, იქიდან კი შანხაიში გავიდნენ. შემდეგ იყო იოკოჰამა, საიდანაც გემით ამერიკის შეერთებულ შტატებში, კერძოდ კი, სანფრანცისკოში მიემგზავრნენ. სან-ფრანცისკოში ჯერ მატარებელით, შემდეგ კი ფრიად უჩვეულო ტრანსპორტით ნიუ-იორკს მიაღწიეს. იქიდან გემით გაემგზავრნენ ინგლისის ქალაქში ლივერპულში. მცირეოდენი გაუ-გებრობის შემდეგ ფოგსი და მისი მეგობარები ლივერპულიდან ლონდონში საჩქარო მატარებლით ჩავიდნენ.	

6. გამოიყენე ტექსტი (მოსწ. წიგნი, გვ. 124) და შეამოწმე შენი ნაწერი.

7. აირჩიე და ჩაწერე, რა არის.

ცნობისმოყვარეობა	ფათერაკი	სანაძლეო

ა. კამათისას ორ მხარეს შორის დადებული პირობა, რომელსაც წაგებული ასრულებს.
____

ბ. ყველაფრის გაგების სურვილი , ______________________

გ. მოულოდნელი უბედური შემთხვევა, ხიფათი, ______________________

8. გაეცანი განმარტებებს და დაასახელე, რომელი მნიშვნელობით არის ნახმარი სიტყვა „წყურვილი“ ფრაზაში:

მისტერ ფოგს სანაძლეოს მოგების წყურვილი არ ასვენებდა.

წყურვილი არის:

1. წყლის სმის სურვილი, მოთხოვნილება;
2. (გადატ.) ძლიერი სურვილი.

1. გაიხსენე რეფორმკლუბში გამართული დიალოგი და შეასრულე დავალებები.

I. შემოხაზე, რა აქვს გათვალისწინებული მისტერ ფოგს მოგზაურობისას.

ა. დარი — ე. შტორმი
ბ. ავდარი — ვ. ძარცვა
გ. მიწისძვრები — ზ. ფულის დაკარგვა
დ. ავადმყოფობა — თ. რკინიგზის ხაზის აყრა

II. აირჩიე სწორი ვარიანტი და ჩაწერე გამოტოვებულ ადგილას.

მაშ ასე, დღეს, 1872 წლის 2 ოქტომბერს, ____________________ (*წავალ / გავყვები / გამოვყვები*) მატარებელს და ამავე დარბაზში ____________________ (*მოვალ /ვბრუნდები / მოვბრუნდები / დავბრუნდები*) 21 დეკემბერს, შაბათს, საღამოს 8 საათსა და 45 წუთზე.

III. აღადგინე დიალოგში გამოტოვებული ადგილები.

– ყველაფერი გათვალისწინებულია.
– თეორიულად თქვენ მართალი ____________________, ბატონო ფოგ, მაგრამ პრაქტიკულად...
– ____________________, მისტერ სტიუარტ!
– ასი ათას ფრანკზე ვდებ ____________________, რომ არსებულ პირობებში ასეთი ____________________ შეუძლებელია.
– პირიქით, სავსებით ____________________.
– მაშ, კარგი, აღვასრულოთ იგი!
– ოთხმოც დღეში ____________________ გარშემო?
– დიახ.
– დიდი ____________________!
– როდის?
– ახლავე, ამ ____________________...

IV. თავიდან მოისმინე დიალოგი და შეამოწმე შენი დავალებების სისწორე.

2. გამოიყენე ტექსტები (მოსწ. წიგნი, გვ. 101) და შეავსე მოცემული ცხრილი.

	იოკოჰამა	**ბომბეი**	**სან-ფრანცისკო**
ქალაქის ინფრასტრუქტურა			
ქალაქის ღირსშესანიშნაობები			
ქალაქის მოსახლეობა: ა. ვინ არიან? ბ. როგორ გამოიყურებიან? გ. რა აცვიათ?			
დამატებითი ინფორმაცია			

3. ჩაწერე, რომელ ქალაქებზეა საუბარი.

- ხაზგასმულია წარსულსა და აწმყოს შორის არსებული განსხვავება. ________________
- შედარებულია ქალაქის ევროპული და აზიური ნაწილი. ________________
- მოცემულია ადგილობრივთა კულტურა და ტრადიციები. ________________

4. დაუბრუნდი ტექსტებს და შეასრულე მითითებები.

I ტექსტი:

ა. წაიკითხე განმარტება, მოძებნე ტექსტში, რა არის და ამოწერე.

1. გზა, რომლის ორივე მხარეს ხეებია ჩამწკრივებული. ________________
2. შავი ფერის მტაცებელი ფრინველი. ________________
3. მცენარე, რომლითაც ჭილოფებსა და ქუდებს ქსოვენ. ________________

ბ. საიდან ჩანს, რომ პასპარტუმ წინასწარ არ იცოდა, სად მიდიოდა? ამოწერე სიტყვა, რომელიც ამას მიანიშნებს. ________________

გ. განმარტე, რას ნიშნავს ფრაზა: „ქუჩებს ბოლო არ უჩანდა“? რა იყო, შენი აზრით, ამის მიზეზი? დაასაბუთე შენი პასუხი ტექსტის მიხედვით.

1. ძალიან გრძელი ქუჩა იყო;
2. ქუჩა ხალხით იყო სავსე.

დ. შეავსე ცხრილი და გააცანით ერთმანეთს.

	განმარტე შენი სიტყვებით კონტექსტის მიხედვით.	**მოძებნე ლექსიკონში და ამოწერე.**	**რა ჰქვია მას შენს მშობლიურ ენაზე**
სანდალი			
ქოში			
აბრეშუმი			
შარფი			

II ტექსტი:

ა. განმარტე კონტექსტის მიხედვით და გააცანი კლასელებს. შეადარეთ ერთმანეთის ვერსიები. დააზუსტე მნიშვნელობები მასწავლებლის დახმარებით.

გუშაგი, მცველი – ________________

ცილინდრი – ________________

ჯენტლმენი – ________________

ბ. მოძებნე მსგავსი მნიშვნელობის სიტყვები და ამოწერე.

სურვილი, ________________

რამით მოცული, ________________

1. გაიხსენე ინფორმაცია სურათებზე გამოსახული ადამიანების შესახებ. წაიკითხე წინადადებები და დააკავშირე სურთებთან. ჩაწერე, ვინ არის.

ა. ის ინვალიდის სავარძელზეა მიჯაჭვული. ______________________________

ბ. ის პოლიციის აგენტია. ______________________________

გ. ის მისტერ ფოგის კვალს დაადგა. ______________________________

დ. მას განათლებითა და ქცევით ევროპელად მიიჩნევდნენ. ______________________________

ე. ის მდიდარი ვაჭრის შვილი იყო. ______________________________

ვ. ის დარწმუნებული იყო ფოგის გამარჯვებაში. ______________________________

ზ. მას იმედი ჰქონდა, რომ მისტერ ფოგს ბომბეიში დააპატიმრებდა. ______________________________

თ. ის ეროვნებით ინდოელი იყო. ______________________________

2. წაიკითხე და მოცემული სიტყვები გაანაწილე სწორად.

ქურდი   ქურდობა   ნაქურდალი

სხვისი ნივთის მალულად, ფარულად მითვისება. ______________________________

ის, ვინც სხვის ნივთს ფარულად ითვისებს. ______________________________

სხვისი ნივთი, რომელიც ფარულად მიითვისეს. ______________________________

3. დააკავშირე ერთმანეთთან.

გზა-კვალის →	დადება
თვალყურის	დადგენა
მიზნად	→ აბნევა
სანაძლეოს	აღძვრა
ეჭვის	დასახვა
გამოძიებით	დევნება

4. გამოიყენე წინა დავალება და შეავსე გამოტოვებული ადგილები.

ა. დათომ და გიორგიმ ____________________ დადეს.

ბ. ________________ დადგინდა, რომ ქურდი ტანმაღალი და მხარბეჭიანი უცხოელი იყო.

გ. ქურდმა მოხერხებულად აუბნია პოლიციას ______________________.

დ. ნანამ ________________ დაისახა, წარმატების მისაღწევად ყველაფერი გაეკეთებინა.

ე. მისმა უცნაურმა საქციელმა ბევრი ____________________ აღძრა.

5. გაიხსენე, რამ განაპირობა მისტერ ფოგზე ეჭვის აღძვრა და შეავსე ტექსტში გამოტოვებული ადგილები. შეამოწმე ნაწერი წიგნის დახმარებით.

„ყველას მოაგონდა ფილეას ფოგის ____________________________ მოსილი ყოფა-ცხოვრება, განმარტოებისკენ ________________________________, უეცარი გამგზავრება და ნათელი _________________, რომ ეს პიროვნება, დედამიწის ირგვლივ _______________________________ საბაბით და სულელურ __________________________ ამოფარებული, მიზნად _____________________________ ინგლისის პოლიციის აგენტებისათვის გზა-კვალის __________________________“.

6. მოძებნე ენობრივი შეცდომები და გაასწორე.

ა. მიზნად დადგა დედამიწის გარშემო მოგზაურობა.

ბ. წარმატების მიღწევისათვის ფოგმა ყველაფერი გააკეთა.

გ. ფიქსმა ამ დროში ფოგის დაპატიმრება გადაწყვიტა.

დ. ფიქსი თვალყურის დევნას ახორციელებდა.

ე. გემი ლივერპულის ნავსადგურზე გაჩერდა.

1. ____
2. ____
3. ____
4. ____
5. ____

7. რა მოხდა ირლანდიაში ჩასვლის შემდეგ? დაალაგე მოცემული ინფორმაცია თანამიმდევრულად და გააცანი კლასელებს. გაიხსენე მოსმენილი ინფორმაცია, გამოიყენე წიგნში მოცემული ტექსტი და შეამოწმე შენი დავალება.

ა. მგზავრები ნაპირზე გადავიდნენ. __1__

ბ. ფიქსმა ფოგი დააპატიმრა. ______

გ. ისინი დუბლინში გაემგზავრნენ. ______

დ. ფოგი განთავისუფლდა. ______

ე. ფიქსმა თავი შეიკავა ფოგის დაპატიმრებისაგან. ______

ვ. ფოგი უდანაშაულო აღმოჩნდა. ______

ზ. გემი ლივერპულში ჩავიდა. ______

თ. ფოგმა ჩანაწერი გააკეთა. ______

Done-10_RVEULI _ 165

1. დააკვირდი ქვემოთ მოცემულ ფოტოს და ისაუბრე მის შესახებ.

- რის შესახებ იძლევა ფოტო ინფორმაციას?
- წაიკითხე და დაასახელე, ტრანსპორტის მოცემული სახეობებიდან, რომლებია ფოტოზე გამოსახული.

თვითმფრინავი	მატარებელი	კოსმოსური ხომალდი	გემი	
საჰაერო ბურთი	რაკეტა	მანქანა	მოტოციკლეტი	
იალქნიანი ხომალდი	ნავი	კატერი	მარხილი	ეტლი

- დაუბრუნდი ტრანსპორტის სახეობებს და დაასახელე, რომელია მათგან:

1. საჰაერო 2. სახმელეთო 3. წყლის

2. წაიკითხე ტექსტი, შეავსე გამოტოვებული ადგილები მეწყვილესთან ერთად და შეადარე სხვების ვერსიებს.

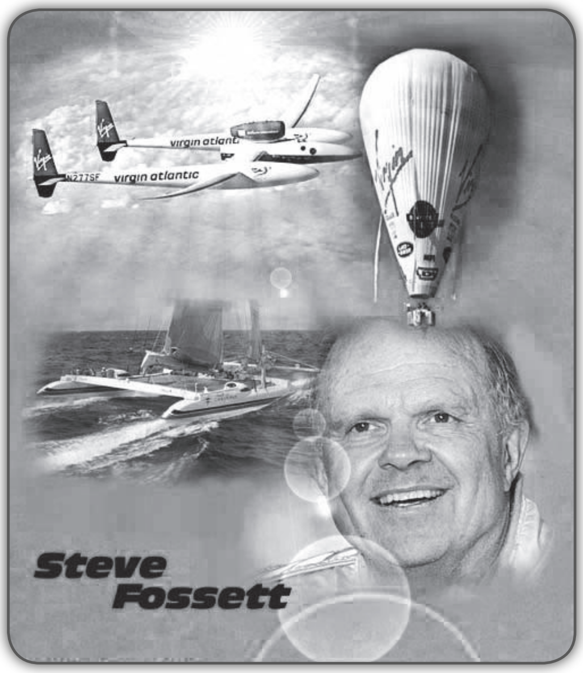

ცნობილი ______________________
მილიონერი და ________________
____ სტივ ფოსეტი პირველი იყო, რომელმაც ______________ წელს სრულიად
მარტომ ________________ ასაკში
13 დღეში ______________________
დედამიწას ____________________
_________________________. 2004
წლის ______________________ მან
კიდევ ერთხელ შემოუფრინა __________
________________, ოღონდ ამჯერად
უკვე __________________________
__________. ამისათვის მას ________ საათი, 2 წუთი და 38 წამი დასჭირდა. ერთი წლის შემდეგ სტივ ფოსეტმა დედამიწის
გარშემო ______________________
____
იმოგზაურა. ამ მოგზაურობას სტივმა ____
______ დღე, 9 საათი და 32 წუთი მოანდომა.

3. **მოისმინე და შეადარე შენს ვერსიას. გაასწორე მცდარი ინფორმაცია და წაიკითხე.**

4. გამოიყენე ტექსტი სტივ ფოსეტის შესახებ და დაასრულე შეკითხვები. წაიკითხე და შეადარე სხვების ვარიანტებს.

ა. ვინ ____?

ბ. სადაური ____?

გ. რა ____?

დ. რამდენი ____________________________, როცა ______________ ____________________?

ე. რამდენ ____?

ვ. რამდენჯერ ____?

ზ. რით ____?

თ. როდის ____?

ი. ვისთან ერთად _______________________________________?

5. დაუსვით ერთმანეთს თქვენი შეკითხვები და უპასუხეთ.

6. სწორად შეარჩიე ზმნები, დაასრულე წინადადებები ტექსტის მიხედვით და წაიკითხე. ყურადღება მიაქციე ენობრივ გამართულობას.

ა. ფოსეტმა დედამიწის გარშემო სამჯერ ____________________.

ბ. მან ორჯერ ______________________ დედამიწას.

გ. ერთხელ ____________________ იალქნიანი ხომალდით.

დ. საჰაერო ბურთით მოგზაურობას სტივმა 13 დღე ________________.

ე. იალქნიანი ხომალდით მოგზაურობისათვის მას 67 საათი ________________.

2. ზღაპრულ ქვეყანაში

1. გაიხსენე ტექსტი სკანდინავიის ქვეყნების შესახებ და მოცემული სიტყვების გამოყენებით აღადგინე კონტექსტი. ჩაწერე ცხრილის I სვეტში: როგორ გახსოვს?

	როგორ გახსოვს შენ?	როგორ არის ტექსტში?
ენით აღუწერელი		
ზღაპრული		
სკანდინავიური საოცრება		
წყლის ხიდები		
ულამაზესი ხედები		
ძეგლი		
გასართობი პარკი		
„ჩრდილოეთის ვენეცია“		
წარმტაცი		
ხით ნაგები		
დანგრეული ჰელ-სინკი		
ცენტრალური ნაწილი		

2. გამოიყენე წინა დავალება და მოცემული ზმნებით შეადგინე წინადადებები. წაიკითხე და შეადარე სხვების ნაწერებს.

ა. გაფიქრებინებთ: ______________________________

____

____

ბ. აძლიერებს: ______________________________

____

____

გ. გულისხმობს: ______________________________

____

____

დ. ხიბლავს: ______________________________

____

____

ე. იშლება: ______________________________

____

____

ვ. უყურებს: ______________________________

____

____

ზ. შეარქვეს: ______________________________

____

____

თ. წარმოადგენს: ______________________________

____

____

ი. დაიწყო: ______________________________

____

____

კ. ჰგავს: ______________________________

____

____

3. დაუბრუნდი ცხრილს. გადახედე ტექსტს (მოსწ. წიგნი, გვ. 107) და შეავსე ცხრილის II სვეტი. შეადარე ეს წინადადებები ერთმანეთს და დაასახელე, რა დაემთხვა და რა – არა.

1. დაუბრუნდი ტექსტს და შეასრულე მოცემული მითითებები.

I. განმარტე ხაზგასმული სიტყვები კონტექსტის მიხედვით. იმუშავე მეწყვილესთან ერთად.

ა. ენით აღუწერელი:

____

____

ბ. ზღაპრული სამყარო:

____

____

გ. შთაბეჭდილება:

____

____

II. მოძებნე მსგავსი მნიშვნელობის სიტყვები და ამოწერე.

ა. აჯადოებს, იტაცებს, ______________

ბ. მომხიბლავი, აღტაცებაში მომყვანი, ______________

2. შეავსე მოცემული ცხრილი და წაიკითხე.

	ჩაწერე, რომელი მწკრივია	შეუწყვე პირები	მიუთითე S და O
გაფიქრებინებთ			
აძლიერებს			
გულისხმობს			
ხიბლავს			
იშლება			
უყურებს			
შეარქვეს			
წარმოადგენს			
დაიწყო			
ჰგავს			

3. გამოიყენე ცხრილში მოცემული ზმნები და შეავსე წინადადებებში გამოტოვებული ადგილები.

ა. გიორგი გარეგნობით ამერიკელ კინოვარსკვლავს ______________________.

ბ. ის თავისი სილამაზით ყველას ______________________.

გ. ჩემი ფანჯრიდან საოცარი ხედი ______________________.

დ. შიმშილი თავის ტკივილს ______________________.

ე. გუშინ ახალი ტელესერიალი ______________________.

ვ. ლაშას თავისი ხასიათის გამო ბუზღუნა ______________________.

4. ამოწერე თითო ისეთი ინფორმაცია ტექსტიდან (მოსწ. წიგნი, გვ. 107) დანიის, შვედეთისა და ფინეთის დედაქალაქების შესახებ, რომლებმაც ყველაზე მეტად მოგხიბლა / დაგაინტერესა / განგაცვიფრა და გააცანი კლასელებს.

1. კოპენჰაგენი:

____

____

____

2. სტოკჰოლმი:

____

____

____

3. ჰელსინკი:

____

____

____

5. გამოიყენე წიგნი, დაასრულე წინადადებები და წაიკითხე. შეადარეთ ერთმანეთის ვარიანტები.

ა. პოლარული დღეების დროს მზე ______________________

____

____

____

ბ. პოლარული ღამეების დროს კი მზე ______________________

____

____

____

გ. ჩრდილოეთის ციალი ცაზე ______________________

____

____

____

1. **გამოიყენე მოცემული ინფორმაცია სამხრეთ კავკასიის შესახებ, შეადგინე ტექსტი და გააცანი კლასელებს. სიტყვების მინიმალური რაოდენობა – 100 (შეგიძლია, მოცემულ ინფორმაციას დაამატო სხვაც).**

მდებარეობა: კავკასიონის ქედის სამხრეთით, შავ ზღვასა და კასპიის ზღვას შორის.

სახელწოდება: გეოგრაფიული მდებარეობის მიხედვით.

სახელმწიფოები: საქართველო, აზერბაიჯანი, სომხეთი

დედაქალაქები: თბილისი, ბაქო, ერევანი

თბილისი: უძველესი ქალაქი; ულამაზესი ხედები ნარიყალადან; ვიწრო მოკირწყლული ქუჩები და აივნიანი სახლები ძველ თბილისში; ძველი და ახალი არქიტექტურის ძეგლები; VI ს-ის მამადავითის ეკლესია და მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა პანთეონი მთაწმინდაზე; კავკასიაში პირველი ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმი ღია ცის ქვეშ.

ბაქო: „ქარიანი ადგილი"; მნიშვნელოვანი სავაჭრო ნავსადგური; ერთ-ერთი აუღებელი ციხესიმაგრე ამიერკავკასიაში XV-XVI სს-ში. ქალაქის ულამაზესი ხედები XII ს-ის ქალწულის კოშკიდან. მიხვეულ-მოხვეული ვიწრო გზები და ბანიანი სახლები; აზიური, ხელით ნაქსოვი ხალიჩები.

ერევანი: ქალაქის ფართო ქუჩები და შადრევნები; ტუფის ქვით აშენებული ძველი შენობები; მატენადარანი – საგანმანათლებლო ცენტრი, უძველეს ხელნაწერთა ყველაზე დიდი საცავი; გარნი – ციხესიმაგრე, სომხური არქიტექტურის ნიმუში;

Done-10_RVEULI _ 172

2. მეწყვილეებმა ერთმანეთს გაუცვალეთ ნაწერები და გაასწორეთ მოცემული კრიტერიუმების მიხედვით.

1. დაცულია თუ არა სიტყვათა რაოდენობის ქვედა ზღვარი;
2. გადმოსცემს თუ არა ყველა საჭირო ინფორმაციას (თუ – არა, მიუთითე, რომელი აკლია);
3. თანმიმდევრულად გადმოსცემს თუ არა ინფორმაციას (თუ – არა, მიუთითე კონკრეტულად);
4. გასაგებია თუ არა მოცემული ინფორმაცია (თუ – არა, მიუთითე, რომელი ადგილია გაუგებარი).
5. გამართულია თუ არა ენობრივად (თუ – არა, ამოწერე შეცდომები და გვერდით მიუწერე სწორი ფორმები).

შეცდომაა!	უნდა იყოს!

1. გაასწორე შეცდომები, რომლებსაც ეთანხმები და წაიკითხე. დააზუსტე ნაწერის საბოლოო ვარიანტი მასწავლებელთან ერთად.
2. აირჩიე და ჩაწერე გამოტოვებულ ადგილას.

ა. ფიორდი ნორვეგიაში ხმელეთში ღრმად ________________ (*გაჭრილი / მოჭრილი / შემოჭრილი*) ზღვაა.

ბ. ნაპირებზე უზარმაზარი კლდეებია, უფრო სწორად, ________________ (*კლდიანი / კლდოვანი / კლდის*) მთები.

გ. ფიორდები ძალიან ლამაზია თავიანთი პატარა ________________ (*დასახლებებით / დასახლებებზე / დასახლებებში*).

დ. აქ ყველაფერი ________________ (*სიმწვანეშია / მწვანით არის / სიმწვანით არის*) ჩაფლული.

ე. უზარმაზარი ჩანჩქერები კლდიდან წვრილი ________________ (*ნაკადულებით / ნაკადივით / ნაკადებით*) ეშვება.

ვ. შეგიძლია, თბომავლით გაისეირნო და ზღვიდან დატკბე ამ ულამაზესი ________________ (*ხიდებით / ხედებით / ხედები*).

ზ. ________________(*ყოველწლიურობით / ყოველ წელზე / ყოველწლიურად*) უამრავ ტურისტს იზიდავს ეს ადგილები.

3. გაიხსენე ირაკლის შთაბეჭდილებები. რას ამბობს ის ბერგენის შესახებ? წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ინფორმაცია. გაასწორე მცდარი ინფორმაცია და შეადარე სხვების ვარიანტებს.

ა. ის 1299 წლამდე ნორვეგიის ერთ-ერთი დიდი ქალაქი იყო.

ბ. დღეს ის ყველაზე დიდი ქალაქია.

გ. ბერგენი 7 მთას შორის არის მოქცეული.

დ. ის ფიორდების შუაგულში მდებარეობს.

ე. ქალაქში მე-14-16 სს-ში აშენებული ხის უძველესი ეკლესია დგას.

ვ. აქ არის შუასაუკუნეებისდროინდელი ნავსადგური.

ზ. ქალაქი გამორჩეულია უდიდესი აკვარიუმითა და მუზეუმით ღია ცის ქვეშ.

თ. ბერგენის აკვარიუმში სელაპები და ზღვის ლომები ბინადრობენ.

1. ____
2. ____
3. ____
4. ____
5. ____

4. მოისმინე თავიდან და შეამოწმე.

5. მოძებნე და გაასწორე ენობრივი შეცდომები. წაიკითხე და მასწავლებელთან ერთად დააზუსტე დავალების სისწორე.

	შეცდომების გასწორება
ა. ნორვეგიაში უამრავი ძალიან უზარმაზარი კლდეები და ჩანჩქერებია. ბ. თვალწარმტაცი მინდორები საოცარ შთაბეჭდილებებს ახდენს მნახველებზე. გ. კლდოვანი მთები პირდაპირ წყალის სიღრმიდან ამოზიდულა და თოვლის ქუდი დაუხურავს. დ. უზარმაზარი ჩანჩქერები ზღვაში ხმაურით შედის. ე. ყურეში შეგიძლია, მე-XIX ს-ში აგებული თბომავლებით გაისეირნო. ვ. ბერგენში მდებარეობს მუზეუმი ღია ცაში.	

6. წაიკითხე და შეავსე გამოტოვებული ადგილები. დააკავშირე ტექსტი შესაბამის ფოტოსთან (მოსწ. წიგნი, გვ. 108).

დიდი ხნის	არაჩვეულებრივ	გარკვეული დროის შემდეგ	ჯერ კიდევ

ამ ____________ სახურავებს ნორვეგიაში ____________ ისტორია აქვს. ____________ ვიკინგები ხურავდნენ თავიანთ სახლებს ხის ქერქით და ზემოდან ტორფს აყრიდნენ. ____________ ტორფზე ამოსული ბალახით მთლიანი სახურავი იფარებოდა.

7. დაუბრუნდი წინა დავალებას, მოძებნე მცდარი ფორმები, გაასწორე და ისე გადაწერე ტექსტი.

____
____
____
____
____.

1. წაიკითხე და შეამოწმე შენი ნაწერი მასწავლებლის დახმარებით.

2. გაიხსენე ნორვეგიაში ირაკლის მოგზაურობის ეპიზოდი და შეასრულე მოცემული მითითებები.

I. წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ვარიანტები.

ა. ირაკლიმ გადაწყვიტა:
1. მდინარეზე გემით გასეირნება;
2. ტროლების სამყაროს ნახვა;
3. ირმების მონახულება.

ბ. მოგზაურობა დაიწყო:
1. იოტუჰაიმენიდან გემით;
2. ოსლოდან ფეხით;
3. ოსლოდან ავტობუსით.

გ. სამოგზაუროდ წავიდნენ:
1. ღამით;
2. დილაადრიან;
3. საღამოს.

დ. ირაკლიმ თან წაიღო:
1. წყალგაუმტარი ფეხსაცმელი, თბილი ტანსაცმელი, საწვიმარი და ბევრი წყალი;
2. გამძლე ბოტასი, ერთი ხელი თბილი ტანსაცმელი, საწვიმარი და წყალი;
3. წყალგაუმტარი ფეხსაცმელი, თბილი ტანსაცმელი, საწვიმარი და წვენი.

ე. ირაკლიზე განსაკუთრებით იმოქმედა:
1. თოვლზე გაშლილმა ირმების ჯოგმა;
2. მთებში ჩადგმულმა პატარა ხის კოტეჯმა;
3. უცნაურმა ხის ეკლესიებმა და ნორვეგიულმა თხის ყველმა.

II. დაალაგე თანამიმდევრულად – რა მოხდა ჯერ და რა – შემდეგ. მოისმინე თავიდან და შეამოწმე შესრულებული დავალება.

ა. ავტობუსით გაემგზავრა. ______
ბ. წყაროსთან დაისვენა. ______
გ. კოტეჯში დაბინავდა. ______
დ. ოსლოში ჩავიდა. 1
ე. ადრიანად გაიღვიძა. ______
ვ. გადაწყვიტა მოგზაურობა. ______
ზ. ირმების ჯოგი ნახა. ______
თ. ბარგი მოამზადა. ______
ი. წვნიანი მიირთვა. ______
კ. გემზე გადაჯდა. ______
ლ. მდინარემდე მივიდა. ______
მ. ტროლების გზას შეუდგა. ______
ნ. ფეხით იარა. ______

III. დაუკავშირე მოცემული სიტყვები წინა დავალების ინფორმაციებს და დაწერე ნიმუშის მიხედვით. წინადადებები გადაწერე თანამიმდევრულად.

~~ირაკლი~~; ავტობუსით; მიხვეულ-მოხვეულ; კლდე-ღრეში; მთის; დილით; ავტობუსიდან; ხის; მესამე დღეს; ოსლოდან; თოვლზე გაშლილი; ღამით; თევზის;

ა. ირაკლი ოსლოში ჩავიდა.

ბ. __________

გ. __________

დ. __________

ე. __________

ვ. __________

ზ. __________

თ. __________

ი. __________

კ. __________

ლ. __________

მ. __________

ნ. __________

IV. წაიკითხე და შეამოწმე.

3. გამოიყენე წინა დავალებები, დაწერე ირაკლის მოგზაურობის შესახებ და წაიკითხე.

1. **დაიყავით ჯგუფებად, მოძებნეთ სათანადო ინფორმაცია საქართველოს შესახებ, შეადგინეთ საინფორმაციო ცნობარი და გააცანით სხვა ჯგუფებს. შეადარეთ ერთმანეთის ნამუშევრები.**

სად მდებარეობს და რომელი მხრიდან რა ესაზღვრება?

რას უკავშირდება ქვეყნის სახელწოდება?

რატომ არის ევრაზიული სახელმწიფო?

როგორია მისი ბუნება (მთები, ტყეები, მწვერვალები, მდინარეები, ტბები და ჩანჩქერები...)?

საქართველოს მხარეები და მათი გეოგრაფიული მდებარეობა.

საქართველოს დედაქალაქი და მისი ღირსშესანიშნაობები.

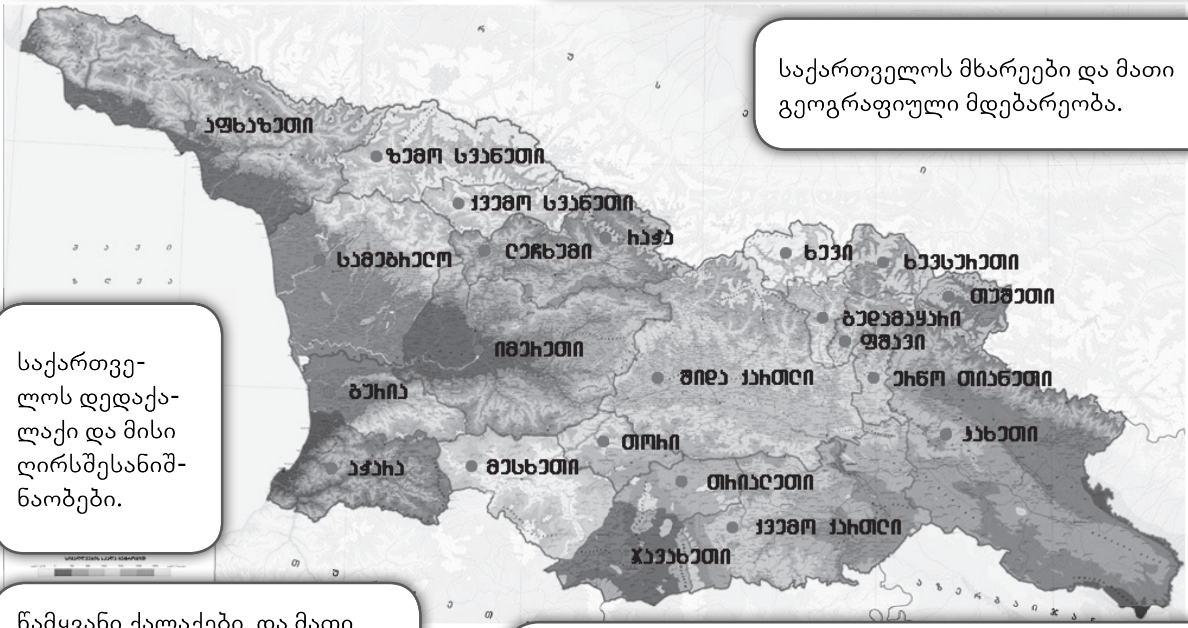

წამყვანი ქალაქები და მათი ადგილმდებარეობა.

ქართული სამზარეულო და სუფრის ტრადიციები.

საქართველო – მრავალეთნიკური სახელმწიფო: ვინ მოსახლეობს და, ძირითადად, სად?

ქართული არქიტექტურა და მთავარი არქიტექტურული ძეგლები.

2. გაიხსენე ინფორმაცია ტიბეტის შესახებ და შეავსე ტექსტში გამოტოვებული ადგილე- ბი. შეასრულე ქვემოთ მოცემული მითითებები.

ტიბეტი ________________, ჰიმალაის __________________ ჩრდილოეთით, მდებარეობს. ის, ძირითადად, ______________________ არის დასახლებული. ტიბეტის საშუალო სიმაღლე ________________ __________________ 4,900 მეტრია. ამ მაჩვენებლით ის ____________________ _____________________ რეგიონია. სწორედ ტიბეტში მდებარეობს _________________ _________ _______________ __________________ ევერესტი.

ტიბეტი ჩინეთის შემადგენლობაში შედის ავტონომიური რეგიონის სახით. მისი _______ _______________ ლჰასა. პოლიტიკური და სულიერი ლიდერია დალაი ლამა.

I. უპასუხე შეკითხვებს.

ა. ვის უწოდებენ ტიბეტელებს? ____

ბ. რატომ უწოდებენ ტიბეტს „სამყაროს სახურავს“? ____________________________
____

გ. ვინ არის დალაი ლამა? ____

II. დაადასტურე ან უარყავი მოცემული ინფორმაცია.

ტიბეტი დამოუკიდებელი სახელმწიფოა.

III. ხაზგასმული სახელების ნაცვლად ჩასვი შესაბამისი ნაცვალსახელები.

ა. ტიბეტი ჰიმალაის მთების ჩრდილოეთით მდებარეობს. ______________________

ბ. ის დედამიწის უმაღლესი რეგიონია. ____

გ. ტიბეტი ჩინეთის შემადგენლობაში შედის. _________________________________

IV. ხაზგასმულ სიტყვებს დაუსვი კითხვები.

ტიბეტში მდებარეობს მსოფლიოს უმაღლესი მწვერვალი ევერესტი.

ა. ____

ბ. ____

გ. ____

დ. ____

ე. ____

1. **დაუბრუნდი დათო ტურაშვილის თხზულებას. ამოწერე ტექსტებიდან (მოსწ. წიგნი, გვ. 112, 1-ლი და მე-2 ეპიზოდები) შესაბამისი ინფორმაციები და გააცანი კლასელებს.**

I. ნეპალის დედაქალაქში:

ტამელი:
რა არის? ____________________
____
როგორია? ____________________
____
____
ვინ ცხოვრობს იქ? ____________________
____
____

ქუჩები:
____
____
____
____
____

კატმანდუ

ნეპალელები:
როგორები არიან? ____________________
____
____
როგორ სახლებში ცხოვრობენ?
____
____
____
____
როგორ ცხოვრობენ მშრომელი ნეპალელები? ____________________
____
____
____

ჰიპები:
სად ცხოვრობენ? ____________________
____
როდიდან? ____________________
____
როგორები არიან? ____________________
____

II. მგზავრობა ულელტეხილზე:

მსგავსება:	**ტიბეტისაკენ**	**ომალოსკენ**
ა. გზა	**ა.**	**ა.**
ბ. ტრანსპორტი	**ბ.**	**ბ.**
გ. ემოცია	**გ.**	**გ.**

III. ტიბეტის დედაქალაქში:

სასტუმრო	
ლჰასას ქუჩებში	
ღამის ცხოვრება	
პოტალა	

2. გამოიყენე ქვემოთ მოცემული ინფორმაცია და უპასუხე შეკითხვებს პოტალას სასახლის შესახებ.

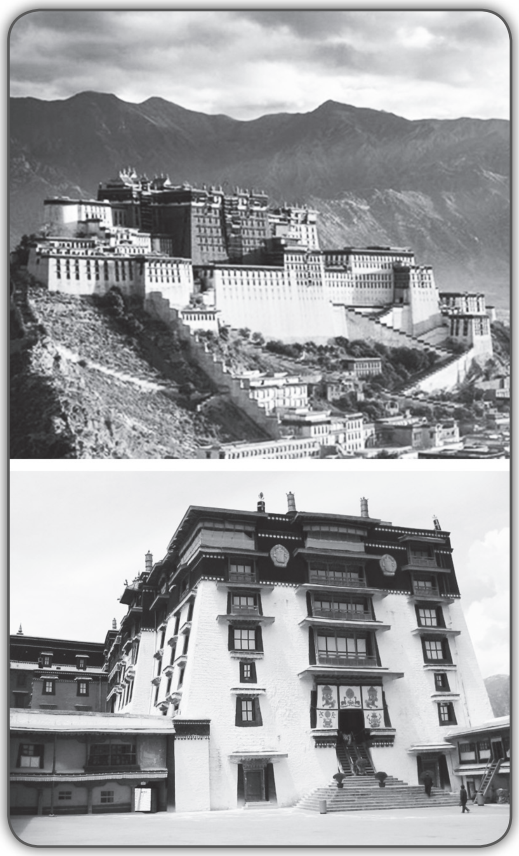

მდებარეობა: ლჰასა, ზღვის დონიდან 3700 მ. წითელი მთა

სახელის ეტიმოლოგია: პოტალის მთებთან კავშირი

დანიშნულება: დალაი ლამას ყოფილი რეზიდენცია, ამჟამად მუზეუმი

არქიტექტურა: ციხესიმაგრის ტიპის, უამრავი ფანჯარა და სარკმელი, სართულებად განლაგებული სახურავები, დიდი ჭიშკრები

სასახლის კომპლექსი: 13 სართული, 1500 ოთახი, 10 000 სამლოცველო; სიმაღლე – 360 მ. ქვის კედლების სისქე – 3 მ.

თეთრი სასახლე – დიდი პავილიონი, მზის დარბაზი (დალაი ლამას საცხოვრებელი და სამუშაო), საცხოვრებელი ოთახები

წითელი სასახლე (აუდიენციებისა და ცერემონიებისათვის) – მთავარი დარბაზები, დიდი და პატარა სამლოცველოები, დალაი ლამების აკლდამები, ბიბლიოთეკები, გალერეები.

აგების ისტორია: 637 წ. პირველი ხის შენობა – ტიბეტის მეფის საჩუქარი თავისი საცოლისათვის. VIII ს-ის II ნახევარში მეხის დაცემის შედეგად შენობის დაწვა. 1645-1648 წწ. თეთრი სასახლის მშენებლობის დასრულება. 1690-1694 წწ. წითელი სასახლის აგება.

ა. რომელ მთაზე მდებარეობს პოტალას სასახლე?
ბ. ზღვის დონიდან რამდენ მეტრზე მდებარეობს სასახლე?
გ. რას უკავშირდება სასახლის სახელი?
დ. რა იყო სასახლეში განთავსებული მუზეუმამდე?
ე. როგორი არქიტექტურული ძეგლია პოტალას სასახლე?
ვ. რით არის განსაკუთრებული ის არქიტექტურული თვალსაზრისით?

ზ. რისგან შედგება სასახლის კომპლექსი?

თ. რით განსხვავდება თეთრი და წითელი სასახლეები დანიშნულების თვალსაზრისით?

ი. რომელი სასახლე იყო განკუთვნილი საცხოვრებლად?

კ. სად არიან დაკრძალული დალაი ლამები?

ლ. რომელ სასახლეშია განთავსებული საგამოფენო დარბაზები?

მ. რით იყო აგებული სასახლის პირველი შენობა?

ნ. ვინ ააგო პოტალის სასახლე და ვისთვის?

ო. რა მოხდა VII საუკუნის II ნახევარში?

პ. როდის დასრულდა სასახლის მშენებლობა?

3. წინა დავალების გამოყენებით დაწერე საინფორმაციო ტექსტი პოტალას სასახლის შესახებ. სიტყვების მინიმალური რაოდენობა – 90

4. მეწყვილეებმა ერთმანეთს გაუცვალეთ ნაწერები და გაასწორეთ მოცემული კრიტერიუმების მიხედვით.

1. დაცულია თუ არა სიტყვათა რაოდენობის ქვედა ზღვარი;
2. გადმოსცემს თუ არა ყველა საჭირო ინფორმაციას (თუ – არა, მიუთითე, რომელი აკლია);
3. თანმიმდევრულად გადმოსცემს თუ არა ინფორმაციას (თუ – არა, მიუთითე კონკრეტულად);
4. გასაგებია თუ არა მოცემული ინფორმაცია (თუ – არა, მიუთითე, რომელი ადგილია გაუგებარი).
5. გამართულია თუ არა ენობრივად (თუ – არა, ამოწერე შეცდომები და გვერდით მიუწერე სწორი ფორმები).

შეცდომაა!	უნდა იყოს!

5. გაასწორე შეცდომები, რომლებსაც ეთანხმები და წაიკითხე. დააზუსტე ნაწერის საბოლოო ვარიანტი მასწავლებელთან ერთად.

3. ვიზიტი უცხოეთში

1. შეავსე ტექსტში გამოტოვებული ადგილები და უპასუხე ქვემოთ მოცემულ შეკითხვებს.

ა. მოგზაურებისათვის გზის პირას მოქმედებდა
ბ. თავად გზები კი აღჭურვილი იყო
გ. ძირითადად, პირამიდების დასათვალიერებლად მიემგზავრებოდნენ
დ. ტურისტს უწოდებდნენ მას, ვინც ცნობისმოყვარეობისათვის მოგზაურობდა

ტურიზმი არის დასვენების, გართობის ან ბიზნესის მიზნებით მოგზაურობა. ტერმინი „ტურისტი" XVII ს-ის მიწურულიდან დამკვიდრდა და (1) ______________________________________.

დასვენებისა და გართობის მიზნით გამგზავრება პოპულარული პირველად ძველ რომში გახდა. რომაელები, (2) ______________________________________. სპეციალურ ბიუროებში იყიდებოდა სამოგზაურო ბარათები და ტურისტული სქემები (არა მხოლოდ გრაგნილების ან ტაბულების სახით, არამედ სხვადასხვა ნივთზე ნახატების სახითაც, მაგ. ვერცხლის თასებზე).

(3) ______________________________________ ე.წ. ტავერნები დასასვენებლად და დასანაყრებლად და სადგურები ცხენების გამოსაკვებად და ოთხთვალების შესაკეთებლად. (4) ______________________________________ მკაფიო გზის მაჩვენებლებით.

ა. სად ეცნობოდნენ ძველი რომაელები ტურისტისათვის აუცილებელ ინფორმაციას?
ბ. როგორი სახით მიეწოდებოდათ მათ ეს ინფორმაცია?
გ. რით მიემგზავრებოდნენ ისინი სამოგზაუროდ, ტექსტის მიხედვით?
დ. გარდა ოთხთვალებისა, შენი აზრით, კიდევ რა სახის ტრანსპორტით სარგებლობდნენ ისინი? შემოხაზე სწორი ვარიანტი და დაასაბუთე.

1. სარკინიგზო   2. სანაოსნო   3. საჰაერო

ე. სად ათენებდნენ ღამეს მოგზაურობის დროს?
ვ. როგორ იკვლევდნენ გზას?

2. დააკავშირე ერთმანეთთან.

ადამიანების	შესაკეთებლად
შენობების	დასანაყრებლად
ტრანსპორტის	ასაშენებლად

გართობის	მაჩვენებლებით
ნახატების	მიზნით
გზის	სახით

3. დააკავშირე მოცემული სიტყვები შესაბამის განმარტებებთან.

ტაბულა   სქემა   გრაგნილი

ა. ქაღალდის გრძელი დახვეული ფურცელი, ____________________
ბ. იგივეა, რაც ცხრილი, ____________________
გ. წინასწარი მონახაზი, გეგმა, ნახაზი, ____________________

4. მოძებნე და გაასწორე ენობრივი შეცდომები.

ა. ისინი პირამიდების დათვალიერებისათვის მიემგზავრებოდნენ. ბ. ჩემი მეგობარი გართობის მიზეზით ზღვაზე გაემგზავრა. გ. მოგზაურობის ბარათები სპეციალურ ბიუროებში იყიდებოდა.	

5. გაიხსენე I დიალოგი და შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

ა. ულურუ არის:

1. მწვერვალი 2. მთა 3. უდაბნო

ბ. ის მდებარეობს:

1. კუნძულზე 2. ოკეანის ნაპირას 3. შუაგულ უდაბნოში

6. **მოისმინე ტექსტები. დაახარისხე მოცემული ინფორმაციები ცხრილში და შეასრულე ქვემოთ მოცემული მითითებები. იმუშავე მეწყვილესთან ერთად.**

ა. ულურუს მთა ავსტრალიის ერთ-ერთ სიმბოლოს წარმოადგენს.

ბ. საკურას იაპონიაში დეკორატიულ ალუბლის ხეს უწოდებენ.

გ. 1948 წელს კი მთის გარშემო გაჩნდა პირველი გზა და ტურისტული ავტობუსები.

დ. საკურას ყვავილობა ერთიდან ორ კვირამდე გრძელდება.

ე. ისინი სვამენ საკეს და ტკბებიან ულამაზესი და სურნელოვანი ალუბლის ყვავილებით.

ვ. ულურუს სანახავად პირველი ტურისტები 1936 წელს ჩავიდნენ.

ზ. იგი გაზაფხულზე ყვავილობს. ამ ხნის განმავლობაში იაპონელები მის ძირას ატარებენ მთელ დღეს.

თ. მისი ასაკი 600 მილიონი წელია. ულურუს სიგრძე 3 კილომეტრია, სიმაღლე – 348 მეტრი, ხოლო მიწისქვეშ ის 2 100 მეტრია.

ულურუ	საკურა

I. დაალაგე ცხრილში მოცემული ინფორმაციები თანამიმდევრულად და შეადგინე ტექსტები.

ულურუ:

___

საკურა:

___

II. წაიკითხე და შეადარე სხვების ვარიანტებს.

III. გადახედე ულურუსა და საკურას შესახებ მოცემულ ტექსტებს წიგნის ბოლოს (გვ. 125) და შეადარე შენს ნაწერებს. გაასწორე მცდარი ინფორმაცია.

1. წაიკითხე და გადახაზე ის ინფორმაცია, რომელიც აეროპორტს არ უკავშირდება.

1. დაკარგული ბარგის მოძიება;
2. ბარგის უფასოდ გადაზიდვა;
3. ინფორმაციის მიღება რეისებთან დაკავშირებით;
4. მატარებელში ჩასხდომა;
5. ბარგის შეფუთვა;
6. სადგურში შესვლა;
7. რეგისტრაციის გავლა;
8. ბოლო გაჩერება;
9. უსაფრთხოების კონტროლი;
10. ასაფრენი ბილიკი
11. რელსების დაზიანება;
12. მგზავრების დახვედრა და გაცილება;
13. გემბანზე ასვლა;
14. რეისის გადადება / შესრულება / განხორციელება;

2. დააკავშირე წინა დავალებასთან და ჩაწერე, რა არის.

ა. ვიწრო გზა, ____________________

ბ. წასაღებად მომზადებული ტვირთი, ____________________

გ. რამეში შეხვევა, გახვევა, ____________________

დ. ტვირთის გადატანა, ____________________

ე. საწყისი პუნქტიდან საბოლოო პუნქტამდე მანძილი, ____________________

3. გაანაწილე სწორად.

გადაზიდვა / გადაყვანა

ა. მგზავრების ____________________

ბ. ტვირთის ____________________

4. დააკავშირე ერთმანეთთან და გადაწერე.

საერთაშორისო ⟶	რეისი	____________________
უსაფრთხოების	გადაზიდვა	____________________
დამატებითი	ნორმა	____________________
დაშვებული	კონტროლი	____________________
უფასოდ	საფასური	____________________

5. შეავსე ცხრილში გამოტოვებული ადგილები. ყურადღება მიაქციე ზმნისწინებს. წაიკითხე და შეამოწმე მასწავლებლის დახმარებით.

	აწმყო	**უწყვეტელი**	**წყვეტილი**	**მყოფადი**	**II კავშირებ.** (უნდა...)	**I თურმეობ.** (არ...)
შეფუთვა	*ფუთავ-ს*	*ფუთავ-**დ**-ა*	*შეფუთა*	*შეფუთავს*	*შეფუთოს*	*შეუფუთავს*
აწონვა	*წონი-ს*					
გადახდა	*იხდი-ს*					
მოძიება	*იძიებ-ს*					
მიღება	*იღებ-ს*					
შესრულება	*ასრულებს*					
გაცილება	*აცილებს*					
	აწმყო	**უწყვეტელი**	**წყვეტილი**	**მყოფადი**	**II კავშირებ.**	**I თურმეობ.**
გავლა	*გადის*	*გადიო-**ოდ**-ა*	*გავიდა*	*გავა*	*გავიდეს*	*გასულა*
შესვლა	*შედის*					
დაჯდომა	*ჯდება*					*დამჯდარა*
ჩასხდომა	*სხდებიან*					
დახვედრა	*ხვდება*					*დახვედრია*
გამოცხადება	*ცხადდება*					*გამოცხადებულა*

1. შეავსე გამოტოვებული ადგილები და წაიკითხე. ყურადღება მიაქციე ფორმათა სიზუსტეს.

ხელბარგი;	დასაშვები წონა;
დაშვებული ნორმები;	რეგისტრაცია;
საინფორმაციო ბიურო;	უსაფრთხოების კონტროლი;
ბარგის შეფუთვა;	დამატებითი საფასური.

ა. ________________________________ უზრუნველყოფს მოქალაქეებს საჰაერო განრიგის, კონკრეტული რეისის, აეროპორტის ნებისმიერი სერვისის შესახებ ინფორმაციით.

ბ. საერთაშორისო რეისის შესრულებამდე მგზავრმა ____________________ __________ პროცედურა 2 საათით ადრე უნდა გაიაროს.

გ. ____________________ მგზავრს თან შეაქვს საჰაერო ხომალდის სალონში.

დ. რეისის წინ მგზავრები ვალდებულები არიან, გაიარონ ____________________ ____________________.

ე. ნებისმიერი ზომის ერთი ერთეული ____________________ საფასური 10 ლარია.

ვ. ბარგის ____________________ დამოკიდებულია რეისის მიმართულებაზე, ბილეთის კატეგორიასა და გადამზიდავ ავიაკომპანიაზე.

ზ. თუ წონა აღემატება ბარგის უფასოდ გადაზიდვის ____________________ __________, მგზავრს ეკისრება ____________________ გადახდა.

2. დაწერე, რას აკეთებს მგზავრი აეროპორტში გაფრენამდე (დაწერე ყველა შესაძლო მოქმედება) და წაიკითხე. შეადარეთ ერთმანეთის ვარიანტები.

____
____
____
____
____
____
____
____

3. გამოიყენე წინა დავალებები და დაწერე, რა უნდა გააკეთოს მგზავრმა:

ა. საინფორმაციო ბიუროსთან? ____________________

ბ. დაკარგული ბარგის ოფისში? ____________________

გ. რეისამდე 2 საათით ადრე? ____________________

დ. ბარგის შეფუთვის აპარატთან? ____________________

ე. ზედმეტი წონის შემთხვევაში? ____________________

ვ. საკონტროლო პუნქტთან? ____________________

4. წაიკითხე და შემოხზე სწორი ვარიანტი.

I. დააკავშირე პასუხი შეკითხვასთან.

ა. რის გამო გადაიდო ფრენა?
1. განრიგის გამო გაფრინდება;
2. უამინდობის გამო;
3. სავარაუდოდ, ფრენა ჯერ არ იქნება.

ბ. ეს რეისი პირდაპირ მიფრინავს?
1. დიახ, გადაჯდომა მოგიწევთ;
2. არა, გადაჯდომა მოგიწევთ;
3. არა, პირდაპირ მიფრინავს.

გ. განრიგის მიხედვით ჩავფრინდებით?
1. ყველა ფრენა განრიგის მიხედვით ხორციელდება;
2. დიახ, ფრენა ხვალ განახლდება;
3. დიახ, ზუსტად განრიგის მიხედვით.

II. დააკავშირე შეკითხვა პასუხთან.

ა. – ნახევარი საათით!
1. როდის იწყება ჩასხდომა?
2. რამდენი დარჩა ჩასხდომამდე?
3. რამდენი ხნით გადადიდო ჩასხდომა?

ბ. – დიახ, მშვიდობიან გაფრენას გისურვებთ!
1. აქ უნდა გავიარო რეგისტრაცია?
2. შემიძლია, გავიარო?
3. სად უნდა გავიარო უსაფრთხოების კონტროლი?

გ. გ. – კი, ბატონო, შეგიძლიათ, სალონში აიტანოთ!
1. შემიძლია, რომ ეს არ ჩავაბარო?
2. შემიძლია, ეს ჩავაბარო?
3. რა რაოდენობის ბარგი შემიძლია ავიტანო თვითმფრინავში?

1. აღადგინე გამოტოვებული ადგილები და წაიკითხე.

I.

– მაგიდა წინასწარ გაქვთ შეკვეთილი?
– არა, არ ________________. ახლა გვინდა, ________________.

II.

– ფანჯარასთან ხომ არ გნებავთ ________________?
– დიდი ________________, თუ ეს ________________!

III.

– შეგვიძლია, თავიდან შევუკვეთოთ?
– კი, ბატონო. წინა ________________ ________________?

IV.

– გადავწყვიტეთ, თქვენი საფირმო კერძები ________________. ხომ ვერ დაგვეხმარებით?
– ________________! შეკვეთას ________________ და ახლავე დავბრუნდები.

2. გადახედე წიგნის ბოლოს მოცემულ რეპლიკებს (გვ. 125) და შეამოწმე შენი დავალება.

3. აირჩიე და ჩაწერე კონტექსტის მიხედვით.

გემო გემრიელია გემრიელად უგემურია უგემურად

ა. – გასინჯე, რა ________________, აუცილებლად მოგეწონება!
ბ. ________________ მიირთვით!
გ. კარგი ________________ აქვს?
დ. ეს ცხარეა, ამას კი მოტკბო ________________ აქვს.
ე. ძალიან ________________, არ მომეწონა!
ვ. ძალიან მიყვარს ზღვის პროდუქტები – ________________ც არის და მარგებელიც!
ზ. სხვაგან წავიდეთ, აქ ძალიან ________________ ამზადებენ!
თ. ისე ________________ ჭამს, შენც მოგინდება!
ი. რა ________________ ჭამ, არ მოგწონს?

4. წაიკითხე წინადადებები და განმარტე ხაზგასმული სიტყვები.

ა. ეს ჩემთვის ძალიან მლაშეა. მე არ ვჭამ მარილიანს.
ბ. უჰ, რა ცხარეა, პირი დამეწვა!
გ. არც ცხარეა და არც მლაშე, კარგად არის შეზავებული.

მლაშე: ________________________________

ცხარე: ________________________________

შეზავებული: ________________________________

5. გადახაზე ზედმეტი სიტყვა.

ა. ცხარე მწარე ტკბილი

ბ. უგემური შენელებული შეზავებული

6. შეავსე მოცემული ცხრილი და შეამოწმე დავალების სისწორე მასწავლებლის დახმარებით.

	ჩაწერე, რომელი მწკრივია	შეუწყვე პირები	მიუთითე S და O
მოგესალმებით			
შეგვიკვეთავს			
შევუკვეთოთ			
გნებავთ			
მობრძანდით			
გავაუქმო			
ვწუხვართ			
გავსინჯოთ			
გავაუქმებ			
დავბრუნდები			
ნახოთ			
გამოიყურება			
შეარჩიეთ			
გვირჩიოთ			
გირჩევთ			
დაჰკრავს			
მოგვიტანეთ			

1. გამოიყენე წინა დავალებაში მოცემული ზმნები, შეადგინე 10 წინადადება და წაიკითხე. გაასწორე დაშვებული შეცდომები მასწავლებლის დახმარებით.

ა. ______

ბ. ______

გ. ______

დ. ______

ე. ______

ვ. ______

ზ. ______

თ. ______

ი. ______

კ. ______

2. მოძებნე და გაასწორე ენობრივი შეცდომები.

ა. ჩვენ გვსურს, მაგიდა წინასწარ შევუკვეთეთ! ბ. ფანჯარის გვერდით ხომ არ გნებავთ დაჯ-დომა? გ. თუ შეიძლება, აქ მობრძანდი! დ. თუ გნებავს, ჩვენ საფირმო კერძს მოგართმევ! ე. გასინჯე, რა უგემურია, ძალიან მოგეწონება! ვ. არ მომეწონა, რაღაც უცნაური გემოსია!	

3. დაუბრუნდი სასტუმროში გამართულ დიალოგებს. 🎧 მოისმინე თავიდან და მონიშნე სათანადო უჯრა.

	ახალგაზრდა ქალი და კაცი	ბებია და ბაბუა
ა. ისინი ცალ-ცალკე ნომრებში ცხოვრობენ.		
ბ. მათ არ მოსწონთ თავიანთი ნომერი.		
გ. მათ სურთ ნომრის გამოცვლა.		
დ. მათი ნომრები სხვადასხვა სართულზეა.		
ე. მათი ოთახის ფანჯრები ქუჩაზე გადის.		
ვ. ისინი დილით დაცლიან ნომრებს.		
ზ. მათ ხუთი დღით დაჯავშნეს სასტუმრო.		

4. აღადგინე გამოტოვებული ადგილები და წაიკითხე.

I.

– გამარჯობა, ჩვენ ორი ნომერი გვქონდა ______________________________.
– თქვენი პირადობის ____________________ მაჩვენეთ, ახლავე __________________.

II.

– თქვენი ნომრები სხვადასხვა ________________. გადაცვლა ხომ არ _____________?
– არა, არ არის ________________________.

5. გადახედე წიგნის ბოლოს მოცემულ რეპლიკებს (გვ. 125) და შეამოწმე შენი დავალება.

6. დაუბრუნდი ბაბუისა და რეგისტრატორის დიალოგს. წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ინფორმაცია. გაასწორე მცდარი ინფორმაცია და წაიკითხე. მოისმინე თავიდან და შეამოწმე.

ა. მათ ეშინიათ სიმაღლისა.
ბ. მათ არ უყვართ ხმაური.
გ. ისინი მყუდრო ოთახს ითხოვენ.
დ. მყუდრო ოთახი მეოთხე სართულზეა.
ე. ნომერს პატარა აივანიც აქვს.
ვ. ახალი ნომერი ძველ ნომერზე ძვირია.

1. ____
2. ____

7. აღადგინე გამოტოვებული ადგილები და წაიკითხე.

– ოთახის გამოცვლა გვინდა, თუ ეს ______________________________!
– რომელია თქვენი ოთახი?
– 303-ე.
– იმავე ____________________, სამწუხაროდ, __________________ არცერთი ნომერი აღარ გვაქვს. შემიძლია, ერთი __________________________ მაღლა ________________________, მაგრამ თანხის დამატება _______________________.
– რამდენი უნდა __________________________?
– 15 დოლარია სხვაობა.

8. გადახედე წიგნის ბოლოს მოცემულ დიალოგს (გვ. 125) და შეამოწმე შენი დავალება.

9. მოძებნე და გაასწორე ენობრივი შეცდომები.

ა. მე სამი დღისთვის დავჯავშნე ნომერი. ბ. ჩემი ნომერის ფანჯრები ქუჩის მხარეში გადის. გ. ჩვენ ხვალ დილიდან გავცლით ოთახს. დ. თქვენი პირადობის მოწმობები მაჩვენეთ, ახლავე შეგამოწმებთ. ე. აი, მიირთვით, ეს თქვენი ოთახის გასაღებია!	____________________ ____________________ ____________________ ____________________ ____________________ ____________________ ____________________ ____________________

1. გამოიყენე ტურისტული ბიუროს შემოთავაზება და უპასუხე შეკითხვებს სრულად. ყურადღება მიაქციე ფორმათა სიზუსტეს.

ა. სად სთავაზობს ბიურო ტურისტებს მოგზაურობას და რამდენი დღით? ____________

____

ბ. რომელი ქვეყნის ტერიტორიაზეა კაბადოკია? ____________

გ. საიდან იწყება ტური და სად მთავრდება? ____________

____

დ. რა შედის ბიუროს მომსახურებაში? ____________

____

____

____

ე. რა ღირს ტურისტული საგზური? ____________

ვ. როდის არის გასვლა ბათუმიდან და რით? ____________

ზ. რომელ დღეს შეუძლიათ ტურისტებს საყიდლებზე სიარული? ____________

თ. სად და როდის ნახავენ ისინი კლდოვან ციხესიმაგრეებს? ____________

____

ი. რა ხდება ტურის მესამე დღეს, საუზმის შემდეგ? ____________

____

2. წაიკითხე და შემოხაზე სწორი ვარიანტი.

ა. რის ნახვას მირჩევთ მოკლე დროში?

1. იქ საოცარი ადგილებია;
2. გორემეს ეროვნული პარკის;
3. გამორჩეულია უძველესი დასახლებებით.

ბ. რით ჯობია ქალაქის დათვალიერება?

1. უნდა გაისეირნოთ და დატკბეთ არაჩვეულებრივი პეიზაჟებით!
2. იქ შეგიძლიათ, გამოიძახოთ ტაქსი!
3. მე ფეხით გირჩევთ!

გ. სად უნდა შევიძინო თქვენი ქალაქის გზამკვლევი?

1. ტურისტულ ბიუროს მიმართეთ!
2. ორი ფეხის ნაბიჯზეა ტურისტული ბიურო;
3. ჩვენ ავანაზღაურებთ ყველა ხარჯს.

დ. განსაკუთრებით რის გასინჯვას მირჩევთ?

1. აუცილებლად გასინჯეთ ნაციონალური კერძები!
2. მოითხოვეთ ანგარიში!
3. ისინი ძალიან გემრიელად ამზადებენ!

ე. ვის უნდა მივმართო პრობლემების შემთხვევაში?
   1. ორი გაჩერების შემდეგ არის პოლიციის სამმართველო;
   2. ჩვენ 24-საათიანი მომსახურება გვაქვს;
   3. შეგიძლიათ, ჩვენ დაგვიკავშირდეთ!

3. მოძებნე და გაასწორე ენობრივი შეცდომები. შეამოწმე შენი ნაწერი მასწავლებლის დახმარებით.

ა. ბიუროს მხრიდან მომსახურებაში შედის ტრანსპორტით უზრუნველყოფაც. ბ. თქვენს პრობლემებს პატარა დროში გადავწყვეტთ! გ. ტურისტული ბიურო 24 საათის განმავლობაში მუშაობს. დ. ტურისტებს შესაძლებლობა აქვთ, ენახათ ეროვნული პარკი. ე. შესაძლებლობა გექნებათ, გაისეირნო ძალიან უძველესი დასახლებების ზემოთ.	

4. წარმოიდგინე, რომ მეორე დღეა, იმყოფები კაბადოკიაში. საღამოა, ხარ სასტუმროში და წერ. გამოიყენე ტურისტული ბიუროს შემოთავაზება, სწორად შეარჩიე ზმნის დრო და დაწერე, რა გააკეთეთ უკვე და რას გააკეთებთ?

გუშინ საღამოს რვა საათზე გავედით

დღეს დილით

ვახშმის შემდეგ ______________________________

____

____

ხვალ დილით ______________________________

____

____

____

____

____

____

ზეგ ______________________________

____

____

____

____

____

____

1. გამოიყენე წიგნში მოცემული ინფორმაციები კაბადოკიის შესახებ და შეასრულე მითითებები.

I. უპასუხე შეკითხვებს ტექსტზე დაყრდნობით.

ა. რას უწოდებენ კაბადოკიას? ______________________________

ბ. რისგან წარმოიშვა კაბადოკიის ლანდშაფტი? ______________________________

____

გ. რით შეუძლიათ ტურისტებს უძველესი დასახლებების დათვალიერება? __________

____

დ. რა შეუძლიათ, გააკეთონ მათ ხელუხლებელ ზღვის უბეებზე? ______________________________

____

ე. რისგან არის სუვენირები დამზადებული? ______________________________

ვ. სად არის და როგორია კლდეში ნაკვეთი სასტუმრო? ______________________________

____

____

II. განმარტე შენი სიტყვებით კონტექსტის მიხედვით.

რას ნიშნავს:

ა. კლდეში ნაკვეთი? ______
ბ. ხელნაკეთი? ______
გ. მიწისქვეშა? ______
დ. ლანდშაფტი? ______
ე. ზღვის უბე? ______
ვ. ხელუხლებელი? ______
ზ. გამოქვაბული? ______

III. წაიკითხე განმარტებები და დააკავშირე წინა დავალებასთან. შეადარე მოცემული განმარტებები შენს განმარტებებთან.

1. დედამიწის ზედაპირის ფორმა ______
2. კლდეში გამოჭრილი მღვიმე ______
3. ხმელეთში შეჭრილი ზღვის ნაწილი, ყურე ______
4. იგივე, რაც თვითნაკეთი ______
5. უცვლელი, პირვანდელ მდგომარეობაში მყოფი ______
6. გამოკვეთილი, გამოჭრილი ______
7. ის, რაც მიწაშია ______

IV. დააკავშირე ერთმანეთთან.

მიწისქვეშა	პროგრამა
ხელნაკეთი	კერძები
გასართობი	სამყარო
ადგილობრივი	ველები
ნაციონალური	ნივთები
გაშლილი	წარმოება

V. მოძებნე და გაასწორე ენობრივი შეცდომები. შეამოწმე შენი ნაწერი მასწავლებლის დახმარებით.

ა. გუშინ გავემგზავრეთ საოცარი ხედების ნახვისათვის. ბ. შეგიძლია, დატკბე პეიზაჟების არაჩვეულებრივი ცქერით. გ. ძალიან მინდა მიწისქვედა ქალაქის მონახულებისათვის წასვლა. დ. ისინი დაათვალიერეს კლდეში ხელნაკეთი დასახლება. ე. აუცილებლად შევიძენ თქვენ ხელნაკეთ თოჯინას.	

VI. შეადგინე მოცემული სიტყვებით წინადადებები და წაიკითხე. ყურადღება მიაქციე ფორმათა სისწორეს.

ა. ჩემი ოთახი ულამაზესი ფანჯარა გაშლა ხედი

ბ. მან ყიდვა ხე ნივთები დამზადებული

გ. ტურისტები ქალაქი გუშინ შემოვლა მთელი ფეხი

დ. ისინი პატარა ხე ლამაზი კოტეჯი დაბინავება

1. შეადგინეთ თქვენი ქალაქის (რაიონის / რეგიონის) გზამკვლევი და განათავსეთ ვებ-გვერდზე.

ა. დაიყავით 3-4 ჯგუფად და ყველა ჯგუფმა ერთმანეთისაგან დამოუკიდებლად შეასრულეთ მოცემული მითითებები:

1. მოიფიქრეთ და ჩამოწერეთ, რას შესთავაზებთ ტურისტებს (მაგ. ღირსშესანიშნაობები – არქიტექტურული ძეგლები, ლამაზი და ისტორიული ადგილები, მუზეუმები, სამზარეულო, გართობა და ა.შ.);
2. კონკრეტული საკითხები გაანაწილეთ ჯგუფში სამუშაოდ (შესაძლებელია, თითო საკითხზე ჯგუფის ორმა ან სამმა წევრმა ერთად იმუშაოს);
3. მოიძიეთ სათანადო ინფორმაცია (როდინდელი ძეგლია, სახელის ეტიმოლოგია, არქიტექტურული სტილი, მისი დანიშნულება და ა.შ.);
4. აღწერეთ ლამაზი და ისტორიული ადგილები (გამოკვეთეთ მნიშვნელოვანი და საინტერესო მხარეები);
5. ჩაიწერეთ რეალური თუ გამოგონილი ამბები, ლეგენდები, საინტერესო ისტორიები, რომლებიც, თქვენი აზრით, დააინტერესებს ტურისტებს;
6. ჩამოწერეთ ის განსაკუთრებული ნაციონალური თუ ადგილობრივი კერძები, რომელთაც შესთავაზებთ ტურისტებს;

ბ. მოიძიეთ ან გადაიღეთ შესაბამისი ფოტოები;

გ. შეადგინეთ რუკები და მარშრუტები კონკრეტული ობიექტის (ძეგლის და ა.შ.) ადვილად მისაგნებად;

დ. მიუთითეთ სასტუმროებისა და კვების ობიექტების ადგილმდებარეობები;

ე. მიუთითეთ, რომელი სატრანსპორტო საშუალებებით არის მოსახერხებელი (ადვილი, უკეთესი), მათი ნახვა, დათვალიერება; დააკონკრეტეთ, როდის, სად და რით შეუძლიათ გაერთონ;

ვ. დაამუშავეთ მოძიებული მასალა (განიხილეთ ჯგუფში, გაასწორეთ ენობრივად და მიეცით საბოლოო სახე);

ზ. შეადგინეთ გზამკვლევი, დაურთეთ ფოტოები, რუკები, მარშრუტები და გააცანით სხვა ჯგუფებს;

თ. მასწავლებლის დახმარებით შეაჯერეთ ერთმანეთის გზამკვლევები. შეარჩიეთ იქიდან საუკეთესო ვარიანტები და შეადგინეთ კლასის საერთო გზამკვლევი;

ი. მასწავლებლის დახმარებით განათავსეთ შეჯერებული ვარიანტი თქვენი სკოლის ვებ-გვერდზე (ან გააკეთეთ ახალი ვებგვერდი).

ნაკითხულის გააზრება

1. ყურადღებით გაეცანი ინსტრუქციას და შეასრულე მოცემული დავალება.

ორჰან ფამუქი მეორე აბზაცში აგვიწერს სეირნობისას თვალით დანახულს: ადამიანებსა და მათ ქმედებებს, ნაგებობებს, საგნებს, მცენარეებს, სცენებს ქალაქის ცხოვრებიდან. ჩვენ თვალწინ კინოკადრებივით ჩნდება 14 ასეთი სურათი: გემზე მსხდარი ქალბატონები, ნავსადგური, ვილები, ნაპირზე დაწოლილი ბიჭები და სხვ. ეს სურათები მხედველობითაა აღქმული.

წარმოიდგინე, რომ ორჰან ფამუქთან ერთად შენც იჯექი გემზე და ხედავდი იმავეს, რაც მწერალმა დაინახა. შეარჩიე ტექსტიდან 2-3 სურათი; შემდეგ ნიმუშის მიხედვით დაუმატე დეტალები, რომელთა აღსაქმელად საჭიროა ადამიანის გრძნობის სხვა ორგანოები: სმენა **(***მაგ.***,** *ხმაური, ლაპარაკი***),** *ყნოსვა* **(***ყავის არომატი***),** *გემო* **(***ტკბილი, მწარე***),** *კანი/შეხება* **(***მაგარი, რბილი***).**

ნიმუში:

სურათი ტექსტიდან:

დიდი გემები - ქალბატონები ჩაის სვამენ და თან გათვალიერებენ.

დამატებითი დეტალები:

- **სმენა:** ქალბატონები ხმამაღლა იცინიან,
- **კანი/შეხება:** ქალბატონები რბილ სავარძლებში სხედან;
- **ყნოსვა:** იგრძნობა ჩაის სასიამოვნო არომატი;
- **გემო:** ქალბატონები ჩაის ტკბილ ფუნთუშებს აყოლებენ.

ა. სურათი ტექსტიდან:

____

დამატებითი დეტალები:

- სმენა: ____
- კანი/შეხება: ____
- ყნოსვა: ____
- გემო: ____

ბ. სურათი ტექსტიდან:

____

დამატებითი დეტალები:

- სმენა: ____
- კანი/შეხება: ____

- ყნოსვა: ______________________________
- გემო: ______________________________

გ. სურათი ტექსტიდან:

____

დამატებითი დეტალები:

- სმენა: ______________________________
- კანი/შეხება: ______________________________
- ყნოსვა: ______________________________
- გემო: ______________________________

2. დაწერე მცირე ზომის თხზულება თემაზე „გასეირნება მშობლიურ ქალაქში“.

შეეცადე გამოიყენო დეტალები, რომლებიც მიემართება ადამიანის გრძნობის ხუთივე ორგანოს: მხედველობას, სმენას, კანს/შეხებას, ყნოსვას, გემოს.

4

აირჩიე და ჩაწერე.

ნადირობს ნადირობა ნანადირევი სანადირო მონადირე

1. ბაბუაჩემი კარგი ______________ __________იყო.
2. ჩვენთან კარგი ______________________ადგ-ილებია.
3. მამაჩემს იშვიათად მოჰქონდა ____ ______________________________.
4. ბიძაჩემს უყვარს ______________ _________

4

შეავსე გამოტოვებული ადგილები.

1. პიგმეები დედამიწ______ ყველაზე პატარა ადამიან________ არიან.
2. ავეჯ______ და ჭურჭელ _______ პიგმეები მხოლოდ მცენარეულ _______ მასალ __________ ამზა-დებენ.
3. ისინი ტოტებ______ მიწაში არჭო-ბენ, ზედა ნაწილ _______ კი ლიან ________ კრავენ.
4. გლეხ ______ საცხოვრებელ _____ პატარა ნაგებობა იყო.

4

მოძებნე მსგავსი მნიშვნელობის სიტყვები.

1. უსიტყვო
2. ცნობილი
3. უჩვეულო
4. საშინელი

ა. საკვირველი
ბ. შემაძრწუნებელი
გ. სახელგანთქმული
დ. მდუმარე

1. _______
2. _______
3. _______
4. _______
5. _______

2

გადახაზე ზედმეტი სიტყვა.

1.
ა. მხეცი
ბ. შემაძრწუნებელი
გ. საზარელი
დ. საშინელი
ე. შემზარავი

2.
ა. გულისამრევი
ბ. საზიზღარი
გ. საშიში

5

განმარტე ხაზგასმული სიტყვები.

1. ერთი სული აქვს, მალე დაამთავ-როს მეცადინეობა. ______________ _________________
2. სული მისდის, ისე უნდა ნაყინის ჭამა. ____________________________ _________
3. სულით ხორცამდე შეძრწუნებუ-ლი ვარ ამ ამბით. ______________ ____________
4. სანამ სული მიდგას, სულ შენ გვერდით ვიქნები. ______________ _________
5. სული მისდის, ისე ეჩქარება სამოგზაუროდ წასვლა. _________

3

დააკავშირე და ჩაწერე.

1. მოკირწყლული
2. გადმოკიდებული
3. შეფენილი

ა. სახლები
ბ. ქუჩები
გ. აივნები

1. _______
2. _______
3. _______

6

ჩაწერე ზმნა სათანადო ფორმით.

1. დიქტორმა ამინდის პროგნოზი ______ ____________________ *(გამოცხდება).*
2. ეს მას არ ჩაუდენია, სიმართლეს ____ ________________________ *(თქმა).*
3. ამ ფაქტის შესახებ დედაჩემისთვის ვილაცას ___________________ *(თქმა).*
4. მასწავლებელს ხვალისთვის არაფერი ________________________ *(დავალე-ბა)* ჩვენთვის.
5. ყველაფერს აკეთებს, რომ _________ ___________________ *(გამარჯვება).*
6. არ უნდოდა, რომ იქ ________________ ____________ *(სწავლა).*

6

აირჩიე და ჩაწერე.

1. მას შეეძლო, ____________________ ________ *(გაიქცეს / გაქცეულიყო).*
2. მას შეუძლია ____________________ _________ *(დაიძინოს / დაეძინა).*
3. ანას უნდა, რომ ____________________________ *(წავ-იდეს / წასულიყო).*
4. არ უნდოდა, ასე _________________ _________________ *(გადაწყვიტოს / გადაეწყვიტა).*
5. სასურველია, კვლევა მან ________ ____________________ *(ჩაატაროს / ჩაეტარებინა).*
6. სასურველი იყო, სახლში ___________ _________________ *(დარჩეს / დარჩე-ნილიყო).*

6

მოძებნე შეცდომები და გაასწორე.

1. მათ ბევრი ექსპერიმენტები ჩაატარა.

____

2. ინდირა განდის უნდოდა, რომ ოქს-ფორდის უნივერსიტეტში ისწავ-ლოს.

____

3. მათ არ უნდოდათ, რომ ამ თემებზე მასთან ისაუბრონ.

____

4. სასურველი იყო, ამის შესახებ ხმამაღლა განაცხადოს.

____

5. მოსახლეობის რაოდენობას ზრდამ ქალაქს ინფრასტრუქტურის შეცვ-ლა გამოიწვია.

____

6. ჩვენ დასახლების გვერდით უზარმაზარ ძველ ნაგებობის კე-დლებია დარჩენილი.

____

4

შეცვალე ნიმუშის მიხედვით.

<u>ნიმუში:</u> *შეუძლია, დაწეროს. შეეძ-ლო, დაეწერა.*

1. შეუძლია, წავიდეს. ______________ ______________________________
2. უნდა, რომ თქვას. _______________ ______________________________
3. ურჩევს, რომ გამოაცხადოს. ______ ______________________________
4. სასურველია, დაეხმაროს. _______ ______________________________

შეამოწმე დავალებები მასწავლებ-ლის დახმარებით. მონიშნე არასწორი პასუხები.
დაითვალე სწორი პასუხების როდე-ნობა დავალებაში და ჩაწერე მოცე-მულ კვადრატებში.